

ซื่อสัตย์ เป็นธรรม
มืออาชีพ

welcome

หัวข้อ

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ป.ป.ช.

บรรยายโดย

นายมีชัย ไฉน
เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินชำนาญการพิเศษ
สำนักงาน ป.ป.ช.

ขอบเขตเนื้อหา

- เจตนารมณ์ของกฎหมาย
- นิยาม/ความหมาย
- คณะกรรมการ ป.ป.ช.
- หน้าที่และอำนาจ
- การไต่สวน
- การตรวจสอบ
- การป้องกันและเฝ้าระวัง
- กระบวนการในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ความหมาย

“เจ้าพนักงานของรัฐ” หมายความว่า

- เจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า

ข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง/เงินเดือนประจำ
ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ/ในรัฐวิสาหกิจ

ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิก
สภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วย
ลักษณะปกครองท้องที่

เจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึง
กรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ

บุคคล/คณะบุคคล บรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจ/ได้รับมอบให้
ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ/กิจการอื่นของรัฐ
ด้วย

แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า

ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหารปกครอง หรือ ตุลาการ ของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใด ๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้แก่รัฐต่างประเทศ

รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมี ตำแหน่งประจำหรือชั่วคราว และได้รับเงินเดือนหรือ ค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า

ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศผู้ได้รับ
มอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติหน้าที่
ในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒)
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง
- (๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” หมายความว่า

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญ
บัญญัติยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช.

และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินด้วย
ยกเว้นกรณีตามมาตรา ๑๑ (๑)

ความหมาย

“ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า

ผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่นและให้หมายความ
รวมถึงผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือสภาท้องถิ่น
สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า

ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสำหรับข้าราชการพลเรือน

และปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานครกรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า

ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ดำเนินการไต่สวน

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าจะในฐานะ

เป็นตุลาการ

ผู้ชี้

ผู้สนับสนุน

ในการกระทำความผิดดังกล่าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า

เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้
หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการใน
สำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า
ผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งจากพนักงานไต่สวน

“ไต่สวน” หมายความว่า

➤ การแสวงหา

➤ รวบรวม

➤ และการดำเนินการอื่นใด

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน

โดยทุจริต หมายความว่า

เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วย
กฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า(ตาม พ .ร.ป ป.ป.ช.)

ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่
ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้
ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น
ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่

เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเอง
หรือผู้อื่นหรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือตาม
กฎหมายอื่น

ความหมาย

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า

มีทรัพย์สินมากผิดปกติ

มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ

มีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ

ได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย

สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

รวมทั้งกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติสืบเนื่องจากการเปรียบเทียบกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

ความหมาย

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า

พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา

และให้หมายความรวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตาม
กฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษด้วย

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

- กรรมการ ทั้งหมด **9** คน มีวาระ **7** ปี ดำรงตำแหน่งได้วาระเดียว
- พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา
- ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคับทูลเพื่อแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ
- กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย และให้เป็นที่สุด

การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่า **5** คนจึงจะเป็นองค์ประชุม
- การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ให้ใช้เสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
- กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด
- การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ม.๒๘)

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหา

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ/ทุจริตต่อหน้าที่/หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ม.๒๘)

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ร่ำรวยผิดปกติ

กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ม.๒๘)

(๓) กำหนดให้

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยัง
ไม่บรรลุนิติภาวะ

รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบ
ทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ม.๒๘)

- (๔) ไต่สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานะความผิดอื่น
ที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด
หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช.
จะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และ
อำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ม.๒๘)

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่น

ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (ม.๓๔)

(๑) มีคำ สั่งให้

ข้าราชการ/ พนักงาน /หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ
หน่วยงานของรัฐ /รัฐวิสาหกิจ
ราชการส่วนท้องถิ่น

มาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐาน
ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (ม.๓๔)

(๒) ให้บุคคลใด

มาให้ถ้อยคำ

หรือส่งบัญชี เอกสาร

หรือหลักฐานใด ๆ

มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (ม.๓๔)

- (๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมาย
เพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด
รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใด ๆ
ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือ
ในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ
เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือ
พยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน
และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าว ให้
สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (ม.๓๔)

(๔) มีคำสั่งให้

หน่วยราชการ

หน่วยงานของรัฐ

รัฐวิสาหกิจ

ราชการส่วนท้องถิ่น

หรือหน่วยงานเอกชน

ชี้แจงข้อเท็จจริง อำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการ
ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (ม.๓๔)

(๕) จำทั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบหาข้อมูล
เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สิน และการดำเนินคดีในการติดตาม
ทรัพย์สินในต่างประเทศได้

ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ

เสนอมาตรการความเห็น และข้อเสนอแนะ ต่อ
คณะรัฐมนตรี
รัฐสภา
ศาล องค์การอิสระ หรือองค์การอัยการ
ในเรื่องดัง ต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ /วางแผนงานโครงการ
ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ /หน่วยงานของรัฐ เพื่อ
ป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือการกระทำความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

การป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต

- (๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด
- (๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

การป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต

ในการจัดทำมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะตาม
วรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช.อาจจัดให้มีการรับฟังความ
คิดเห็นสาธารณะในเรื่องที่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะก็ได้

ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด

การป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต

เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป.ป.ช. แล้ว

หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.ทราบต่อไป

ทั้งนี้ ไม่เกิน ๙๐ วันนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานของรัฐ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการและกลไกที่จำเป็นต่อการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองรวมทั้งจัดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐานสำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยช่องทางดังกล่าวต้องมีวิธีการที่ง่าย สะดวก ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก และไม่ก่อผลร้ายกับผู้แจ้งดังกล่าว รวมทั้งดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ตลอดจนเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานของรัฐ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- (๒) ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการจัดให้มีกลไกการแจ้งเตือนกรณีพบว่ามีพฤติการณ์ที่สื่อว่าอาจมีการทุจริตในหน่วยงานของตน
- (๓) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริตรวมถึงค่านิยมที่เน้นการพึ่งพาระบบอุปถัมภ์ในสังคม เพื่อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง
- (๔) รับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การสืบสวน

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการดำเนินการอย่างใด ในหน่วยงานของรัฐอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว

ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่ากรณีมีเหตุอันควรระมัดระวัง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

การเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะ ของบุคคลบรรดาที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูล เฉพาะของบุคคลบรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียด ของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ ภายใต้งบเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

การเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะ ของบุคคลบรรดาที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๓๖

การเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่
ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในชั้นก่อนการไต่สวน

ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกร้อง

เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวน
เบื้องต้น และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว

การเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะ
ของบุคคลบรรดาที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๓๖

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นแล้วมี
พยานหลักฐานพอสมควรก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะ
พิจารณาวินิจฉัย

การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะ ของบุคคลบรรดาที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๓๖

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัย
ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์การกระทำความผิด ให้เปิดเผย
ความเห็นหรือคำวินิจฉัยได้

เว้นแต่จะเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแสและผู้ซึ่งเป็น
พยานมิได้ และต้องไม่กระทบต่อรูปคดีหรือความปลอดภัยในชีวิต
หรือทรัพย์สินของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะ ของบุคคลบรรดาที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่

- มาตรา ๓๖

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูล

รายงานและสำนวนการตรวจสอบ

การสอบสวน

การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น

รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่า
คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว

เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น ทั้งนี้ให้ถือว่าเป็นความลับของทางราชการ

การเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะ ของบุคคลบรรดาที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่

- กรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖
ให้เลขาธิการดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูล
โดยเร็ว หากตรวจสอบพบให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้เปิดเผย
ข้อมูล หากเป็นกรณีที่กระทำโดยจงใจให้ถือว่าเป็น
ความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง
ทั้งนี้หากเลขาธิการไม่ดำเนินการตรวจสอบให้ถือว่าเป็น
ความบกพร่องของเลขาธิการ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

ระหว่างการไต่สวน หรือเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูล

ว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิดนั้นมีโทษทางอาญา
หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนี ให้
คณะกรรมการป.ป.ช.หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มอบหมาย

มีอำนาจดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับ
และควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้

ในการจับ คุมขัง และการปล่อยชั่วคราว
ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่
เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ความผิดซึ่งหน้า

กรณีที่มีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เกิดขึ้นใน
ลักษณะความผิดซึ่งหน้า

กรรมการ

พนักงานได้ส่วนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

และพนักงานฝ่ายปกครอง

ตำรวจชั้นผู้ใหญ่

มีอำนาจจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายของ
ศาล และเมื่อจับได้แล้ว ให้ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนควบคุมตัวไว้
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การดำเนินการไต่สวน

การไต่สวน/ไต่สวนเบื้องต้น ผู้มีอำนาจดำเนินการ(ม.๔๖)

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการไต่สวน

หัวหน้าพนักงานไต่สวน

พนักงานไต่สวน แล้วแต่กรณี

ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริง
ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อผู้ถูกกล่าวหา

พยานหลักฐานใดที่ผู้ถูกกล่าวหานำส่ง จะไม่รับด้วยเหตุ
ล่วงเลยเวลาหรือผิดขั้นตอนมิได้

เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติชี้มูลแล้ว หรือเห็นว่าผู้ถูก
กล่าวหาจงใจประวิงเวลาหรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.

รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ขึ้นพิจารณา (ม.๕๔)

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว

เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่ง อาจทำให้ผลของคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือ พิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว

เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาล ยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยก คำกล่าวหาขึ้นขึ้นพิจารณาก็ได้

(๓) ผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาตาย เว้นแต่เป็นกรณีร้ายวยผิดปกติ

ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.

รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ขึ้นพิจารณา (ม.๕๕)

- (๑) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกิน ๑๐ ปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา
- (๒) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นที่พอใจแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม
- (๓) ผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาไปแล้วเกิน ๕ ปี ในกรณีที่มีการพิจารณาเรื่องภายในกำหนดเวลา แม้จะพ้นกำหนดเวลา ๕ ปีแล้วก็ตามให้มีอำนาจดำเนินการต่อไปได้

เว้นแต่มีหลักฐานปรากฏชัดแจ้งและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นกรณีที่เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

ห้ามมิให้กรรมการ กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน
ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน/พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้
เข้าร่วมดำเนินการไต่สวน พิจารณา/วินิจฉัยคดี

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์/เคยสอบสวน/พิจารณา เกี่ยวกับเรื่องที่
กล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานะ

กรรมการ

กรรมการไต่สวน

หัวหน้าพนักงานไต่สวน

พนักงานไต่สวน

ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาก่อน

ห้ามมิให้กรรมการ กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน
ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน/พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้
เข้าร่วมดำเนินการไต่สวน พิจารณา/วินิจฉัยคดี

- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลังกล่าวหา
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา
- (๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

บุคคล ซึ่งมีเหตุดังกล่าวต้องแจ้งต่อ คกก. และห้ามยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการใดๆ จนกว่า คกก. จะวินิจฉัย ซึ่งต้องวินิจฉัยภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

การคัดค้าน(ม.๕๖)

ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้มีส่วนได้เสีย จะคัดค้าน

กรรมการ

กรรมการไต่สวน

หัวหน้าพนักงานไต่สวน

พนักงานไต่สวน

ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน

พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตาม ๑-๕

โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช./ผู้ที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. มอบหมาย ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ปรากฏเหตุดังกล่าว
เพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้บุคคลดังกล่าว ซึ่งถูกคัดค้าน
ระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

ระหว่างการไต่สวน (ม.๕๗)

ผู้ถูกกล่าวหา พ้นจากตำแหน่ง/พ้นจากราชการ เพราะเหตุใด ๆ
นอกจากถึงแก่ความตาย(กรณียังมีชีวิตอยู่)

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อ

ดำเนินคดีอาญา

ดำเนินการทางวินัย

ขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

แล้วแต่กรณี ต่อไปได้

ผู้ถูกกล่าวหา พ้นจากตำแหน่ง/พ้นจากราชการ เนื่องจาก
ความตาย คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนในข้อ
กล่าวหาว่าร้ายวยผิดปกติต่อไปได้

การกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ (ม.๖๐)

ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยตรง

ผู้กล่าวหา

เป็นผู้เสียหาย

มิใช่ผู้เสียหาย ก็ได้

การกล่าวหา

ด้วยวาจา

ทำเป็นหนังสือ ก็ได้

ส่งด้วยวิธีใด ๆ ที่จะให้คำกล่าวหานั้นถึงสำนักงานก็ได้

กรณีที่ทำด้วยวาจา ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่/พนักงาน
ไต่สวนที่จะบันทึกรายละเอียดไว้ให้ครบถ้วนตาม

การกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ (ม.๖๐)

ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.โดยตรง

คำกล่าวหาว่า มีการกระทำความผิด อย่างน้อยต้องมี
รายละเอียด ดังนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา
- (๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกร้อง
- (๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา
พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

หนังสือกล่าวหาที่ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ถ้ามี
รายละเอียดตาม (๓) แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะปฏิเสธไม่รับไว้
พิจารณาไม่ได้

การกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ (ม.๖๐)

ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.โดยตรง

ให้สำนักงาน ป.ป.ช.

จัดให้มีระบบในการจัดแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ใน
ทะเบียนที่รักษาไว้เป็นความลับ

ไม่ว่ากรณีใดจะเปิดเผยทะเบียนดังกล่าวมิได้

ให้ลบชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาออกจากหนังสือกล่าวหา

นั้น

ผู้เสียหาย ร้องทุกข์/กล่าวโทษ

ต่อพนักงานสอบสวน(ม.๖๑)

- ให้พนักงานสอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น
 - ส่งให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับการร้องทุกข์/กล่าวโทษ
 - คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ หรืออยู่ในหน้าที่และอำนาจ แต่เป็นเรื่องที่ไม่ร้ายแรง เห็นสมควรมอบหมายให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ดำเนินการ ให้ส่งคืนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวน
- โดยจะกำหนดระยะเวลาให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

ผู้เสียหาย ร้องทุกข์/กล่าวโทษ

ต่อพนักงานสอบสวน(ม.๖๑)

- กรณีที่มีเหตุจะต้องขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลให้พนักงานสอบสวน/พนักงานฝ่ายปกครอง/ตำรวจชั้นผู้ใหญ่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้
- กรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่จะจับโดยไม่มีหมายจับได้ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

มีอำนาจ สั่งยึด/อายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว (ม.๖๙)

กรณีที่น่าสงสัยจากการไต่สวน/ไต่สวนเบื้องต้น ว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมี

➤ การโอน

➤ ยักย้าย

➤ แปรสภาพ

➤ ซุกซ่อนทรัพย์สิน

ซึ่งทรัพย์สินที่ได้ใช้ในการกระทำความผิด/ทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบ/
ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการร่ำรวยผิดปกติ

กรณีที่ความผิดนั้นมีโทษทางอาญา สั่งยึด/อายัด ไว้ชั่วคราว

กรณีร่ำรวยผิดปกติ ยึด/อายัด ทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ไม่เกิน ๑ ปี

นับแต่วันยึด/อายัด หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

มีอำนาจ สั่งยึด/อายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว (ม.๖๙)

สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ในทรัพย์สินที่ถูกยึด/อายัดชั่วคราว

- ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครอง พิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึด/อายัดไว้ นั้นไม่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้สั่งถอนการยึด/อายัดโดยพลัน
- ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์ โดย มี/ไม่มีประกัน หรือหลักประกัน ก็ได้

ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา (ม.๖๙)

ให้หมายความรวมถึง ทรัพย์สินที่บุคคลอื่นมีชื่อเป็น
เจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีพฤติการณ์เป็นการถือครองแทนหรือ
ถือกรรมสิทธิ์แทน ด้วย

ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ มีสิทธิพิสูจน์ว่าทรัพย์สิน
ดังกล่าว มิได้เกี่ยวข้องกับกรรารำรวยผิดปกติ

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา(ม.๗๐)

เมื่อมีการไต่สวน/ไต่สวนเบื้องต้น เสร็จแล้ว เห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด

- แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่จะให้ชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง
- ให้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหา ว่าได้กระทำผิดและเท่าที่จะทำให้เข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี
- กรณีการกล่าวหาว่าร้ายว้ย แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ร้ายว้ยผิดปกติ สถานที่ตั้ง ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครอง/มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์
- แจ้งให้ทราบถึงสิทธิการคัดค้าน(ผู้ไต่สวน)
- ทำบันทึกแจ้งข้อกล่าวหา เป็นลายลักษณ์อักษร ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา(ม.๗๒)

ในการแจ้งข้อกล่าวหา สิ่งที่มี

- บันทึกแจ้งข้อกล่าวหา
- บันทึกสรุปสาระสำคัญข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา
- ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้
- ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธินำทนายความ หรือบุคคล ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจ ไม่เกิน ๓ คน เข้าฟังในการชี้แจง หรือให้ปากคำของตนได้ (ม. ๗๓)

สำนวนการไต่สวน มีสาระสำคัญดังนี้ต่อไปนี้เป็น.๗๕)

๑. ชื่อและตำแหน่งหน้าที่ ของผู้ถูกกล่าวหา
๒. เรื่องที่ถูกกล่าวหา
๓. ข้อกล่าวหา คำแก้ข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงและ
พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการไต่สวน
๔. เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัย ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อ
กฎหมาย
๕. บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง
๖. สรุปความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา

การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ(อาญา/ร่ำรวยผิดปกติ)

- ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือในรัฐวิสาหกิจ
- ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น
- เจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติและให้หมายความรวมถึงกรรมการอนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย

การให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว ม.๙๐

เมื่อมีการไต่สวน/ไต่สวนเบื้องต้น พบว่าข้อกล่าวหาไม่มูลหากเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหายังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจจะ

- ความเสียหายให้แก่ทางราชการ
- เป็นอุปสรรคในการไต่สวน

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวได้ ๖ เดือนหรือจนกว่าจะได้รับแจ้งผลจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน นับแต่วันที่แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

เมื่อพ้น ๖ เดือน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมีคำวินิจฉัย ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้เข้าปฏิบัติงานต่อไป

คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่า

ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ฯ (ม.๙๑)/(ม.๙๒)

- (๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายใน ๓๐ วัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้อง ต่อไป
- (๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายใน ๓๐ วันเพื่อให้ดำเนินการทางวินัย ต่อไป

เมื่อส่งสำนวนฯไปอัยการสูงสุด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งผู้ถูกกล่าวหาไปรายงานตัว ต่ออัยการสูงสุด ตามวันเวลาที่กำหนด

ถ้าไม่ไป ออกหมายจับและควบคุมตัว ตาม ป.วิอาญา โดยอนุโลม

การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐ(อัยการรับสำนวนคดี)

- เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนแล้ว ให้ฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่รับสำนวน
- กรณีเห็นว่าสำนวนไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ให้แจ้ง ป.ป.ช.พร้อมระบุข้อไม่สมบูรณ์ให้ครบถ้วน ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง
- กรณีตั้งคณะกรรมการร่วม ให้ฝ่ายละเท่ากัน ไม่เกินฝ่ายละ ๕ คน ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอัยการ เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง ป.ป.ช.เป็นฝ่ายเลขานุการ
- กรณีหาข้อยุติไม่ได้ ป.ป.ช.ฟ้องเอง ต้องไม่ช้ากว่า ๙๐ วันนับแต่วันหาข้อยุติไม่ได้ ห้ามอัยการรับแก้ต่างให้จำเลย

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ กรณีมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้อาจขยายออกไปได้แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนดไว้

การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐ (วันฟ้องคดีต่อศาล)

- อัยการสูงสุด/ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามาศาล เว้นแต่กรณีถูกควบคุมตัวอยู่ก่อนแล้ว แจ้งให้พนักงานสอบสวนนำตัวมาศาล
- แจ้งแล้วไม่มา โดยไม่แจ้งเหตุต่อศาล อัยการ/ป.ป.ช. มีอำนาจขอให้ศาลออกหมายจับได้

การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐ (ศาลประทับฟ้อง/พิพากษา)

- ให้จำเลย(ผู้ถูกกล่าวหา) หยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น
- กรณีศาลพิพากษาว่ากระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง นับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปี ด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐ (ศาลประทับฟ้อง/พิพากษา)

- หากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลอื่น อัยการสูงสุด/คณะกรรมการ ป.ป.ช.แล้วแต่กรณี อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นก็ได้
- สำหรับความเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ เพื่อให้มีการชดเชยค่าเสียหายต่อไป
- การยื่นคำร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอนุมัติหรืออนุญาต หรือกระทำการใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐ (ศาลประทับฟ้อง/พิพากษา) ม.๘๓

- ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ เนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี

อาจร้องขอต่อศาล ริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด
- (๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยมิชอบ

การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐ

(ศาลประทับฟ้อง/พิพากษา) ม.๘๓

อาจร้องขอต่อศาล ธิปไตยสินดังต่อไปนี้

- (๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด
- (๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๓)
- (๕) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๓) หรือ (๔)

การดำเนินการทางวินัย (ม.๙๘)/(ม.๙๙)

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา
ได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก
- ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น แล้วแต่กรณี
- กรณีมีพยานหลักฐานใหม่อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชา/ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน มีหนังสือพร้อมเอกสารและพยานหลักฐานถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาบทลงโทษนั้น ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ระยะเวลาในการสั่งลงโทษ(ม.๙๘)

- ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติพิจารณาทบทวน

ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิด

กรณีผู้บังคับบัญชา/ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนฝ่าฝืน ม.๙๘

- ✓ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือผู้ใดไม่ดำเนินการตาม มาตรา ๙๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอน จงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายหรือกระทำผิดวินัย อย่างร้ายแรง ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงาน บุคคลของผู้ถูกกล่าวหา
- ✓ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม ให้เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีและให้ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร หรือในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะขอให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการอื่นซึ่งมี หน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วย การบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี พิจารณา ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจให้ถูกต้องเหมาะสม ต่อไปก็ได้

สิทธิของผู้ถูกลงโทษทางวินัย ม.๑๐๑

- มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ถูกลงโทษโดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้น
- หรือจะดำเนินการอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้นก่อนก็ได้

การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อหัวหน้าส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานของรัฐ ที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ (ม.๑๓๐)
- กำหนดมาตรการการคุ้มครองพยาน
- การกันบุคคลไว้เป็นพยาน
- การให้รางวัลแก่
 - ผู้ชี้ช่อง
 - แจ้งเบาะแส
 - ให้ข้อมูล
 - ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สิน/หนี้สิน ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกตรวจสอบ

การคุ้มครองพยาน(ม.๑๓๑)

บุคคลที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความคุ้มครอง ได้แก่

- ผู้กล่าวหา
- ผู้เสียหาย
- ผู้ทำคำร้อง
- ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ
- ผู้ให้ถ้อยคำ
- ผู้ที่แจ้งเบาะแส
- หรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ทั้งนี้ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่จะได้รับความคุ้มครองหรือช่วยเหลือ
ก่อน

การคุ้มครองพยาน(ม.๑๓๑)

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

- มีอำนาจกำหนดมาตรการอื่นใดที่สมควรเพื่อให้เกิดความปลอดภัย
- มีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นช่วยดำเนินการตามที่จำเป็น

การคุ้มครองพยาน(ม.๑๓๑)

- กรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด

ของบุคคลผู้ได้รับการคุ้มครอง

คู่สมรส ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว

เพราะมีการกระทำความผิดอาญาโดยเจตนา เนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- ให้บุคคลนั้นหรือทายาทมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอรับค่าทดแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย

การกันบุคคลเป็นพยาน (ม.๑๓๕)

บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหา รายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหา รายอื่น หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รายอื่นนั้น และ **คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรจะกันผู้นั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้** ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี
พ.ศ. 2554

พยาน บุคคลผู้ซึ่งยังมิได้ถูกแจ้งข้อกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา
รายใดที่ได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล อันเป็น
สาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัย
ชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ได้กันไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีตามกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต

พยาน

กล่าวหาร้องเรียน

ขั้นแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวม
พยานหลักฐาน

ขั้นไต่สวนข้อเท็จจริง

แจ้งข้อกล่าวหา

ผู้ถูกกล่าวหา

บุคคลผู้ซึ่งยังมิได้
ถูกแจ้งข้อกล่าวหา

บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาที่อาจถูกกั้นไว้เป็นพยาน

- 1) เป็น**ผู้ที่รู้เห็นเหตุการณ์**และมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในการ**กระทำผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ**ที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือระหว่างการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานก่อนการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง
- 2) เป็น**ผู้ที่ได้ให้ถ้อยคำอันเป็นประโยชน์**ต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือ**ข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญจนสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่น**ที่เป็นตัวการสำคัญนั้น
- 3) เป็น**ผู้ที่เต็มใจที่จะให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลตาม 2)** และรับรองว่าจะไปเบิกความเป็นพยานในชั้นศาลตามที่ให้การหรือให้ถ้อยคำไว้

ขั้นตอนที่ทำได้

แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวม
พยานหลักฐาน

ไต่สวนข้อเท็จจริง

(คณะกรรมการ ป.ป.ช.)

ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวม
พยานหลักฐานเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(คณะกรรมการ ป.ป.จ.)

คิดเป็น คือ คิดอย่างไร ?

- คิดแยกเรื่องประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน
- คิดแยกเรื่องหน้าที่และตำแหน่งหน้าที่ กับ เรื่องส่วนตัวออกจากกัน
- คิดที่จะไม่นำประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมมาก้าวก่าด้วยกัน ปะปนกัน
- คิดที่จะไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน
- คิดที่จะไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณส่วนตน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
(สำนักงาน ป.ป.ช.)

สถานที่ติดต่อ

สำนักงาน ป.ป.ช. เลขที่ 361 ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

สายด่วน ป.ป.ช. 1205

www.nacc.go.th

The End

ขอบคุณอยู่ไหน

สรุปสาระสำคัญของ พ.ร.ป. ป.ป.ช.พ.ศ. ๒๕๖๑
ด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน

โดย

นายมิชัย โอิน
เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินชำนาญการพิเศษ

สำนักงาน ป.ป.ช.

การแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (ม.๑๐๒)

➤ เจ้าพนักงานของรัฐต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

✓ ตนเอง

✓ คู่สมรส

✓ บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

คู่สมรส ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยา โดยมิได้จะทะเบียนสมรสด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดังนี้

➤ อยู่กินเป็นสามีภรณากันตามประเพณี โดยมีบุคคลในครอบครัว/บุคคลภายนอก รับทราบ

➤ เจ้าพนักงานของรัฐ แสดงให้ปรากฏว่ามีสถานะ เป็นสามีภรณากัน

➤ มีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะ เป็นสามีภรณากัน

เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีฯ (ม.๑๐๒)

๑. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๒. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๓. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

๔. ตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีผู้พิพากษา ขึ้นไป

๕. ตุลาการศาลปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ขึ้นไป

๖. อัยการ ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีอัยการ ขึ้นไป

เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีฯ (ม.๑๐๒)

๗. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

หัวหน้าส่วนราชการระดับ กระทรวง/ทบวง/กรม/ส่วน
ราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

ปลัดกระทรวงกลาโหม/ผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ผู้
บัญชาการเหล่าทัพ/ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ผู้ว่าราชการจังหวัด

ปลัดกรุงเทพมหานคร

กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ

หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีฯ (ม.๑๐๒)

๑. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ

ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีฯ (ม.๑๐๒)

๘. ตำแหน่งอื่น ตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้มี
หน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

๙. ผู้บริหารท้องถิ่น/รองผู้บริหารท้องถิ่น/ผู้ช่วย
ผู้บริหารท้องถิ่น/สมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด (ม.๑๐๓)

- เจ้าพนักงานของรัฐ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้มีหน้าที่ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ พ.ย. ๖๑

ข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่กำหนดตาม ม.๑๐๓ ให้ยื่นบัญชีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

➤ กรุงเทพมหานคร

- ✓ รองปลัด กทม.
- ✓ หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ กทม.
- ✓ ตำแหน่งระดับผู้อำนวยการขึ้นไปทั้งหมด

➤ เมืองพัทยา

- ❖ ปลัดเมืองพัทยา
- ❖ รองปลัดเมืองพัทยา
- ❖ หัวหน้าสำนักงานปลัดเมืองพัทยา
- ❖ ตำแหน่งระดับผู้อำนวยการขึ้นไปทั้งหมด

ข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่กำหนดตาม ม.๑๐๓ ให้ยื่นบัญชีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

➤ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

- ✓ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด(นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับสูง)
- ✓ ผู้อำนวยการสำนักช่าง(นักบริหารงานช่าง ระดับสูง)

➤ เทศบาลนคร

- ❖ ปลัดเทศบาล(นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับสูง)
- ❖ ผู้อำนวยการสำนักช่าง(นักบริหารงานช่าง ระดับสูง)

ข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่กำหนดตาม ม.๑๐๓ ให้ยื่นบัญชีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

➤ เทศบาลเมือง

- ✓ ปลัดเทศบาล (นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับสูง)
- ✓ ผู้อำนวยการสำนักช่าง (นักบริหารงานช่าง ระดับสูง)

➤ เทศบาลตำบล

- ❖ ปลัดเทศบาล (นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับสูง)
- ❖ ผู้อำนวยการสำนักช่าง (นักบริหารงานช่าง ระดับสูง)

หลักเกณฑ์/การทำ/การยื่น/ระยะเวลา (ม.๑๐๕)

- ๑.ต้องเป็นแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
- ๒.ให้แนบหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน
- ๓.ให้แนบหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา
- ๔.ผู้ยื่นต้องลงลายมือชื่อของตนเองรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีฯและเอกสารทุกหน้า(ที่มีข้อความ)
- ๕.จัดทำรายละเอียดเอกสารประกอบบัญชีฯที่ยื่นด้วย

สาระสำคัญของการตรวจสอบทรัพย์สิน ม.๑๐๕

➤ ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงให้รวมที่มีอยู่ในต่างประเทศและทรัพย์สินและหนี้สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าทางตรง/ทางอ้อม

การยื่นบัญชีฯ ตามแต่ละกรณี ดังนี้ (ม.๑๐๕)

- การยื่นบัญชีฯ ให้ยื่นตามกำหนด ดังต่อไปนี้
- ✓ เมื่อเข้ารับตำแหน่ง
- ✓ เมื่อพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ✓ ทุก ๓ ปี ตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ทุกกรณีให้ยื่นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันเข้าฯ/พ้น/ทุก ๓

ปี กรณีมีเหตุจำเป็นขอขยายเวลาได้ ไม่เกิน ๓๐ วัน

- เฉพาะตำแหน่งทางการเมือง/ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ/ในองค์กรอิสระให้
ยื่นบัญชีฯ แค่กรณีเข้าฯ กับ พ้น เท่านั้น

สาระสำคัญของการตรวจสอบทรัพย์สิน ม.๑๐๕

ถ้าเจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินใหม่

แต่ไม่ต้องห้ามที่ผู้นั้นจะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน

การเปิดเผยบัญชี (ม.๑๐๖)

ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

➤ ตำแหน่งที่ต้องเปิดเผย

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๗) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(๙) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การเปิดเผยบัญชี (ม.๑๐๖)

ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

- ผู้ว่าฯ/รองผู้ว่าฯ กรุงเทพมหานคร
- นายก/รองนายก เมืองพัทยา
- นายก อบจ.
- นายกเทศมนตรี (เทศบาลนคร/เมือง/ตำบล)
- นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

การยื่นบัญชีของผู้ที่ถูกเปิดเผยบัญชี (ม.๑๐๖)

ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

- ให้ทำและยื่นบัญชี ๒ ชุด (ต้นฉบับ และสำเนา)
 - ✓ ยื่นด้วยตนเอง/มอบหมายให้ผู้อื่นยื่นแทน (ไม่ต้องมอบอำนาจก็ได้)
 - ✓ ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (นับวันที่ไปรษณีย์รับเป็นวันรับยื่น)
 - ✓ ยื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ยื่นที่สำนักงาน ป.ป.ช.กลาง/ภาค/จังหวัด

การเปิดเผยบัญชี (ม.๑๐๖)

ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

- ให้ผู้ยื่นบัญชีทำการปกปิด ข้อมูลส่วนบุคคล/รายละเอียดทางทะเบียนของทรัพย์สิน/รายละเอียดอื่นๆ

✓ ข้อมูลส่วนบุคคล

เลขประจำตัวประชาชน

วัน/เดือน/ปีเกิด

ที่อยู่ (ปิดเฉพาะเลขที่บ้าน)

หมายเลขโทรศัพท์ ทั้งหมด /อีเมลล์

การยื่นบัญชีของผู้ที่ถูกเปิดเผยบัญชี (ม.๑๐๖) ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

✓ รายละเอียดทางทะเบียนของทรัพย์สิน

เลขที่บัญชีธนาคารและสถาบันการเงิน

✓ รายละเอียดอื่นๆ

เลขประจำตัวประชาชน ผู้กู้ยืม/ผู้ให้กู้

ภาพถ่ายทรัพย์สินอื่น

หมายเลขบัตรเครดิต

วิธีการเปิดเผยบัญชี

ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

- ✓ ปิดประกาศ ณ สำนักงาน ป.ป.ช./ภาค / จังหวัด เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน
- ✓ ลงเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นระยะเวลา ๑๘๐ วัน

หน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

- เมื่อมีการแต่งตั้งหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ในหน่วยงานใด
- ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้ง

การขอขยายระยะเวลา (ม. ๑๐๕)

- ผู้ใดไม่ยื่นบัญชีฯ ตามเวลาที่กำหนด ให้สำนักงาน ป.ป.ช.มีหนังสือแจ้งให้บุคคลนั้นทราบ พร้อมกำหนดขยายให้ซึ่งต้องไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง
- กรณีมีความจำเป็นอาจขยายระยะเวลาได้อีก ไม่เกิน ๓๐ วัน
คำขอขยายระยะเวลาในการยื่นบัญชีต้องทำเป็นหนังสือต้องระบุรายละเอียดดังนี้
 ๑. ชื่อตัวและชื่อสกุล ของผู้ยื่นบัญชี
 ๒. ตำแหน่งที่ยื่น
 ๓. ยื่นบัญชี กรณีเข้า/พ้น/พ้นจากการเป็น จนท. /ทุก ๓ ปีตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 ๔. วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี
 ๕. เหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐานประกอบ (ถ้ามี)

กรณีไม่ถูกต้องครบถ้วน /มีข้อมูลคลาดเคลื่อน(ม.๑๐๕)

➤ บัญชีหรือเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลคลาดเคลื่อน และไม่มีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่า

๑.มีเจตนาปกปิดทรัพย์สิน

๒.มีเจตนาปกปิดหนี้สิน

ให้เลขาธิการ/ผู้ที่เลขาธิการมอบหมายแจ้งให้ผู้ยื่นดำเนินการให้ครบถ้วน หรือถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนด

➤ หากล่วงเลยระยะเวลา ผู้ยื่นบัญชีไม่มาดำเนินการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ แจ้งข้อกล่าวหา

ให้เปิดเผยผลการตรวจสอบ (ม.๑๑๑)

➤ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เปิดเผยแพร่ผลการตรวจสอบ
ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

➤ การเปิดเผย

ให้เปิดเผยว่า ผิดปกติ หรือไม่

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีอำนาจสั่งให้

- หน่วยงานของรัฐ
- สถาบันการเงิน
- บุคคลใดที่เกี่ยวข้อง

ตรวจสอบความถูกต้องหรือความมีอยู่จริงตามที่ปรากฏในรายการทรัพย์สิน/หนี้สินที่ยื่นไว้ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทรัพย์สิน/หนี้สินอื่นใดที่มีได้แจ้งไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และแจ้งผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

โดยมิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลใน
ความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลดังกล่าว

ไม่ปฏิบัติโดยไม่มีเหตุอันสมควรปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทและปรับ
รายวันๆละ๑,๐๐๐บาทจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่ง

กรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น/มีหนี้สินลดลง ไม่สัมพันธ์กับรายได้ (ม.๑๑๓)

➤ กรณีที่ผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน
พบว่ามีพฤติการณ์ร้ายวยผิดปกติ

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเพื่อร้องขอให้
ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไป

(แหล่งที่มาของรายได้/เงินได้ ต้องรับฟังและกล่าวอ้างได้ตามกฎหมาย)

การแจ้งข้อกล่าวหา (ม.๑๑๔)

- เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใด

- จงใจไม่ยื่นบัญชีฯ

- จงใจยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

- ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้นั้นทราบ และกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้นั้นจะมาชี้แจงข้อกล่าวหา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด แล้วนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป

เขตอำนาจศาล (ม.๑๑๔ ว ๒)

- หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ใด

จงใจไม่ยื่นบัญชีฯ

จงใจยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือ
หนี้สิน

- ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อวินิจฉัย/ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

บทลงโทษทางการเมือง (ม.๑๑๔ ว.๓)

- ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯ ประทับฟ้อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลฎีกาฯ มีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้
- ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

บทกำหนดโทษ (ม.๑๖๘)

- ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด
 - จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
 - ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ
- และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน

จำคุกไม่เกิน ๖ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ทั้งนี้อยู่ที่ว่า กี่กรรม กี่วาระ)

การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ม.๑๓๐)

- เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อหัวหน้าส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ/หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ตนเองสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่
- ไม่ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีได้มีเงินเดือนและตำแหน่งประจำ
- กรณีมีดำรงตำแหน่งหลายตำแหน่ง ให้ยื่นฯ สำหรับตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำเพียงตำแหน่งเดียว
- ให้เก็บรักษาไว้ที่หน่วยงานและให้เป็นความลับทางราชการที่จะเปิดเผยมิได้
- เว้นแต่จะส่งมอบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณี

ร้องขอ

กำหนดให้ตำแหน่งนั้นต้องยื่นบัญชีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
เมื่อกรณีที่จะต้องสอบสวนทางวินัย

การตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจ (ม. ๑๕๘)

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของ สำนักงาน ป.ป.ช. ยื่นบัญชีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระดับผู้อำนวยการกอง ขึ้นไป
ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน/พนักงานไต่สวน/หัวหน้าพนักงานไต่สวน
พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีตำแหน่งและหน้าที่ เกี่ยวกับการตรวจสอบฯ
- กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ข้างต้น ผ่าฝืนบทบัญญัติให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช.ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาต่อไป
- (ม.๗๓) ให้อัยการฟ้องภายใน ๑๘๐ วัน/ข้อไม่สมบูรณ์แจ้งให้ ป.ป.ช.ทราบ ๕๐ วัน/หาข้อยุติไม่ได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องเอง ห้ามมิให้อัยการรับแก้ต่างคดีให้
- ศาลฯประทับฟ้องให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่ศาลฯมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น กรณีกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้พ้นฯนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง/จะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลา ไม่เกิน ๑๐ ปี ด้วยหรือไม่ ก็ได้

The End

ขอบคุณอยู่ไหน

ยินดีต้อนรับ

ผู้เข้ารับการอบรมทุกท่าน

ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สิน
สำนักงาน ป.ป.ช.

นายมิชัย โอิน

เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินชำนาญการพิเศษ

สำนักตรวจสอบทรัพย์สินภาคการเมือง

ช่วยราชการ สำนักทะเบียนและพัฒนาระบบตรวจสอบ

ขอบเขตเนื้อหา

- เหตุผลและความสำคัญในการยื่นบัญชี
- บทบาทหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ด้านการตรวจสอบ)
- ความหมาย ของการตรวจสอบ
- วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการตรวจสอบ
- ทฤษฎีการตรวจสอบ

เหตุผลและความสำคัญ ในการยื่นบัญชี

- เพื่อเป็นการคัดกรองบุคคลที่จะเข้ามาใช้อำนาจรัฐ เช่น ประวัติ/ข้อมูลส่วนบุคคล
- เพื่อเป็นการป้องกันและป้องปราม ไม่ให้เจ้าพนักงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- เพื่อเป็นการตรวจหาว่าเจ้าพนักงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใดร้ายวยผิดปกติ เพื่อดำเนินการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
- เพื่อตรวจสอบความโปร่งใส พฤติกรรม/การได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือการลดลงของหนี้สิน/ธุรกรรมการเงิน/ประโยชน์ทับซ้อน

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ด้านการตรวจสอบ

- กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
- ตรวจสอบความถูกต้องและมีอยู่จริง ของทรัพย์สินและหนี้สิน
- ตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน ในแต่ละช่วงเวลา หรือขณะดำรงตำแหน่ง
- พัฒนากลไกและเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ สำหรับการตรวจสอบ
- สร้างเครือข่ายภาคเอกชนและภาครัฐ เพื่อประโยชน์แห่งการตรวจสอบ
- พัฒนางานวิชาการด้านการตรวจสอบ และเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

ในการตรวจสอบคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มีอำนาจ

- มีคำสั่งให้ ข้าราชการ / พนักงาน/ ลูกจ้างของหน่วยราชการ / หน่วยงานของรัฐ / รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาให้ถ้อยคำ/ส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน
- ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ /ส่งบัญชี เอกสาร /หลักฐานใด ๆ มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

ในการตรวจสอบคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มีอำนาจ

- ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมาย เพื่อเข้าไปในเคหสถานสถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ

เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใด ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ในการตรวจสอบคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มีอำนาจ

- มีคำสั่งให้ หน่วยราชการ/ หน่วยงานของรัฐ /รัฐวิสาหกิจ/ ราชการส่วนท้องถิ่น/ หน่วยงานเอกชน ชี้แจงข้อเท็จจริง อำนวยความสะดวก /ให้ความช่วยเหลือ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- จ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบหาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน / หนี้สิน และการดำเนินคดีในการติดตามทรัพย์สินในต่างประเทศได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ การตรวจสอบ ตามระเบียบฯ

- การตรวจสอบปกติ
- การตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูล
- การตรวจสอบเชิงลึก

การตรวจสอบปกติ

หมายความว่า

การตรวจสอบความถูกต้องและมีอยู่จริง รวมถึงความเปลี่ยนแปลง
ของทรัพย์สินและหนี้สิน ตามบัญชีและเอกสารประกอบการทำบัญชีที่ผู้
ยื่นได้แสดงไว้

(ตามที่ผู้ยื่นจัดทำบัญชีมา)

การตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูล

หมายความว่า

การตรวจสอบตามบัญชีและเอกสารประกอบ โดยขอทราบข้อเท็จจริง/ขอเอกสารหลักฐาน ไปยัง

- หน่วยงานของรัฐ
- หน่วยงานเอกชน
- เรียกเอกสาร/หลักฐาน จากบุคคล
- เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ

การตรวจสอบเชิงลึก

หมายความว่า

การตรวจสอบรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ในกรณี

- มีผู้แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชี
- ปรากฏพฤติการณ์ของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีว่าจงใจยื่นบัญชีและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
- ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ
- มีพฤติการณ์ปรากฏ / มีเหตุอันควรอันควรสงสัย เกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยมิชอบ

ชอบ

- มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า จะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน
- ปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือ
รั่วหายผิดปกติ

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- เพื่อพิสูจน์ ทราบว่า มีการปกปิดแจ้งเท็จ หรือไม่
- เพื่อพิสูจน์ ทราบว่า มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือไม่
- เพื่อพิสูจน์ ทราบว่า มีพฤติการณ์ ร่ำรวยผิดปกติ หรือไม่

เทคนิคและวิธีการตรวจสอบ

- กรณี ปกปิดแจ้งเท็จ ตรวจสอบโดยอาศัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารภายนอกบุคคล และหน่วยงานที่มีหน้าที่ ควบคุมทางทะเบียน
- กรณีมีทรัพย์สิน เพิ่มขึ้นมากผิดปกติ อาศัยจากการวิเคราะห์ ความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินระหว่าง กรณีเข้ารับตำแหน่ง กับกรณีพ้นจากตำแหน่ง เป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากแหล่งที่มาของรายได้ ทุกประเภทซึ่งอ้างอิงได้ ตามแบบแสดงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. 91, ภ.ง.ด. 90) รวมทั้งการวิเคราะห์ทางการเงินส่วนบุคคล(ความสามารถในการหาทรัพย์สิน การออม การลงทุน)
- กรณีร้ายแรงผิดปกติ ตรวจสอบจากพฤติกรรม การได้มาซึ่ง ทรัพย์สิน และหนี้สิน ว่ามีเหตุผลทางนิติกรรมสัญญาหรือธุรกรรมการเงินเพียงพอเชื่อถือได้หรือไม่ ซึ่งพิจารณาจากรายได้ รวมถึงฐานะทางการเงินส่วนบุคคล (ความสามารถในการหาทรัพย์สิน การออม การลงทุน)

เป้าหมายของการตรวจสอบ

เพื่อสืบหา/ค้นหา ความผิดปกติของ

การทุจริต

การร่ำรวยผิดปกติ

การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ

ก่อนที่จะรู้ว่าอะไรผิดปกติ ต้องรู้ความเป็นปกติ ก่อนเสมอ

การตรวจสอบ

คืออะไร ?

คำว่า “**Audit**” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “**Audire**” แปลว่า “**to hear**” หมายถึง การได้ยินการได้รับฟัง (**Listen**)

สมัยโบราณกาล ที่จะมีผู้ทำหน้าที่คอยด้อม ๆ มอง ๆ คอยฟังข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ นำมารายงานให้เจ้านายทราบ ซึ่งงานลักษณะนี้ เมื่อเวลาผ่านไป ๆ ก็ได้มีวิวัฒนาการตัวเองเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เช่น

การตรวจสอบทางการเงิน (**Financial Audit**)

การตรวจสอบทางการปฏิบัติงาน

การตรวจสอบการทุจริต (**Investigative Audit Operations Audit**))

การตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ (**IT Audit**)

ฯลฯ

ความแตกต่าง

ระหว่างการสอบบัญชีและการตรวจสอบทุจริต

ประเด็น	การสอบบัญชี	การตรวจสอบทุจริต
ระยะเวลา	ตรวจสอบเป็นประจำที่ครอบคลุมปีบัญชี	เฉพาะตามสถานการณ์ที่อาจเกิดทุจริต
ขอบเขตงาน	ตรวจสอบข้อมูลทางการเงิน	เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การทุจริต
วัตถุประสงค์	แสดงความเห็นต่องบการเงิน	ระบุเหตุการณ์และผู้รับผิดชอบต่อการทุจริต
ความสัมพันธ์กับผู้สอบ	เป็นองค์ภายในไ้ราย	ต้องเป็นหน่วยงานอิสระ

โครงสร้างระบบตรวจสอบ เจ้าพนักงานของรัฐ

AUDIT SYSTEM STRUCTURE (ASS)

การกระทำหรือพฤติกรรม	นิติกรรม/ สัญญา	ธุรกรรมการเงิน	การรับผูก
บุคคล/เจ้าหน้าที่ของรัฐ สถาบันการเงิน	นิติกรรมน่าสงสัย - นิติกรรมฉ้อโกง - เจตนาฉ้อโกง - ฯลฯ	ธุรกรรมน่าสงสัย - ฝากเงินจำนวนมาก - ได้เงินมาโดยไม่มีการประกอบอาชีพ - ฯลฯ	การรับผูกกับผู้อื่นและเอกสารประกอบ การรับผูกกับผู้อื่น

ประเภทของบัญชีทั้งหมด มี ๕ หมวด

- สินทรัพย์ (Asset)/ทรัพย์สิน
- หนี้สิน (Liability)
- ทุน (ส่วนของเจ้าของ)(owners' Equity)
ความร่ำรวย/มั่งคั่ง ส่วนบุคคล
- รายได้ (Revenue)
- ค่าใช้จ่าย (Expense)

หลักพิจารณา เหตุอันควรสงสัย จากบัญชีฯ

สิ่งที่เป็นเบาะแสเพื่อ การตรวจสอบ	ทรัพย์สิน/ สินทรัพย์	หนี้สิน	ส่วนของเจ้าของ (ทุน)/ความมั่งคั่ง	รายได้/รายรับ/ เงินได้	ค่าใช้จ่าย	ส่วนเกินรายได้ (กำไร)
1. พฤติกรรมบุคคล 2. ข้อมูลส่วนบุคคล 3. สถานะ 4. หนี้สิน 5. การกระทำ	- สภาพคล่องสูง - ไม่มีสภาพ คล่อง - ักก่อให้เกิด รายได้ - ักก่อให้เกิด	- ระยะสั้น - ไม่ระยะยาว - หนี้จน - หนี้รวย	ความมั่งคั่งหรือ ฐานะทางการเงินที่ แท้จริง	กระแสเงินสดรับ หรือแหล่งที่มาของ รายได้ทั้งหมด	กระแสเงินสดจ่าย หรือแหล่งใช้ไปของ เงินสดหรือรายการ เทียบเท่าเงินสด	- เงินออม - เงินลงทุน - มูลเหตุที่ทให้เกิด ₂₀ ความมั่งคั่ง

หลักการวิเคราะห์ บุคคลที่มีความเสี่ยงที่จะทุจริต

พฤติกรรม/มูลเหตุจูงใจ	ฐานะทางการเงิน (ความมั่งคั่ง)	สภาพทางการเงิน (ความสามารถในการหารายได้)	วิเคราะห์รายได้/ค่าใช้จ่าย
นิยมความมั่งรวย ต้องการใช้เงิน มีช่องทาง / โอกาส คุ้มค่า	ทรัพย์สินทั้งสิ้น ลบ หนี้สินทั้งสิ้น = ความมั่งคั่งรวม	ความคลาดทางการเงิน	ความคลาดผู้รทางการเงิน

การวิเคราะห์

สภาพคล่องของบุคคล

ทรัพย์สิน	หนี้สิน	'สวนของ'เจ้าของ(ตน)/ความมั่งคั่งสุทธิ
- ค่ำลอง	- ค่ำลอง ู้สน	เพิ่มขึ้น
- ไมค์ล่ง	- ไมค์ล่ง ยาว	ลดลง
- 'กอให้เกศรายไค	- หิ้นลงทน (หิ้นรวย)	
- ู๋ดอย์คำเ็รว	- หีนุอปโภค/บิรโภค (หิ้นจน)	
- ไห	- ีมหักถปรัะกน	
- ัรบไห	- ไม้มีหักถปรัะกน	
- แลกเป็ลยน	- ี่ไคยว	
- ู้ซอขาย	- 'รวม	
- แบ่งแยก	- ัวตุถประสงค์ในกรู้ก	

ความรู้และทักษะที่จำเป็น สำหรับนักบัญชีสืบสวน/นักสืบสวนทางการเงิน

- ความรู้เกี่ยวกับการทุจริต (Fraud Knowledge)
- ทักษะการตรวจสอบ (Investigative Competency)
- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย (Knowledge of Law)
- ความรู้เกี่ยวกับหลักฐาน (Roles of Evidence)
- ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (Business Knowledge)
- ทักษะการติดต่อสื่อสาร (Communication Skill)
- ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Skill)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของ นักบัญชีสืบสวน/นักสืบสวนทางการเงิน

การรับรู้ปัญหา (Problem Recognition)

นักบัญชีสืบสวน จะต้องพยายามที่จะตอบคำถามว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร จะหาสัญญาณนั้นด้วยตัวเองหรือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น

นักบัญชีสืบสวน ต้องสามารถระบุได้ว่าการทุจริตเกิดขึ้นที่ไหนและเมื่อไร เคยเกิดขึ้นหรือไม่และใครเป็นผู้ต้องสงสัย โดยอาจทำการตรวจสอบจากแฟ้มประวัติการทำงาน หรือฟังก์ชันที่มีการระบุตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบในงานนั้นๆ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของ
นักบัญชีสืบสวน/นักสืบสวนทางการเงิน

การรวบรวมหลักฐาน (Evidence Collection)

หลักฐานที่น่าเชื่อถือได้

การรวบรวมจากการสืบสวนภูมิหลังของผู้ต้องสงสัย

หลักฐานที่มาจากพยานบุคคล

หลักฐานที่เป็นเอกสาร เป็นต้น

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของ
นักบัญชีสืบสวน/นักสืบสวนทางการเงิน

การประเมินหลักฐาน (Evidence Evaluation)

ประเมินว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาจาก
ปริมาณและความน่าเชื่อถือได้ ของหลักฐาน ที่สำคัญต้องเป็น
หลักฐานที่กฎหมายยอมรับได้

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของ นักบัญชีสืบสวน/นักสืบสวนทางการเงิน

การสรุปผลหรือการรายงานสิ่งที่สืบพบ (Report Finding)

อาจทำได้หลายวิธี เช่น ทางวาจา หรือโดยลายลักษณ์อักษร แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงสถานการณ์และหลักฐานที่สืบพบ

รวมถึงสรุปผลการตรวจสอบที่ได้ตรวจพบ นอกจากนี้การรายงานอาจรวมถึงการเสนอแนะสำหรับการป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น และมาตรการที่อาจดำเนินการกับผู้ทุจริต เป็นต้น

การสืบสวนทางการเงิน (Financial Intelligence)

- ✓ คุณไม่สามารถเชื่อถือตัวเลขได้เสมอไป
- ✓ เจาะลึกเรื่องข้อสมมติ การประมาณการ และความเอนเอียง
- ✓ คุณต้องเพิ่มความฉลาดรู้ทางการเงิน

เงินสด

คือพระราชทรัพย์สินทั้งหมด

- ✓ เงินสด คือ ตัวเลขเพื่อตรวจสอบสภาพความเป็นจริง
- ✓ เงินสด เชื่อมโยงกับสิ่งอื่นๆ อย่างไร
- ✓ ทำไมเงินสดจึงมีความสำคัญ
- ✓ อัตราส่วนสภาพคล่อง (เราสามารถชำระหนี้ของเราได้หรือไม่)

พวกเราคือ

นักฟังที่ดี นักค้นหา สืบหา ความผิดปกติ

(โดยใช้องค์ความรู้ฐานกว้าง ทางบัญชี/กฎหมาย/การวิเคราะห์ทางการเงิน)

ของความร้ายว

ของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้น

เป้าหมายของเราคือ

- ✓ ยึดทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติ/มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ
ชี้แจงที่มาของทรัพย์สินนั้นไม่ได้ ไม่มีระบบฐานภาษีรองรับ
- ✓ ยึด/ริบ ทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิด/ได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่

คาถา

ป้องกันการทำทุจริต/ประพฤติมิชอบ

รู้สถานะ คิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์

รู้หน้าที่ กฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ

มีความฉลาดทางการเงิน

THE END

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

สำหรับเจ้าหน้าที่

ชื่อและชื่อสกุล	ตำแหน่งที่อื่น
รวมรายได้	รวมรายจ่าย
รวมทรัพย์สิน	รวมหนี้สิน

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่

(.....)

คำอธิบายทั่วไป

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้ยื่นบัญชีและเอกสารประกอบจำนวน ๒ ชุด (ต้นฉบับ ๑ ชุด และสำเนา ๑ ชุด)

(๒) คู่สมรส หมายความว่า คู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หมายความว่า บุตรในสมรส บุตรบุญธรรม และบุตรนอกสมรสที่รับรองแล้ว

(๔) ให้แสดงทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่เข้ารับตำแหน่ง วันที่ดำรงตำแหน่งทุก ๓ ปี วันที่พ้นจากตำแหน่ง หรือวันที่พ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี แล้วแต่กรณี

(๕) ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากรายการทรัพย์สินและหนี้สินใดเป็นรายการเดียวกันกับที่เคยยื่นบัญชีไว้ก่อนแล้วและไม่มีการเปลี่ยนแปลงให้ใช้เอกสารประกอบของการยื่นบัญชี ครั้งก่อนได้ โดยให้หมายเหตุไว้ในบัญชี ด้วยว่าเอกสารประกอบอยู่ในบัญชี ครั้งใด

(๖) กรณีที่ยื่นบัญชี พร้อมกันหลายตำแหน่งให้ยื่นบัญชี ทุกตำแหน่ง โดยใช้เอกสารประกอบชุดเดียวกันได้ และให้หมายเหตุไว้ในบัญชี ด้วยว่าเอกสารประกอบอยู่ในบัญชี ตำแหน่งใด

(๗) เอกสารประกอบไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้ยื่นจะต้องเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานทุกหน้ารวมทั้งหน้าหลังที่มีข้อความ (คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะไม่ต้องลงลายมือชื่อ)

(๘) สำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึงสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ผู้ยื่นบัญชี ได้ยื่นต่อกรมสรรพากรในรอบปีภาษีที่ผ่านมา (ใช้ใบเสร็จรับเงินค่าภาษี และหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ได้) กรณีผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะได้ยื่นแบบรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแยกกัน ให้แนบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของทุกคน

(๙) กรณีในรอบปีภาษีที่ผ่านมาไม่ได้ยื่นชำระภาษีเนื่องจากมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่จะต้องชำระภาษี ให้หมายเหตุไว้ในหน้า “รายละเอียดเอกสารประกอบบัญชี” ลำดับที่ ๑ ให้ทราบด้วย

(๑๐) ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการ ให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ และให้รวมถึงทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย

(๑๑) รายได้

(๑๑.๑) รายได้ต่อปี (โดยประมาณ) หมายถึง รายได้โดยประมาณในปีที่เข้ารับตำแหน่ง

(๑๑.๒) รายได้ระหว่างดำรงตำแหน่ง หมายถึง รายได้ทั้งหมดระหว่างดำรงตำแหน่ง

(๑๑.๓) รายได้ ๑ ปี หลังพ้นจากตำแหน่ง หมายถึง รายได้ตั้งแต่พ้นจากตำแหน่งถึงพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี

(๑๑.๔) รายได้ประจำ ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เบี้ยประชุม โบนัส เป็นต้น

(๑๑.๕) รายได้จากทรัพย์สิน ได้แก่ ค่าเช่า ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น

(๑๑.๖) รายได้จากการรับให้/จำหน่ายทรัพย์สิน ได้แก่ รับมรดก รับให้ ขายทรัพย์สิน เป็นต้น

(๑๑.๗) รายได้อื่น ๆ ได้แก่ รายได้ที่นอกเหนือจากข้อ ๑๑.๔ ถึง ๑๑.๖ เช่น เงินถูกสลากกินแบ่งรัฐบาล ค่านายหน้า เป็นต้น

(๑๒) รายจ่าย หมายถึง รายจ่ายต่อปี (โดยประมาณ) หรือ รายจ่ายระหว่างดำรงตำแหน่ง หรือ รายจ่าย ๑ ปี หลังพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

(๑๒.๑) รายจ่ายประจำ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถ ค่าเบี้ยประกัน เป็นต้น

(๑๒.๒) รายจ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เงินบริจาค เป็นต้น

(๑๓) การกรอกข้อมูลทรัพย์สินและหนี้สินในทุกรายการ ให้กรอกเรียงลำดับ โดยเริ่มจากผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามลำดับ

(๑๔) รายการทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดไม่พอกรอก สามารถกรอกเพิ่มเติมเป็นใบแทรกได้

(๑๕) รายละเอียดคำอธิบายรายการทรัพย์สินและหนี้สินในแต่ละประเภท สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ที่ด้านหลังแบบบัญชี

เลขประจำตัวประชาชนผู้ยื่น

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ยื่น : ชื่อและชื่อสกุล (ภาษาไทย)
ชื่อและชื่อสกุลเดิม (ภาษาไทย) (ถ้ามี)
ชื่อและชื่อสกุล (ภาษาอังกฤษ)
ชื่อและชื่อสกุลเดิม (ภาษาอังกฤษ) (ถ้ามี)
วัน เดือน ปีเกิด อายุ ปี
สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่า ☐ หม้าย
ตำแหน่งที่ยื่น สังกัด
ยื่นบัญชีกรณี ☐ เข้ารับตำแหน่ง ☐ ดำรงตำแหน่งทุก ๓ ปี ☐ พ้นจากตำแหน่ง ☐ พ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี
เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ที่อยู่ :
.....
โทรศัพท์ที่บ้าน โทรศัพท์มือถือ อีเมล

บิดา : ชื่อและชื่อสกุล อายุ ปี อาชีพ ☐ ตาย
ที่อยู่

มารดา : ชื่อและชื่อสกุล อายุ ปี อาชีพ ☐ ตาย
ที่อยู่

คู่สมรส : ชื่อและชื่อสกุล (ภาษาไทย)
ชื่อและชื่อสกุลเดิม (ภาษาไทย) (ถ้ามี)
ชื่อและชื่อสกุล (ภาษาอังกฤษ)
ชื่อและชื่อสกุลเดิม (ภาษาอังกฤษ) (ถ้ามี)
เลขประจำตัวประชาชน วัน เดือน ปีเกิด
ที่อยู่
ชื่อและชื่อสกุลบิดา
ชื่อและชื่อสกุลมารดา

ลงชื่อ ผู้ยื่น

- ลับ -

- ๒ -

ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ยื่นในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชนอื่น

ตำแหน่ง	หน่วยงาน / ที่ตั้ง	หมายเหตุ

ตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มสมรสในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชนอื่น

ตำแหน่ง	หน่วยงาน / ที่ตั้ง	หมายเหตุ

ประวัติการทำงานของผู้ยื่นย้อนหลัง ๕ ปี

ปี พ.ศ.	ตำแหน่ง	หน่วยงาน / ที่ตั้ง

ลงชื่อ.....ผู้ยื่น

- ลับ -

บุตร: บุตรในสมรส.....คน บุตรนอกสมรสที่รับรองแล้ว.....คน บุตรบุญธรรม.....คน รวม.....คน คือ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุลและเลขประจำตัวประชาชน	อายุ	ที่อยู่ และ สถานศึกษา / ที่ทำงาน
๑	 □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □		
๒	 □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □		
๓	 □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □		
๔	 □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □		
๕	 □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □		

พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดา มี.....คน คือ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	ที่อยู่และที่ทำงาน
๑			
๒			
๓			
๔			
๕			
๖			

ลงชื่อ.....ผู้ยื่น

- รายได้ประจำ

(9) _____

(12)

(၈)

รายได้จากทรัพย์สิน

(9) _____

(17) _____

(၈).....

รายได้จากการรับให้/จำหน่ายทรัพย์สิน

(9) _____

(12) _____

(၈).....

รายได้อื่น ๆ

(9) _____

(17) _____

รวมรายได้

รายจ่าย

รายจ่ายประจำ

(9) _____

(၆) _____

(က)

รายจ่ายอื่น ๆ

(9)

(12) _____

รวมรายจ่าย

[illegible][illegible]

ลงชื่อ.....ผู้รับ

ข้าพเจ้าขอแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของข้าพเจ้า คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตามรายการต่อไปนี้

ทรัพย์สิน	ผู้ยื่น	คู่สมรส	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
๑. เงินสด (เฉพาะกรณีมีเงินสดเกินสองแสนบาท)			
๒. เงินฝาก			
๓. เงินลงทุน			
๔. เงินให้กู้ยืม			
๕. ที่ดิน			
๖. โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง			
๗. ยานพาหนะ			
๘. สิทธิและสัมปทาน			
๙. ทรัพย์สินอื่น (ราคาตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป)			
รวมทรัพย์สิน			
รวมทรัพย์สินทั้งสิ้น			

หนี้สิน	ผู้ยื่น	คู่สมรส	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
๑. เงินเบิกเกินบัญชี			
๒. เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น			
๓. หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ			
๔. หนี้สินอื่น			
รวมหนี้สิน			
รวมหนี้สินทั้งสิ้น			

ข้าพเจ้า คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

☐ มีทรัพย์สินมากกว่าหนี้สิน

☐ มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน

ลงชื่อ.....ผู้ยื่น

- ลับ -

- ๖ -

รายละเอียดรายการทรัพย์สินแต่ละประเภท (ยกเว้นเงินสด)

๒ เงินฝาก

ลำดับที่	สถาบันการเงิน	เลขที่บัญชี	จำนวนเงิน

หมายเหตุ

๓ เงินลงทุน

ลำดับ ที่	ชื่อหลักทรัพย์/พันธบัตร	หมายเลข	จำนวนหุ้น	วัน เดือน ปี ที่ได้มา	มูลค่ารวม	
					ตามตราสาร	ณ วันแสดงบัญชี

หมายเหตุ

ลงชื่อ ผู้ยื่น

- ลับ -

๔ เงินให้กู้ยืม

ลำดับที่	ชื่อและชื่อสกุลผู้กู้ยืม	ที่อยู่/อาชีพ ผู้กู้ยืม	วัน เดือน ปี ที่ให้กู้ยืม	จำนวนเงิน

หมายเหตุ

๕ ที่ดิน

ลำดับ ที่	ประเภท เอกสารสิทธิ์	หมายเลข	ที่ตั้ง	วัน เดือน ปี ที่ได้มา	เนื้อที่			มูลค่าปัจจุบัน (ประมาณ)
					ไร่	งาน	ตรว.	

หมายเหตุ

ลงชื่อ ผู้ยื่น

- ลับ -

- ส -

๖. โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง

ลำดับที่	เลขที่บ้าน สถานที่ตั้ง	ตั้งอยู่บน โฉนดเลขที่	วัน เดือน ปี ที่ได้มา	มูลค่าปัจจุบัน (ประมาณ)

หมายเหตุ

๗. ยานพาหนะ

ลำดับที่	ประเภท	หมายเลขทะเบียน	จังหวัด	วัน เดือน ปี ที่ได้มา	มูลค่าปัจจุบัน (ประมาณ)

หมายเหตุ

ลงชื่อ.....ผู้ยื่น

- ลับ -

- ลับ -

- ๕ -

๘. สิทธิและสัมปทาน

ลำดับที่	ประเภท/จังหวัด	วัน เดือน ปี ที่ได้มา	วัน เดือน ปี ที่สิ้นสุด	มูลค่า

หมายเหตุ

๙. ทรัพย์สินอื่น

ลำดับที่	รายการ	จำนวนหน่วย	วัน เดือน ปี ที่ได้มา	มูลค่า

หมายเหตุ

ลงชื่อ ผู้ยื่น

- ลับ -

รายละเอียดรายการหนี้สินแต่ละประเภท

๑ เงินเบิกเกินบัญชี

ลำดับที่	ธนาคาร	เลขที่บัญชี	ยอดหนี้คงเหลือ

๒ เงินกู้จากธนาคาร / สถาบันการเงินอื่น

ลำดับที่	ธนาคาร / สถาบันการเงินอื่น	วัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา	ยอดหนี้คงเหลือ

๓ หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ

ลำดับที่	ชื่อและชื่อสกุลผู้ให้กู้	ที่อยู่ผู้ให้กู้	วัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา	ยอดหนี้คงเหลือ

๔ หนี้สินอื่น

ลำดับที่	ชื่อและชื่อสกุลผู้ให้กู้	ที่อยู่ผู้ให้กู้	วัน เดือน ปี ที่กู้	ยอดหนี้คงเหลือ

คำรับรอง ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงไว้ข้างต้นนี้ถูกต้องและตรงตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ยื่น
(.....)

ลงชื่อ..... ประธานกรรมการ ป.ป.ช. /
(.....) กรรมการ ป.ป.ช.

รายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีฯ

ชื่อและชื่อสกุล.....

ตำแหน่ง.....กรณี.....เมื่อวันที่.....

ลำดับที่	รายการ	จำนวน(แผ่น)
๑	สำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา (ภ.ง.ด.๕๐,๕๑)	
๒	เอกสารประกอบรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	
	(๑) เงินฝาก	
	(๒) เงินลงทุน	
	(๓) เงินให้กู้ยืม	
	(๔) ที่ดิน	
	(๕) โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง	
	(๖) ยานพาหนะ	
	(๗) สิทธิและสัมปทาน	
	(๘) ทรัพย์สินอื่น	
	(๙) เงินเบิกเกินบัญชี	
	(๑๐) เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น	
	(๑๑) หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ	
	(๑๒) หนี้สินอื่น	
๓	เอกสารอื่น ๆ	
	รวม	

ลงชื่อ.....ผู้ยื่น
(.....)

คำอธิบาย

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

รายการที่	ประเภททรัพย์สิน คำอธิบายรายการในบัญชี	ตัวอย่างหลักฐานที่ต้องแนบ
๒	เงินฝาก หมายถึง เงินฝากในสถาบันการเงิน รวมถึง สลากออมสิน บัตรเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงิน - ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง ธนาคารของรัฐและเอกชน ทุกแห่ง - สถาบันการเงินอื่น หมายถึง สถาบันการเงินอื่นนอกจากธนาคารพาณิชย์ เช่น บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น ทั้งนี้รวมถึงกลุ่มออมทรัพย์ชุมชนด้วย	- สำเนาสมุดคู่ฝากที่ปรากฏชื่อบัญชี เลขที่บัญชีและยอดคงเหลือ ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากยอดเงินฝากคงเหลือไม่ตรงในวันดังกล่าว ให้สำเนาสมุดเงินฝากที่ปรากฏยอดรายการก่อนและหลังวันแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน - สำเนาหนังสือรับรองยอดเงินฝากคงเหลือของธนาคาร ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน - รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี (STATEMENT) ของเดือนที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน - สำเนาสลากออมสิน หรือสำเนาบัตรเงินฝาก
๓	เงินลงทุน หมายถึง เงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกัน หลักทรัพย์จดทะเบียนและรับอนุญาต หลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่น - หลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกัน หมายถึง หลักทรัพย์ที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐออกให้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธนาคารอาคารสงเคราะห์ พันธบัตรออมทรัพย์ช่วยชาติ เป็นต้น - หลักทรัพย์จดทะเบียนและรับอนุญาต หมายถึง หลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนและได้รับอนุญาตให้ทำการ ซื้อ - ขาย ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ หน่วยลงทุน สิทธิที่จะซื้อหุ้น/หุ้นกู้/หน่วยลงทุนหรือตราสารอื่นใดที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด - หลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่น หมายถึง หลักทรัพย์ของบริษัทที่มีได้ทำการซื้อ - ขาย ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เงินลงทุนในห้างหุ้นส่วน หรือกิจการค้าอื่น ๆ ที่ดำเนินธุรกิจเป็นส่วนตัว เช่น หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นสามัญ หุ้นกู้ กิจการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า เป็นต้น	- สำเนาพันธบัตร - สำเนาหลักทรัพย์ - สำเนาใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant) ที่จะซื้อหุ้นกู้/หน่วยลงทุน - สำเนาหนังสือรับรองของบริษัทหลักทรัพย์หรือนายทะเบียนหลักทรัพย์ (Broker) หรือศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน - สำเนาหลักทรัพย์หรือสำเนาหนังสือรับรองของบริษัท หรือสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) - สำเนาหนังสือรับรองของห้างหุ้นส่วนหรือหลักฐานการเป็นหุ้นส่วน - กรณีเป็นกิจการค้าอื่นที่ดำเนินธุรกิจเป็นส่วนตัวให้ระบุสถานที่ดำเนินกิจการ พร้อมทั้งภาพถ่ายสถานที่ดำเนินกิจการ และบัญชีรายการทรัพย์สิน
๔	เงินให้กู้ยืม หมายถึง เงินที่ให้บุคคลหรือนิติบุคคลกู้ยืม	- สำเนาหนังสือหรือสัญญากู้ยืมเงิน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงการให้กู้ยืมเงิน เช่น สำเนาหนังสือรับสภาพหนี้ของลูกหนี้ สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนนิติกรรม สำเนาหลักประกัน เป็นต้น (กรณีให้นิติบุคคลกู้ยืมเงิน ให้แนบสำเนางบการเงินประจำปี และเอกสารประกอบงบการเงินที่ปรากฏรายการเงินกู้ของนิติบุคคลนั้นประกอบด้วย)
๕	ที่ดิน หมายถึง ที่ดินที่มีเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองตามกฎหมาย	- สำเนาโฉนดที่ดินหรือสำเนาเอกสารแสดงสิทธิครอบครองที่ดิน เช่น ส.ก.๑ , น.ส. ๓ , น.ส. ๓ ก เป็นต้น - สำเนาสัญญาซื้อขาย (ถ้ามี)

รายการที่	ประเภททรัพย์สิน คำอธิบายรายการในบัญชี	ตัวอย่างหลักฐานที่ต้องแนบ
๖	โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง บ้านอาศัย และสิ่งปลูกสร้างอื่น เช่น อาคารพาณิชย์ ห้องชุด โกดัง	- ภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมระบุว่าปลูกสร้างบนที่ดินแปลงใดและของบุคคลใด หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุด - กรณีไม่มีสำเนาทะเบียนบ้าน ให้แนบภาพถ่ายสี พร้อมระบุว่าปลูกสร้างบนที่ดินแปลงใด และของบุคคลใด
๗	ยานพาหนะ หมายถึง ยานพาหนะต่าง ๆ เช่น รถจักรยานยนต์ รถยนต์ เรือยนต์ เครื่องบินส่วนบุคคล เป็นต้น	- สำเนาทะเบียน หรือคู่มือการจดทะเบียนยานพาหนะหรือเอกสารอื่นที่แสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
๘	สิทธิและสัมปทาน หมายถึง สิทธิในทรัพย์สินทางวรรณกรรม ศิลปกรรม ประดิษฐกรรม และการที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับบริหารสาธารณะ หรือทรัพยากรธรรมชาติ จนถึงสิทธิที่รัฐหรือเอกชนรับรอง และสามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิตามสัญญา สัมปทานต่าง ๆ สิทธิการเช่าที่ดิน สิทธิสมาชิกสนามกอล์ฟ เป็นต้น	- สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือลิขสิทธิ์ - สำเนาเอกสารแสดงสิทธิในการเป็นสมาชิกสโมสรหรือชมรม - สำเนาเอกสารแสดงสิทธิ เช่น สัญญาเช่า สัญญาจะซื้อจะขาย เป็นต้น
๙	ทรัพย์สินอื่น หมายถึง ทรัพย์สินอื่นนอกจากที่ระบุในรายการที่ ๑-๘ โดยมีมูลค่าของทรัพย์สินทุกชนิดรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาท) ขึ้นไป เช่น ทองคำ อัญมณี นาฬิกา โบราณวัตถุ นาฬิกา รถยนต์โบราณ อาวุธปืน เป็นต้น	- ภาพถ่ายสีพร้อมบัญชีแสดงรายละเอียดและมูลค่าปัจจุบันของทรัพย์สินแต่ละรายการ

รายการที่	ประเภทหนี้สิน คำอธิบายรายการในบัญชี	ตัวอย่างหลักฐานที่ต้องแนบ
๑	เงินเบิกเกินบัญชี หมายถึง เงินเบิกเกินบัญชีจากธนาคาร และให้หมายความรวมถึงหนี้ค้างชำระบัตรเครดิตทุกประเภทด้วย	- สำเนาสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี (O/D) - สำเนาหนังสือรับรองยอดหนี้คงเหลือ (เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน - สำเนารายการเคลื่อนไหวทางบัญชี (STATEMENT) ของเดือนที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน - สำเนาใบแจ้งหนี้บัตรเครดิต
๒	เงินกู้ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น หมายถึง เงินกู้ทุกประเภทจากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น	- สำเนาสัญญากู้เงิน และสำเนาหนังสือรับรองยอดหนี้คงเหลือ (เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือสำเนาใบเสร็จชำระหนี้ที่ระบุยอดหนี้คงเหลือ
๓	หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ หมายถึง หนี้สินหรือเงินกู้ที่มีหลักฐานเป็นหนังสือจากบุคคลหรือนิติบุคคลที่มีฐานะการและสถาบันการเงินอื่น เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วน กองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น	- สำเนาหนังสือหรือสัญญากู้เงินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ - สำเนาสัญญาเช่าซื้อ - สำเนาหนังสือรับรองยอดหนี้คงเหลือ - สำเนาหลักฐานอื่นที่แสดงถึงการเป็นหนี้
๔	หนี้สินอื่น หมายถึง หนี้สินที่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ	- ให้จัดทำเอกสารที่ระบุชื่อและชื่อสกุล ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้สะดวกของเจ้าหนี้ พร้อมแสดงยอดเงินกู้คงเหลือ (เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

หลักเกณฑ์การวิเคราะห์วงจรชีวิตและพฤติกรรม
(สัจจะธรรมของชีวิต) เจ้าพนักงานของรัฐ

บรรยายโดย

นายมีชัย ใ๋น

เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินชำนาญการพิเศษ

สำนักตรวจสอบทรัพย์สินภาคการเมือง

ช่วยราชการ สำนักทะเบียนและพัฒนาระบบตรวจสอบ

สำนักงาน ป.ป.ช.

กระดาษ ๑ ใบ

เข้าใจชีวิต

➤ ใบเกิด	๑ ใบ	เริ่มต้นชีวิต	
➤ ปริญญาบัตร	๑ ใบ	ต่อสู้ดิ้นรน	ทั้งชีวิต
➤ ใบสมรส	๑ ใบ	ขาดอิสระ	ทั้งชีวิต
➤ บัตรข้าราชการ	๑ ใบ	แก่งแย่งชิงดี	ทั้งชีวิต
➤ คำสั่งแต่งตั้ง	๑ ใบ	วิ่งเต้นวุ่นวาย	ทั้งชีวิต
➤ ธนบัตร	๑ ใบ	ลำบาก	ทั้งชีวิต
➤ ประกาศเกียติบัตร	๑ ใบ	หลงตัวเอง	ทั้งชีวิต
➤ มรณะบัตร	๑ ใบ	สิ้นสุดชีวิต	

วุฒิภาวะ

ได้มาจากประสบการณ์ ไม่ใช่อายุ

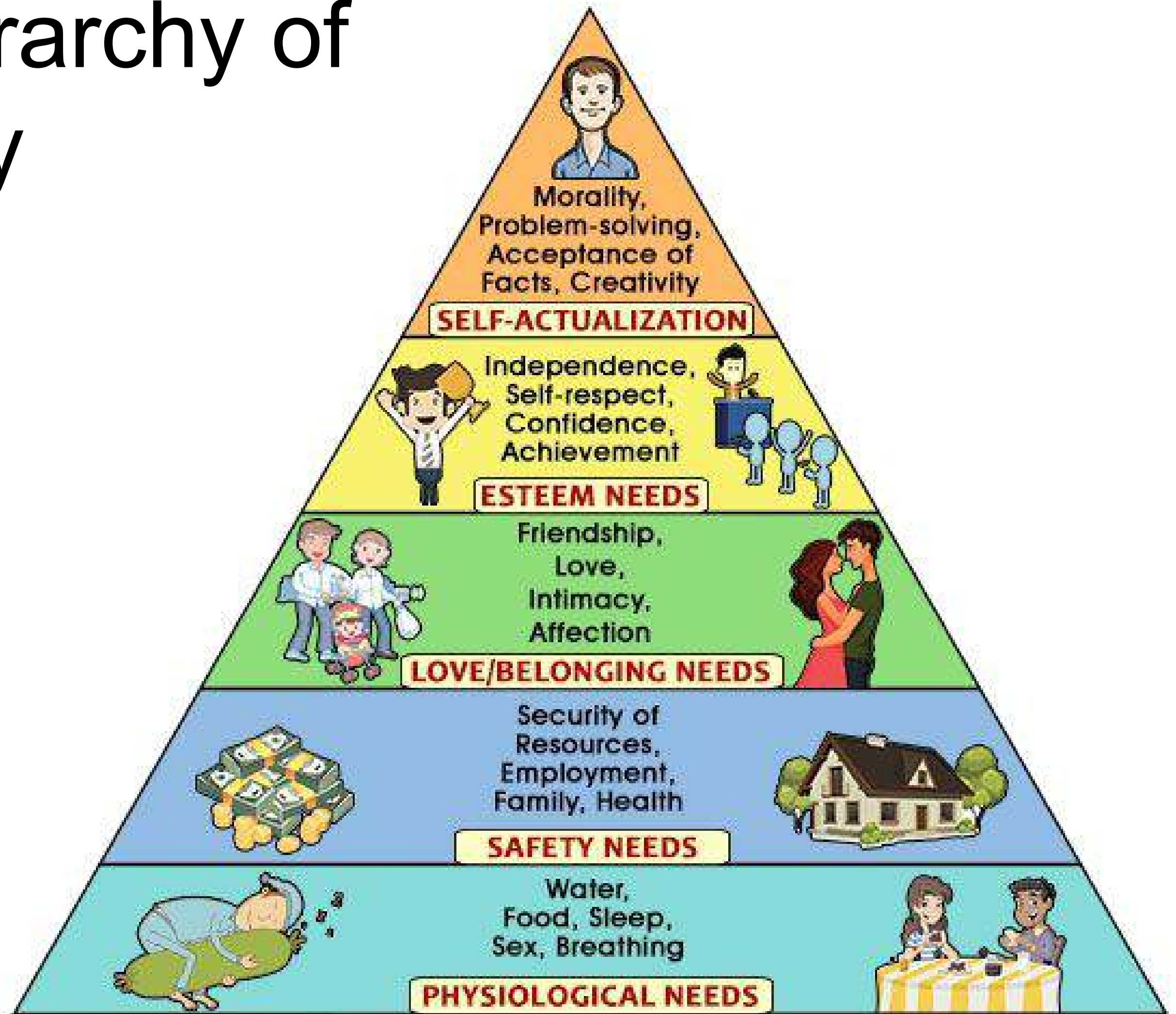
หลักการวิเคราะห์

- ข้อมูลส่วนบุคคล
- ข้อมูลฐานะทางการเงินส่วนบุคคล
- ความเสี่ยงในการทุจริต

วงจรชีวิตของบุคคล ตั้งแต่เกิดจนตาย

- เกิด/สถานที่เกิด/เพศ/อายุ
- สถานภาพ/โสด/สมรส/บุตร
- พี่น้อง/อาชีพของพี่น้อง /ครอบครัวการประกอบอาชีพ
- การศึกษา/สถานที่ศึกษา
- การประกอบอาชีพ/สถานที่ตั้ง/นายจ้าง/อัตราค่าตอบแทน
- วัยเกษียณ/เงินออม/เงินลงทุนหลังออกจากงาน/เลี้ยงหลาน
- ตาย/สถานที่ตาย

Maslow's Hierarchy of Needs Theory

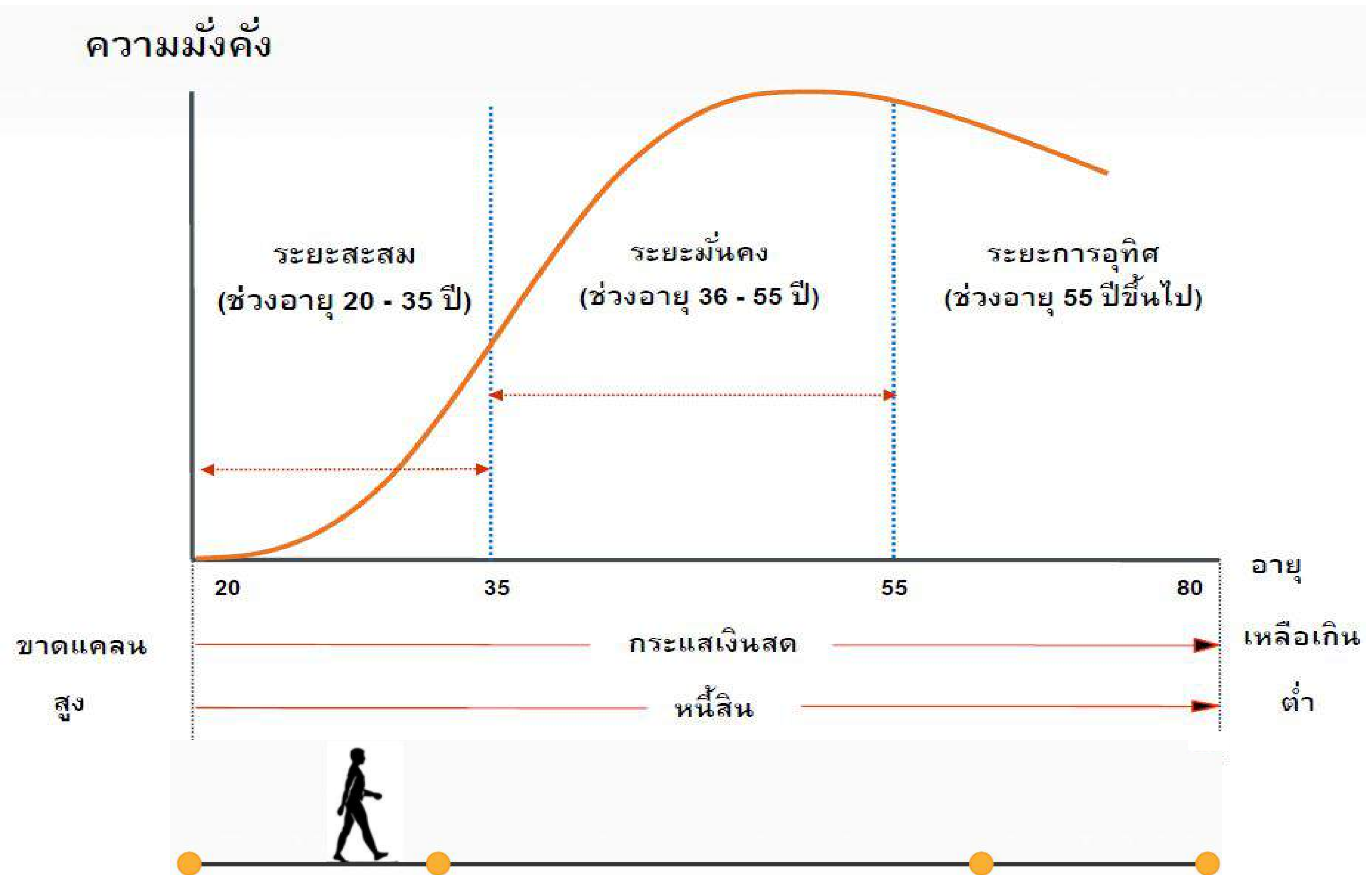

ข้อมูลฐานะทางการเงินส่วนบุคคล

- พฤติกรรมในชีวิต
- ทรัพย์สิน
- หนี้สิน
- รายได้/รายรับ/แหล่งที่มาของเงินได้
- รายจ่าย
- การออม
- การลงทุน
- ความร่ำรวย

ความสัมพันธ์ระหว่างวงจรชีวิต และความมั่งคั่ง

Source: TSI

ก่อนจะรวยต้องอยู่รอดให้ได้ก่อน

Survival Ratio อัตราส่วนความอยู่รอด

$$= \frac{\text{รายได้จากการทำงาน} + \text{รายได้จากสินทรัพย์}}{\text{รายจ่าย}}$$

Survival Ratio ≥ 1 $\longleftrightarrow$ อยู่รอดได้ด้วยตนเอง

ความเป็นไทขั้นต้น คือ การอยู่รอดได้ด้วยตนเอง

ที่มา: หนังสือจัดทัพลงทุน โดย ดร.สมจินต์ ศรไพศาล

รู้ว่ารวย ดูที่ความมั่งคั่ง

Wealth Ratio อัตราส่วนความมั่งคั่ง

$$= \frac{\text{รายได้จากสินทรัพย์}^*}{\text{รายจ่าย}}$$

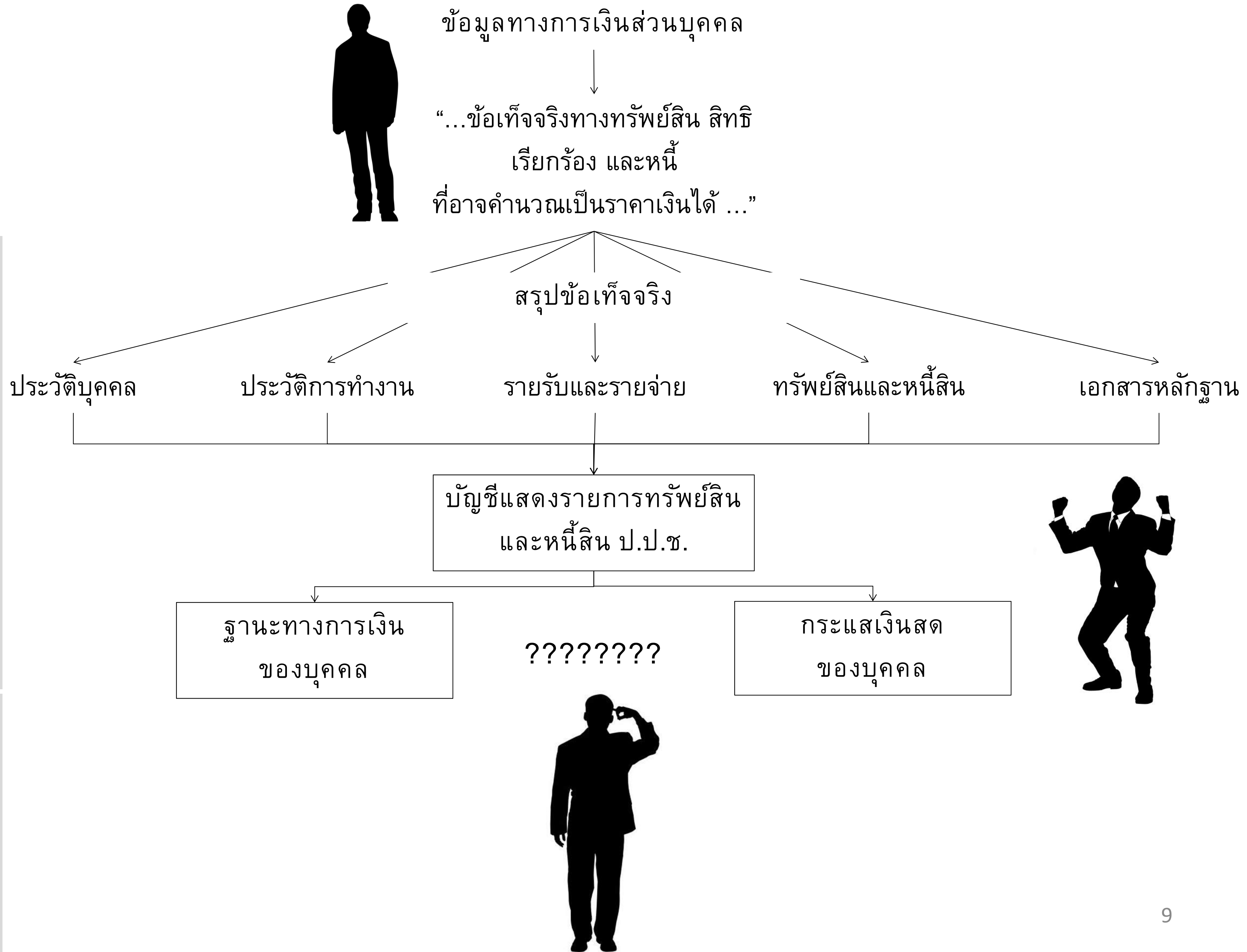
Wealth Ratio ≥ 1 $\longleftrightarrow$ อิสรภาพทางการเงิน

เป้าหมายสำคัญที่ควรจะต้องตั้งไว้คือ
การมีอิสรภาพทางการเงินในที่สุด

* รายได้จากสินทรัพย์ หมายถึง รายได้จาก เงินฝาก,
หุ้น, ตราสารหนี้, กองทุนรวม, อสังหาริมทรัพย์

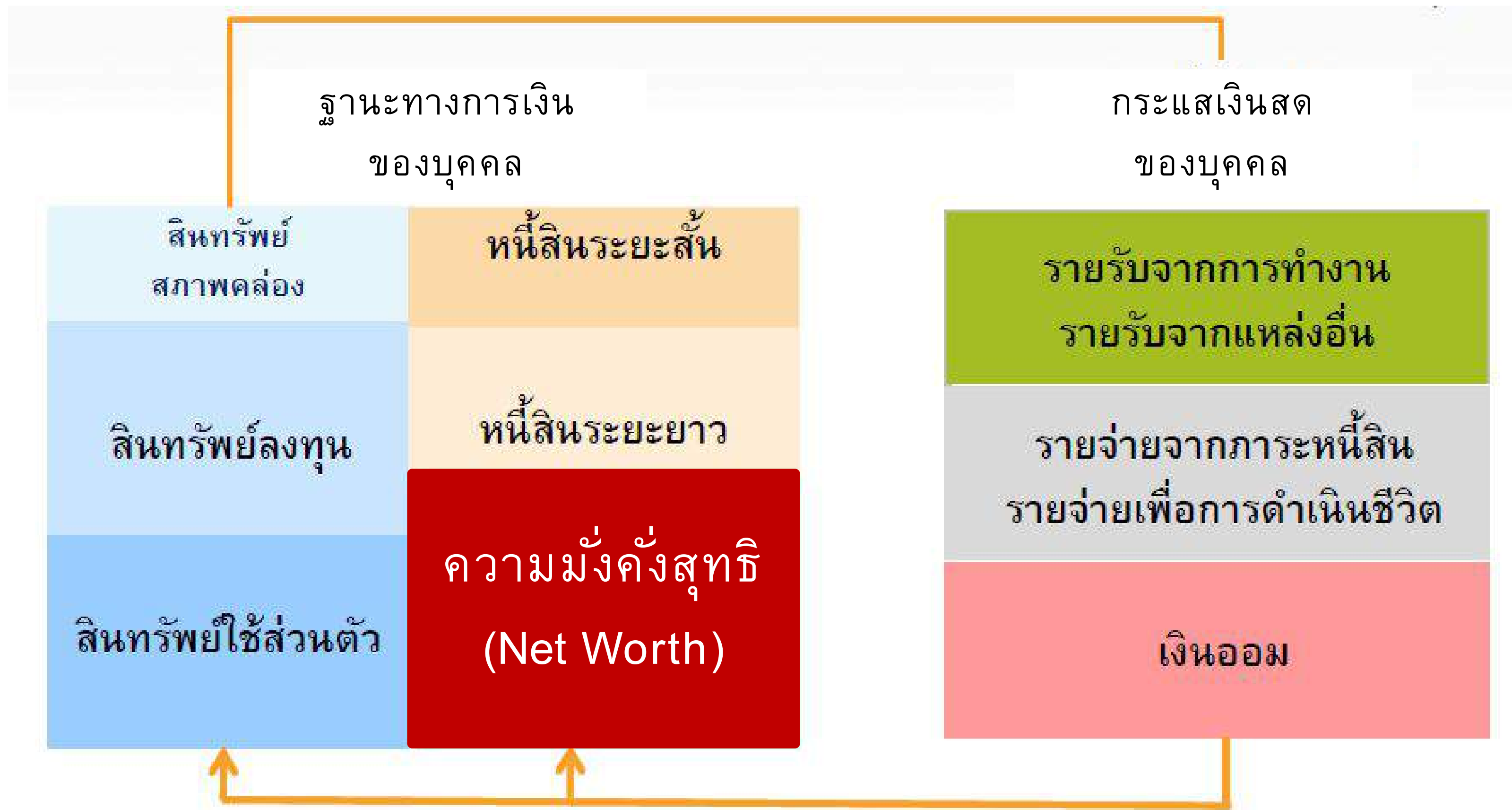
Know “What”

Know “Why”

ความสัมพันธ์อย่างง่ายในงบการเงินส่วนบุคคล

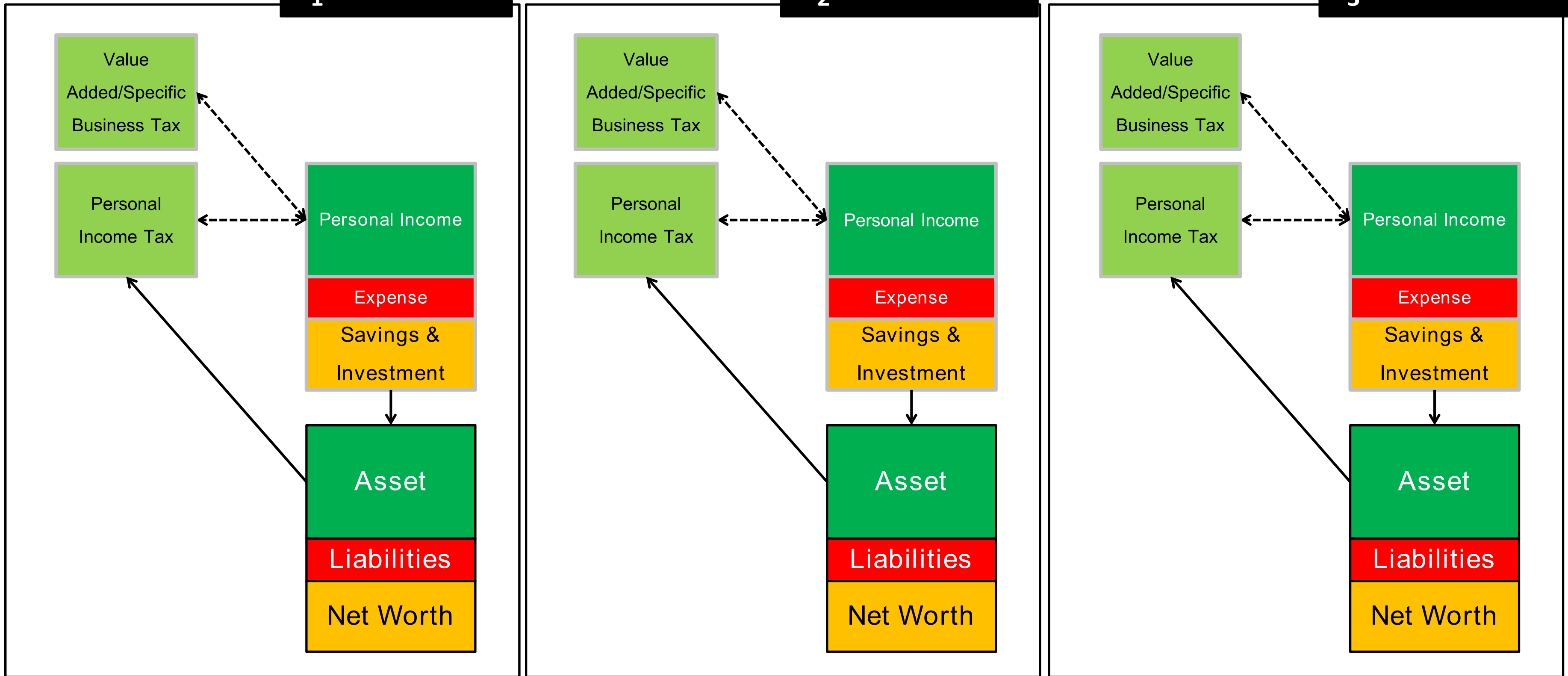
Source: TSI

T₁ เข้ารับตำแหน่ง

T₂ พ้นจากตำแหน่ง

T₃ พ้นฯ ครบ 1 ปี

ความเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินสุทธิ (Net Worth Increasing)

ความเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินสุทธิ

ทรัพย์สิน

รายได้

รายจ่าย

ค่าเพิ่มทรัพย์สินสุทธิ

(Net Worth Increasing)

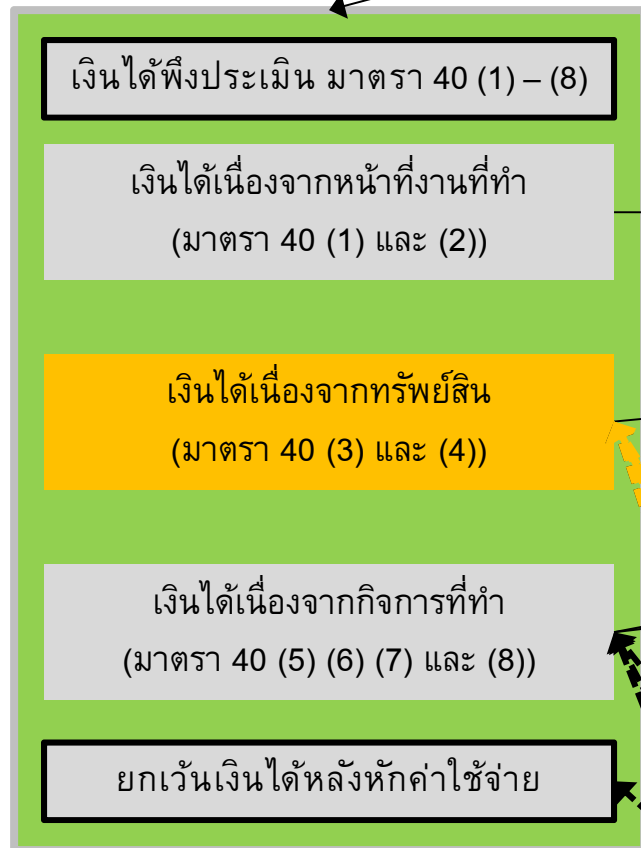
ความสามารถในการจ่าย

(Ability to Pay)

ฐานทางเศรษฐกิจ 11

3 Flow Variable

Personal
Income
Tax

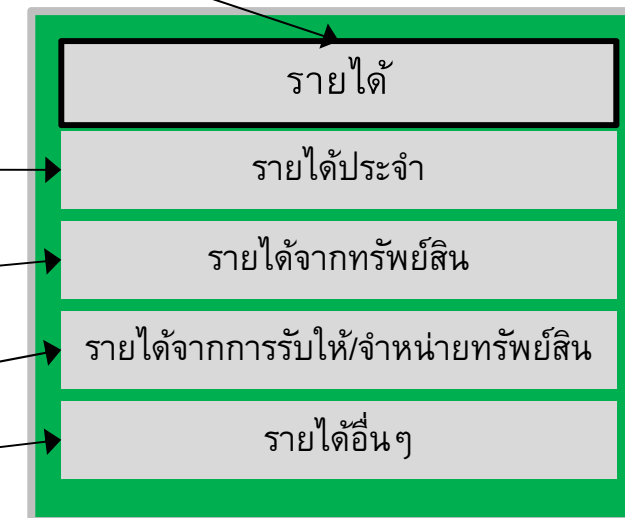

แหล่งที่มาของรายได้
(Source of Income)

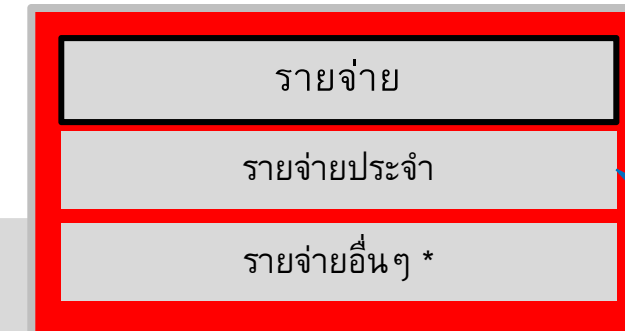
ประวัติบุคคล/ประวัติการทำงาน

2 Flow Variable

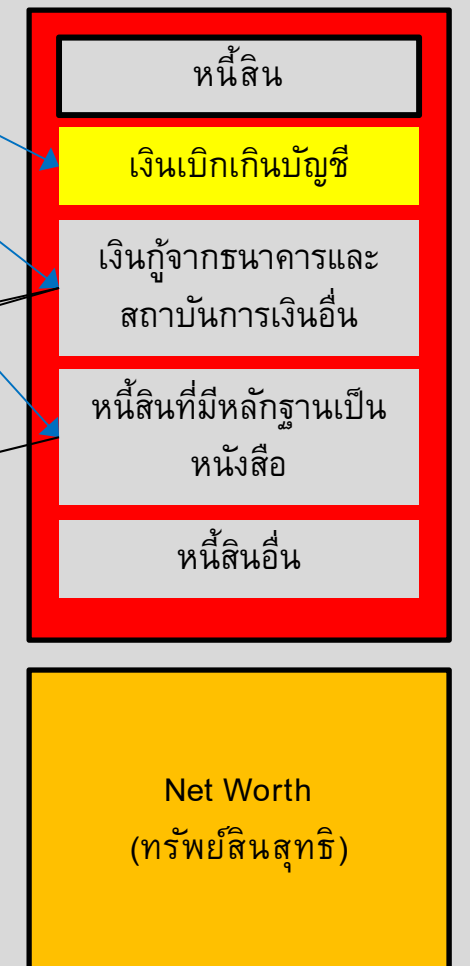
Personal Income

Expense

Liabilities

Asset

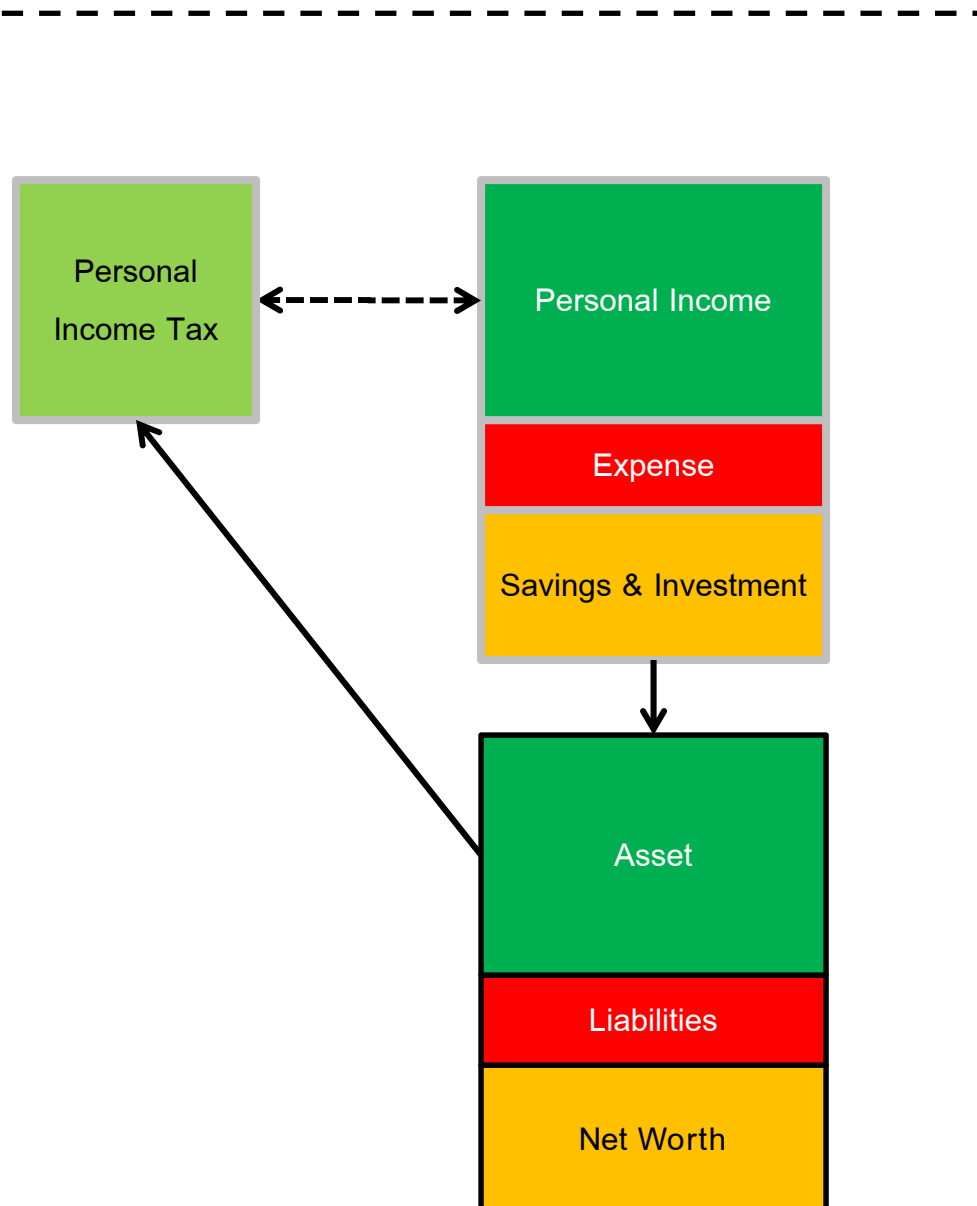
Savings

Investments

Savings
Investments
Capital Gain
Capital Loss

1

Cross Section

การออกรายงานผู้ตรวจสอบ

- รายงานข้อมูลส่วนบุคคล (เจ้าพนักงานของรัฐ)
ชื่อ สกุล / อายุ / ที่อยู่อาศัย / สถานภาพ / บุตร / พี่น้อง / อาชีพ / ประวัติการประกอบอาชีพในอดีต
- รายงานฐานะทางการเงินส่วนบุคคล(เจ้าพนักงานของรัฐ)
ข้อมูล ประวัติการชำระภาษีเงินบุคคลธรรมดา/นิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ข้อมูล ทรัพย์สิน/หนี้สิน/ความมั่งคั่ง/รายได้/ค่าใช้จ่าย
ข้อมูล การออม/การลงทุน
- วิเคราะห์ และให้ความเห็น เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ว่า
เป็นปกติ
ผิดปกติ

คำถาม

เป้าหมายของคุณ คือ ?

คุณได้ล่า หาดอะไร ?

เรื่อง แนวทางการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(สรุปสาระสำคัญ พ.ร.บ.ป.ป.ช.)

นำเสนอโดย **นายมีชัย ไฉ่น**

เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินชำนาญการพิเศษ
สำนักงาน ป.ป.ช.

สรุปสาระสำคัญ

- ๑ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- ๒ หลักเกณฑ์และรูปแบบการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
- ๓ ระยะเวลาและเงื่อนไขการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
- ๔ วิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
- ๕ การเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป
- ๖ การตรวจสอบและบทลงโทษ
- ๓/ แนวทางการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

(๑) เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีฯ (ม.๑๐๒)

๑. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
๒. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
๓. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
๔. ตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป
๕. ตุลาการศาลปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป
๖. อัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีอัยการขึ้นไป

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ต่อ)

(๑) เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีฯ (ม.๑๐๒) (ต่อ)

๓. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ประกาศ ๑ พ.ย. ๒๕๖๑) ซึ่งจะมีผลบังคับเมื่อพ้น ๓๐ วันนับถัดจากวันประกาศคือ ๒ ธ.ค. ๒๕๖๑)

๓.๘ กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ

๓.๘.๘ องค์การมหาชน

๓.๘.๘.๒ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ก. ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ
และกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ข. ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ต่อ)

(๑) เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีฯ (ม.๑๐๒) (ต่อ)

๘. ตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
๙. ผู้บริหารท้องถิ่น/รองผู้บริหารท้องถิ่น/ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น/สมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๒) เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ม.๑๐๓)

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ประกาศ ๑ พ.ย. ๒๕๖๑) ซึ่งจะมีผลบังคับเมื่อพ้น ๓๐ วันนับถัดจากวันประกาศคือ ๒ ธ.ค. ๒๕๖๑)

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ต่อ)

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ตนเอง

(๒) **คู่สมรส** ให้ความหมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย (ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑) ดังนี้

- อยู่กินเป็นสามีภรรยากันตามประเพณี โดยมีบุคคลในครอบครัว/บุคคลภายนอกรับทราบ
- เจ้าพนักงานของรัฐ แสดงให้ปรากฏว่ามีสถานะ เป็นสามีภรรยากัน
- มีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะ เป็นสามีภรรยากัน

(๓) **บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ** หมายถึง บุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย และมีอายุไม่ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยให้ความหมายความรวมถึงบุตรบุญธรรมและบุตรที่บิดาได้รับรองแล้ว เว้นแต่บุตรนั้นได้บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

หลักเกณฑ์และรูปแบบการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

๒

หลักเกณฑ์และรูปแบบการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ม.๑๐๕)

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
ของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑. ต้องยื่นตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
๒. ต้องแนบหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน
๓. ต้องแนบหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา
๔. ผู้ยื่นต้องลงลายมือชื่อของตนเองรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและเอกสารทุกหน้า (ที่มีข้อความ)
๕. ต้องจัดทำรายละเอียดเอกสารประกอบบัญชีที่ยื่นด้วย

ทั้งนี้ ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดง ให้รวมทั้งที่มีอยู่ในต่างประเทศและ
ทรัพย์สิน/หนี้สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่า
ทางตรง/ทางอ้อมด้วย

ระยะเวลาและเงื่อนไขการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

๓

ระยะเวลาการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ม.๑๐๕)

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑)

- ต้องยื่นบัญชีฯ ในกรณีดังต่อไปนี้
 - ๑. กรณีเข้ารับตำแหน่ง
 - ๒. กรณีพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ
 - ๓. ทุก ๓ ปี ตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ
- ต้องยื่นบัญชีฯ ภายใน ๖๐ วัน นับถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง/พ้นจากตำแหน่ง/ทุก ๓ ปี กรณีมีเหตุจำเป็นขอขยายเวลาได้ไม่เกิน ๓๐ วัน

แนวทางการนับระยะเวลาในการยื่นบัญชี

ตัวอย่าง

กรณีต้องยื่นภายใน ๖๐ วัน นับถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง เช่น
พ้นจากตำแหน่งวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑

ต้องแสดงทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริง ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑
แต่ยื่นบัญชีได้ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑ - วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑

ข้อสังเกต

กรณีวันสุดท้ายของการยื่นบัญชี “ตรงกับวันหยุดราชการ” ให้ถือ
วันหยุดราชการนั้นเป็นวันสุดท้ายของการยื่นบัญชี และไม่สามารถขยาย
ระยะเวลาได้

(จากข้อสังเกตของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ขณะพิจารณาร่างระเบียบบอ
จำเป็นตามหนังสือศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ศร ๐๐๐๑/๓๔ ลงวันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๔๑)

ระยะเวลาและเงื่อนไขการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ต่อ)

เงื่อนไขการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ม.๑๐๕)

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
ของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑)

เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
อื่นใดที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและ
หนี้สินใหม่

แต่ไม่ต้องห้ามที่ผู้นั้นจะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน

วิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

๔

วิธีการและสถานที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ม.๑๐๕)

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
ของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑)

- ให้ทำและยื่นบัญชี ๒ ชุด (ต้นฉบับและสำเนา) โดยวิธีการดังนี้
 - (๑) ยื่นด้วยตนเอง/มอบหมายให้ผู้อื่นยื่นแทน (ไม่ต้องมอบอำนาจก็ได้)
 - (๒) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ(นับวันที่ไปรษณีย์รับเป็นวันรับยื่น)
 - (๓) ยื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ให้ยื่นที่สำนักงาน ป.ป.ช. กลาง/ภาค/จังหวัด

การเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน)

๕

ตำแหน่งที่ต้องเปิดเผยบัญชีฯ (ม.๑๐๖)

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(รวมถึงตำแหน่งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ และผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ)

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ต่อ) (เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน)

ให้ผู้ยื่นบัญชีฯ ทำการปกปิดข้อความดังต่อไปนี้ (ม.๑๐๖)

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๖๑)

- ✓ ข้อมูลส่วนบุคคล
 - เลขประจำตัวประชาชน
 - วัน/เดือน/ปีเกิด
 - ที่อยู่ (ปิดเฉพาะเลขที่บ้าน)
 - หมายเลขโทรศัพท์ ทั้งหมด /อีเมล
- ✓ รายละเอียดทางทะเบียนของทรัพย์สิน
 - เลขที่บัญชีธนาคารและสถาบันการเงิน
- ✓ รายละเอียดอื่นๆ
 - เลขประจำตัวประชาชนผู้กู้ยืม/ผู้ให้กู้
 - ภาพถ่ายทรัพย์สินอื่น
 - หมายเลขบัตรเครดิต

การเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ต่อ)
(เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน)

วิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ม.๑๐๖)

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๖๑)

- ❖ ปิดประกาศ ณ สำนักงาน ป.ป.ช./ภาค /จังหวัด
เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน
- ❖ ลงเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช.
เป็นระยะเวลา ๑๘๐ วัน

หน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ม.๑๐๓)

เมื่อมีการแต่งตั้งหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินในหน่วยงานใด

ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้ง

การตรวจสอบและบทลงโทษ (ต่อ)

กรณีตรวจพบว่าไม่ยื่นหรือยื่นไม่ครบถ้วน/ข้อมูลคลาดเคลื่อน (ม.๑๐๙)

(๑) กรณีไม่ยื่นบัญชีตามเวลาที่กำหนด

– สำนักงาน ป.ป.ช. จะมีหนังสือแจ้งให้ทราบและขยายเวลาให้ไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง แต่กรณีมีความจำเป็นอาจขยายได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

(๒) กรณียื่นไม่ครบถ้วน/ข้อมูลคลาดเคลื่อน และไม่มีพฤติการณ์เชื่อได้ว่ามีเจตนาปกปิดทรัพย์สินหรือหนีสิน

– เลขาธิการ/ผู้ที่เลขาธิการมอบหมายจะแจ้งให้ผู้ยื่นฯดำเนินการให้ครบถ้วนหรือถูกต้องภายในระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนด

(๓) กรณีที่ผู้ยื่นฯ ไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาตาม (๑) หรือ (๒) และมีพฤติการณ์เชื่อได้ว่ามีเจตนาปกปิดทรัพย์สินหรือหนีสิน

– สำนักงาน ป.ป.ช. จะแจ้งขอกล่าวหาให้ผู้ยื่นฯทราบและกำหนดเวลาให้ชี้แจงข้อกล่าวหา โดยขอกล่าวหาจะมี ๓ กรณี ได้แก่ (๑) จงใจไม่ยื่น (๒) ยื่นเท็จ หรือ (๓) ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง

การตรวจสอบและบทลงโทษ (ต่อ)

การเปิดเผยผลตรวจสอบและมาตรการลงโทษ

- คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเปิดเผยผลการตรวจสอบให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปว่า “ผิดปกติหรือไม่” (ม.๑๑๑)
- กรณีผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินพบว่า “มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ” คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไป (ม.๑๑๓)
- กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า (๑) จงใจไม่ยื่น (๒) จงใจยื่นเท็จ หรือ (๓) จงใจปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์เชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้ดำเนินการดังนี้ (ม.๑๑๔)
 - (๑) กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อวินัย
 - (๒) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เสนอเรื่องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อวินัย

บทลงโทษ (ม.๑๖๓)

องค์ประกอบของความผิด

- (๑) จงใจไม่ยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาตาม พ.ร.บ.ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และ
- (๒) มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน หรือหนี้สิน

ระวางโทษ

จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงในบัญชีฯ

- ๑) ทรัพย์สิน จำนวน ๙ รายการ
- ๒) หนี้สิน จำนวน ๔ รายการ

(๒) เอกสารอื่นๆ ที่ต้องใช้ประกอบการทำบัญชีและการยื่นบัญชี

- ๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- ๒) สำเนาทะเบียนบ้าน(ที่อยู่ในขณะมีหน้าที่ยื่นบัญชีฯ)
- ๓) สำเนาใบสำคัญการสมรส (ถ้ามี)
- ๔) สำเนาใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อ – สกุล (ถ้ามี)
- ๕) สำเนาใบสำคัญการหย่า (ถ้ามี)
- ๖) สำเนาใบมรณะบัตร (ถ้ามี)
- ๗) คำสั่งแต่งตั้ง/หนังสือลาออก

แนวทางการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (ต่อ)

รายการทรัพย์สิน

๑. เงินสด
๒. เงินฝาก
๓. เงินลงทุน
๔. เงินให้กู้ยืม
๕. ที่ดิน
๖. โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง
๗. ยานพาหนะ
๘. สิทธิและสัมปทาน
๙. ทรัพย์สินอื่น

รายการหนี้สิน

๑. เงินเบิกเกินบัญชี
๒. เงินกู้ธนาคารและสถาบัน
การเงินอื่น
๓. หนี้สินที่มีหลักฐานเป็น
หนังสือ
๔. หนี้สินอื่น

ข้อควรระวังในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

๑. เป็นตำแหน่งที่ต้องยื่นบัญชี หรือไม่(รอผลทางกฎหมายด้วย)
๒. ใช้แบบบัญชีตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด หรือไม่
๓. ยื่นบัญชีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือไม่
๔. แสดงทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริง ณ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีตามแต่ ละครณี หรือไม่
๕. แสดงทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อม หรือไม่
๖. ความครบถ้วนถูกต้องและเชื่อถือได้ ของเอกสารประกอบการรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
๗. ต้องแนบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเสมอ
๘. ต้องลงลายมือชื่อในบัญชีและเอกสารประกอบทุกหน้าที่มีข้อความ ไม่ว่าจะป็นต้นฉบับหรือสำเนา
๙. มีข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่ เช่น การที่ตนเองหรือคู่สมรสเป็นผู้จัดการมรดก การที่ตนเองหรือคู่สมรสเป็นผู้มีอำนาจเบิกถอนเงินของมูลนิธิ สมาคม วัด โรงเรียน ซึ่งไม่ใช่ทรัพย์สินที่แท้จริงของตนฯ หรือการไปค้าประกันบุคคลอื่นและอยู่ระหว่างถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เป็นต้น

ปัญหาที่พบบ่อยในการตรวจสอบและชี้แจงได้ยาก

๑. การไม่แจ้งข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เช่น กรณีมีชื่อเป็นกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทน “บุคคลหรือนิติบุคคลอื่น”
๒. การยินยอมให้ผู้อื่นใช้ชื่อตนเองไปทำนิติกรรมหรือธุรกรรมการเงิน “ทั้งที่มีใช้ของตนเอง” เช่น กู้ยืม เช่าซื้อ ผ่านบัญชีธนาคาร ค้ำประกัน ฯลฯ
๓. การไม่คิดแยกแยะกองทรัพย์สินส่วนตนกับของครอบครัว (มั่วมา)
๔. การไม่รู้เรื่องภาษีเงินได้ การลงทุน การเงิน (คิดแบบบ้านๆ/ทำแบบบ้านๆ)

คำถามที่พบบ่อย

เรื่อง การแสดงมูลค่า/ราคาที่ใช้หลักเกณฑ์อย่างไร

(๑) กรณีเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

- ให้ใช้ราคาปิด ณ วันแสดงเงินลงทุนในบริษัท/ห้างหุ้นส่วน/ร้านค้าทั่วไป

(๒) กรณีที่ดิน /สิ่งปลูกสร้าง ให้คิดแบ่งส่วน ๖๐/๔๐ ของราคาทั้งหมด โดยใช้หลักเกณฑ์แสดงราคา ดังนี้

- ๑) ถ้าได้มาโดยการซื้อ ให้ใช้ราคาทุน/ราคาขณะได้มา
 - ๒) ถ้าได้มาโดยการรับให้ ให้ใช้ราคาประเมินของกรมที่ดิน
- ทั้งนี้ให้คิดราคา ต่อตารางวาทั้งหมด

(๓) กรณีรถยนต์/รถเก๋ง/รถกระบะ/รถมอเตอร์ไซด์/รถบรรทุก

- ให้ใช้ราคาตลาด ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สิน
- กรณีซื้อหรือได้มาระหว่างดำรงตำแหน่ง ใช้ราคาขณะได้มา

(๔) กรณีทรัพย์สินอื่นๆ (เช่น ทอง/พระเครื่อง/พระบูชา/เครื่องประดับฯลฯ)

- กรณีซื้อ ใช้ราคาขณะได้มา
- กรณีไม่ทราบราคาขณะได้มา ใช้ราคาตลาด ณ วันที่แสดง

The End

ขอบคุณอยู่ไหน

ซื่อสัตย์ เป็นธรรม
มืออาชีพ

welcome

ยินดีต้อนรับ

ผู้เข้ารับการอบรม

หัวข้อ ผลประโยชน์ทับซ้อน

โดย
นายมีชัย ไฉน
เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินชำนาญการพิเศษ
สำนักงาน ป.ป.ช.

ผลประโยชน์ทับซ้อน ภาษาไทยใช้อยู่ ๓ อย่าง

- ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวม
- ผลประโยชน์ทับซ้อน
- ผลประโยชน์ขัดกัน

คู่สมรส หมายความว่ารวมถึง

ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยา

โดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รวมถึงการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานรัฐ

ญาติ หมายความว่า

- ผู้บุพการี ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- ผู้สืบสันดาน ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- คู่สมรสของบุตร ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม ของเจ้าหน้าทีของรัฐ

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีความเกี่ยวพันโดยทางนิตินัยหรือพฤตินัย

โดยทุจริต หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้
โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า(ตาม พ.ร.ป.ป.ป.ช.)

ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่
ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้
ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น
ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่

เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเอง
หรือผู้อื่น

นิยามศัพท์และแนวคิดสำคัญ

ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest)

“ผลประโยชน์” คือ สิ่งใดๆ ที่มีผลต่อบุคคล/กลุ่ม ไม่ว่าใน
ทางบวก/ลบ

“ผลประโยชน์ส่วนตน” ไม่ได้ครอบคลุมเพียงผลประโยชน์
ด้านการงานหรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ แต่รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์
ด้วย เช่น เพื่อน ญาติ คู่แข่ง ศัตรู

เมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คนเหล่านี้ได้หรือเสีย
ประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่ามีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์ส่วนตน มี ๒ ประเภท คือ ที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (non-pecuniary)

๑.ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทอง
เท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือปกป้องการสูญเสียของ
สิ่งที่มีอยู่แล้ว

เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจากหน่วยงาน รวมถึง
การได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน
ส่วนลดของขวัญ หรือของที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่นๆ

๒.ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
ครอบครัว หรือกิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรมอื่น ๆ

เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม ลัทธิ แนวคิด มักอยู่ในรูปความลำเอียง/
อคติ/เลือกที่รักมักที่ชัง และมีข้อสังเกตว่าแม้แต่ความเชื่อ/ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัด
อยู่ในประเภทนี้

หน้าที่สาธารณะ (public duty)

หน้าที่สาธารณะของผู้ที่ทำงานให้ภาครัฐคือ การให้
ความสำคัญอันดับต้นแก่ประโยชน์สาธารณะ (public interest)

คนเหล่านี้ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งระดับท้องถิ่น
และระดับประเทศเท่านั้น

แต่ยังรวมถึงคนอื่น ๆ ที่ทำงานให้ภาครัฐ เช่น ที่ปรึกษา
อาสาสมัคร

ผลประโยชน์ส่วนรวม/ผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interests)

หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์สุขแก่บุคคลทั้งหลาย
ในสังคม

ผลประโยชน์สาธารณะ ยังหมายรวมถึงหลักประโยชน์ต่อ
มวลสมาชิกในสังคม

ความขัดแย้งกัน
ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
(Conflict Of Interests)

เป็นสถานการณ์ที่บุคคลในฐานะพนักงานหรือเจ้าหน้าที่
ของรัฐ

ใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวงประโยชน์แก่
ตนเอง กลุ่มหรือพวกพ้อง ซึ่งเป็นการละเมิดทางจริยธรรม และ
ส่งผลกระทบหรือความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ

ความหมายของ (Conflict Of Interests กับ Corruption)

- Conflict of Interests เป็นรูปแบบหนึ่งของ Corruption แต่ระดับหรือขนาด และขอบเขต ต่างกัน
- Conflict of Interestsนำไปสู่ Corruption ที่รุนแรงขึ้น
- Conflict of Interests เกี่ยวกับการใช้อำนาจที่เป็นทางการ เชื่อมโยงกับกฎหมาย ระเบียบการปฏิบัติ และส่วนที่ไม่เป็นทางการ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ขยายไปถึงเรื่องครอบครัว ต้องพิจารณาความสัมพันธ์ เช่น คู่สมรส และคนในเครือญาติ

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน

- ✓ การใช้ตำแหน่งไปดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองโดยตรง
- ✓ ใช้ตำแหน่งไปช่วยเหลือญาติสนิทมิตรสหาย
- ✓ การรับผลประโยชน์โดยตรง
- ✓ การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน
- ✓ การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
- ✓ การนำข้อมูลอันเป็นความลับของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- ✓ การทำงานอีกแห่งหนึ่ง ที่ขัดแย้งกับแห่งเดิม
- ✓ ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
- ✓ การปิดบังความผิด

การรับประโยชน์ต่างๆ

- การรับของขวัญจากบริษัทต่างๆ
- บริษัทสนับสนุนค่าเดินทางไปดูงานต่างประเทศ
- หน่วยราชการรับเงินบริจาคจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน
ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นใดจากการจัดซื้อจัดจ้าง
- การที่คณะกรรมการกู้เงินจากสถาบันการเงินในการกำกับดูแล
- การที่คณะกรรมการฟากญาติพี่น้องหรือคนที่คุ้นเคยเข้าทำงานใน
รัฐวิสาหกิจที่ตนกำกับดูแลอยู่

ประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

- การใช้สถานที่/ยานพาหนะ/ทรัพย์สิน โดยไม่คิดค่าเช่าค่าบริการ น้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้ใช้บริการ โดยไม่คิดค่าบริการ/คิดค่าใช้บริการ น้อยกว่าที่คิดกับ บุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้ส่วนลดในสินค้า/ทรัพย์สินที่จำหน่าย โดยการให้ส่วนลดมากกว่าที่ให้กับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้เดินทาง/ขนส่งบุคคล/สิ่งของ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย /คิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การจัดเลี้ยง การจัดมหรสพ/การบันเทิงอื่น ให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย /คิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดกับ บุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า

กิจกรรมที่มีความเสี่ยง

- การรับผลประโยชน์/การเรียกร้องสิ่งตอบแทน จากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
- การรับงานนอก/การทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
- การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม
- การนำราชการไปใช้ในกิจกรรมส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันด้วย
- การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
- การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- การรับประโยชน์จากระบบล๊อคบัตรคิวให้แก่เจ้าหน้าที่หรือญาติเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับการ ตรวจสอบ ประเมินราคาและการจัดซื้อจัดจ้าง

- การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้อง ได้เปรียบหรือชนะในการประมูล
- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้าง
เหมา รวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่น การปิดประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้าหรือพ้นกำหนดการ
ยื่นใบเสนอราคา เป็นต้น

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.
หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมชาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมชาติได้
ดังต่อไปนี้

(๑) จากญาติ ซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานะรูป

(๒) จากบุคคลอื่นราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่
เกินสามพันบาท

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นที่มีมูลค่าเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท โดย
มีความจำเป็นต้องรับเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ ต้องแจ้งผู้บริหารสูงสุดของ
หน่วยงานโดยทันทีที่สามารถทำได้

หากมีความจำเป็นต้องรับเพราะเพื่อรักษาไมตรี.. จะทำอย่างไร

- แจ้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ วินิจฉัย
 - มีเหตุผล รับได้ -รับไว้
 - ไม่มีเหตุควรรับ -ส่งคืน ส่งคืนไม่ได้/มอบให้ส่วนราชการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

- ข้อ ๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไร **ตามกฎหมายว่าด้วยการเรียไรซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐจะต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้**

(๑) ใช้หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ให้ปรากฏในการดำเนินการเรียไรไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ หรือสื่ออย่างอื่นหรือด้วยวิธีการอื่นใด

(๒) ใช้ สั่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ได้บังคับบัญชา หรือบุคคลใดช่วยทำการเรียไรให้หรือกระทำในลักษณะให้ผู้ผู้นั้นอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียไรไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน “ความขัดแย้ง ระหว่าง บทบาท” (Conflict of roles)

- หมายความว่า บุคคลดำรงตำแหน่งที่มีบทบาทสองบทบาทขัดแย้งกัน เช่น นายสมชายเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน โดยที่บุตรสาวของสมชายเป็นผู้สมัครสอบคนหนึ่งด้วย ซึ่งในกรณีนี้ถือว่าเกิด “การดำรงตำแหน่งอันหมิ่นเหม่ต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน” แต่ในกรณีนี้ถือว่ายังมิได้นำไปสู่การกระทำความผิดแต่ประการใด
- (เช่น การสอบคัดเลือกบุคคลยังมิได้เกิดขึ้นจริง หรือมีการสอบเกิดขึ้นแล้วแต่ นายสมชายสามารถวางตัวเป็นกลาง มิได้ช่วยเหลือ บุตรสาวของตนแต่ประการใด เป็นต้น) กระนั้นก็ตาม การดำรงตำแหน่งอันหมิ่นเหม่ต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าว ถือเป็นสถานการณ์ล่อแหลม ที่อาจจูงใจ/ชักนำไปให้เกิดการกระทำ

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน “ความขัดแย้ง ระหว่าง บทบาท” (Conflict of roles)

- เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน จะต้องถอนตัวออกอย่างสมบูรณ์จากการเป็น ผู้มีส่วนในการตัดสินใจ งดแสดงความคิดเห็น ละเว้นจากการให้คำปรึกษา และงดออกเสียง (Recusal)

เคลื่อนย้ายผลประโยชน์ส่วนตัวที่ทับซ้อนอยู่ออกไป (Removal) เพื่อให้ตนเองสามารถปฏิบัติภารกิจได้ โดยปราศจากอคติ วิธีการดังกล่าวนี้เป็นการปิดช่องทางมิให้เอื้ออำนาจต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน จึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น จากกรณีตัวอย่างในข้อสอง สมชาย สามารถแก้ปัญหาลิขสิทธิ์ผลประโยชน์ทับซ้อนได้ โดยการขอให้บุตรสาวของตนถอนตัว ออกจากการสอบ เพื่อให้สมชายสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการสอบคัดเลือก

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

แก้ทุจริต ต้องคิดแยกแยะ

- ✓ ปรับวิธีคิด
- ✓ พฤติกรรมเปลี่ยน
- ✓ สังคมเปลี่ยน
- ✓ ประเทศชาติเปลี่ยน
โลกเปลี่ยน

ปรับวิธีคิด

- คิดได้
- คิดดี
- คิดเป็น

คิดได้ คือ

คิดอย่างไร ?

- คิดก่อนทำ (การทูลจริต)
- คิดถึงผลเสีย ผลกระทบ ต่อประเทศชาติ(ทุกๆด้าน)
- คิดถึงผู้ที่ได้รับการลงโทษ(นำมาเป็นบทเรียน)
- คิดถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง(ถูกร้องเรียน/ไล่ออก/ติดคุก)
- คิดถึงคนรอบข้าง (ชื่อเสียง/วงศ์ตระกูล)
- คิดอย่างมีสติสัมปชัญญะ

คิดดี คือ คิดอย่างไร ?

- คิดแบบพอเพียง/ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น/
ประเทศชาติ
- คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบ
- คิดตามหลักคุณธรรม ที่ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

คิดเป็น คือ คิดอย่างไร ?

- คิดแยกเรื่องประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน
- คิดแยกเรื่องหน้าที่และตำแหน่งหน้าที่ กับ เรื่องส่วนตัวออกจากกัน
- คิดที่จะไม่นำประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมมาถ่วงท่าง่ายกัน ปะปนกัน
- คิดที่จะไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน
- คิดที่จะไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณส่วนตน

ระบบการคิด ที่ไม่ถูกต้อง

- ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมได้
- ไม่แยก เรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตนออกจากกัน
- เอาประโยชน์ส่วนรวม ไปตอบแทนบุญคุณส่วนตน
- เอาประโยชน์ส่วนรวม มาเป็นประโยชน์ส่วนตน
- เห็นประโยชน์ส่วนตน สำคัญกว่าประโยชน์ส่วนรวม
- เห็นประโยชน์ของเครือญาติพวกพ้อง สำคัญกว่าประโยชน์ของประเทศไทย

ตัวอย่าง ระบบการคิดฐานสิบ&ฐานสอง

เอาวัสดุครุภัณฑ์หลวงไปใช้ที่บ้าน	ไม่รับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ
เอารถยนต์หลวงมาใช้ในธุระส่วนตัว	ไม่ใช้รถหลวงในเรื่องส่วนตัว
เอาโทรศัพท์หลวงมาโทรติดต่อธุระส่วนตัว	ไม่ใช้โทรศัพท์หลวงโทรธุระส่วนตัว
เอาอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัวมาชาร์จที่ทำงาน	ไม่นำอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัวมาชาร์จที่ทำงาน
ใช้น้ำประปาหลวงมาล้างรถส่วนตัว	ไม่นำวัสดุครุภัณฑ์หลวงไปใช้ที่บ้าน

การกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง

- การมีประมวลจริยธรรมและการห้ามผลประโยชน์ทับซ้อน
- การแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
- การใช้หลักโปร่งใสในการใช้อำนาจ

บทลงโทษผู้กระทำผิด

- ถูกดำเนินการทางวินัย
- พ้นจากตำแหน่งหน้าที่
- ถูกดำเนินคดีทางอาญา
- ถูกดำเนินคดีร้ายแรงผิดปกติ/ให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
- ถูกดำเนินการให้ชดใช้ทางละเมิด

องค์ประกอบของคนดี คนเก่ง ต้องมี

สัตบุรุษ ๗ ประการ

1. ฐัมมัญญูตา	คือ การรู้จักเหตุ
2. อัตถัญญูตา	คือ การรู้จักผล
3. อัตตัญญูตา	คือ การรู้จักตน
4. มัตตัญญูตา	คือ การรู้จักประมาณ
5. กาลัญญูตา	คือ การรู้จักเวลา
6. ปริสสัญญูตา	คือ การรู้จักชุมชน
7. ปุคคโลปรปรัญญูตา	คือ การรู้จักบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
(สำนักงาน ป.ป.ช.)

สถานที่ติดต่อ

สำนักงาน ป.ป.ช. เลขที่ 361 ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

สายด่วน ป.ป.ช. 1205

www.nacc.go.th

The End

ขอบคุณอยู่ไหน

กฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติอื่นๆ
(อาทิจากกฎหมาย ป.ป.ช.)

ความผิด

ทั่วไป

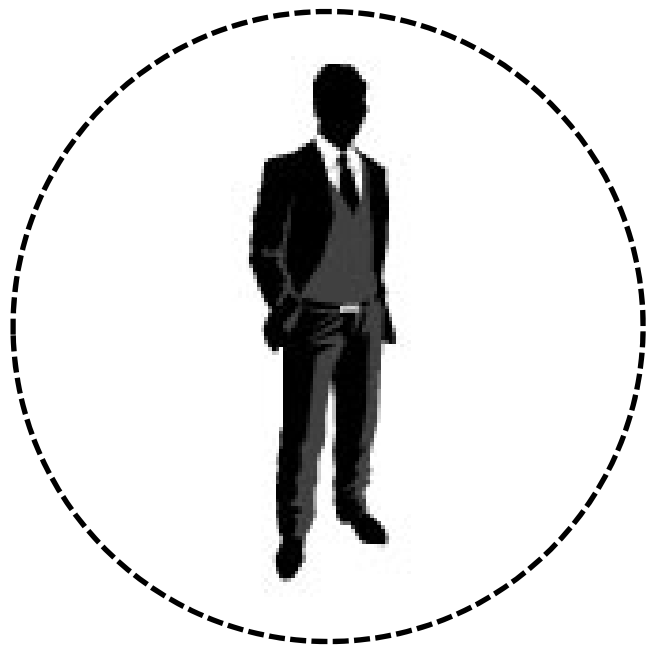
ลักษณะความผิด
เกี่ยวกับ
การปกครอง

ลักษณะความผิด
อื่นๆ

ความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ความผิดต่อ
เจ้าพนักงาน

ความผิดต่อเจ้าพนักงาน

เจ้าพนักงาน

ผู้ใด

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

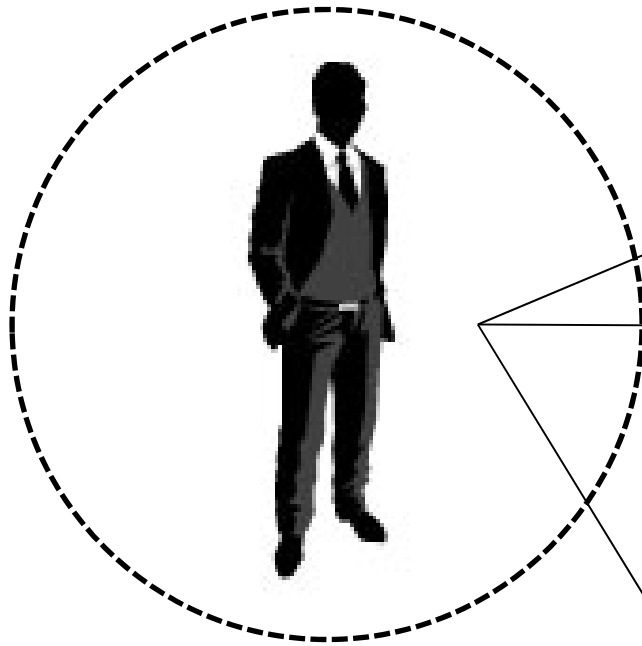

เจ้าพนักงาน

+

ตำแหน่งหน้าที่ราชการ

... ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากทางการให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการประจำ หรือข้าราชการการเมืองซึ่งได้รับเงินเดือนจากงบประมาณประเภทเงินเดือน ...

เจ้าพนักงาน

- ข้าราชการประจำ
- ข้าราชการการเมือง
- กฎหมายบัญญัติ

เช่น พนักงานเก็บเงินค่าผ่านทางด่วน
พระภิกษุ

ข้าราชการประจำ

- ❖ ข้าราชการพลเรือนในกระทรวง ทบวงกรมต่างๆ
- ❖ ข้าราชการทหาร ตำรวจ
- ❖ ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม ตุลาการศาลปกครอง
- ❖ เจ้าพนักงานในองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ เช่น พนักงานอัยการ
- ❖ เจ้าพนักงานในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- ❖ ข้าราชการในส่วนงานธุรการ ฝ่ายนิติบัญญัติ

ข้อยกเว้น

ลูกจ้างของกระทรวง ทบวงกรมต่างๆ ไม่ว่าชั่วคราวหรือประจำ
(เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติชัดให้ถือเป็นเจ้าพนักงาน)

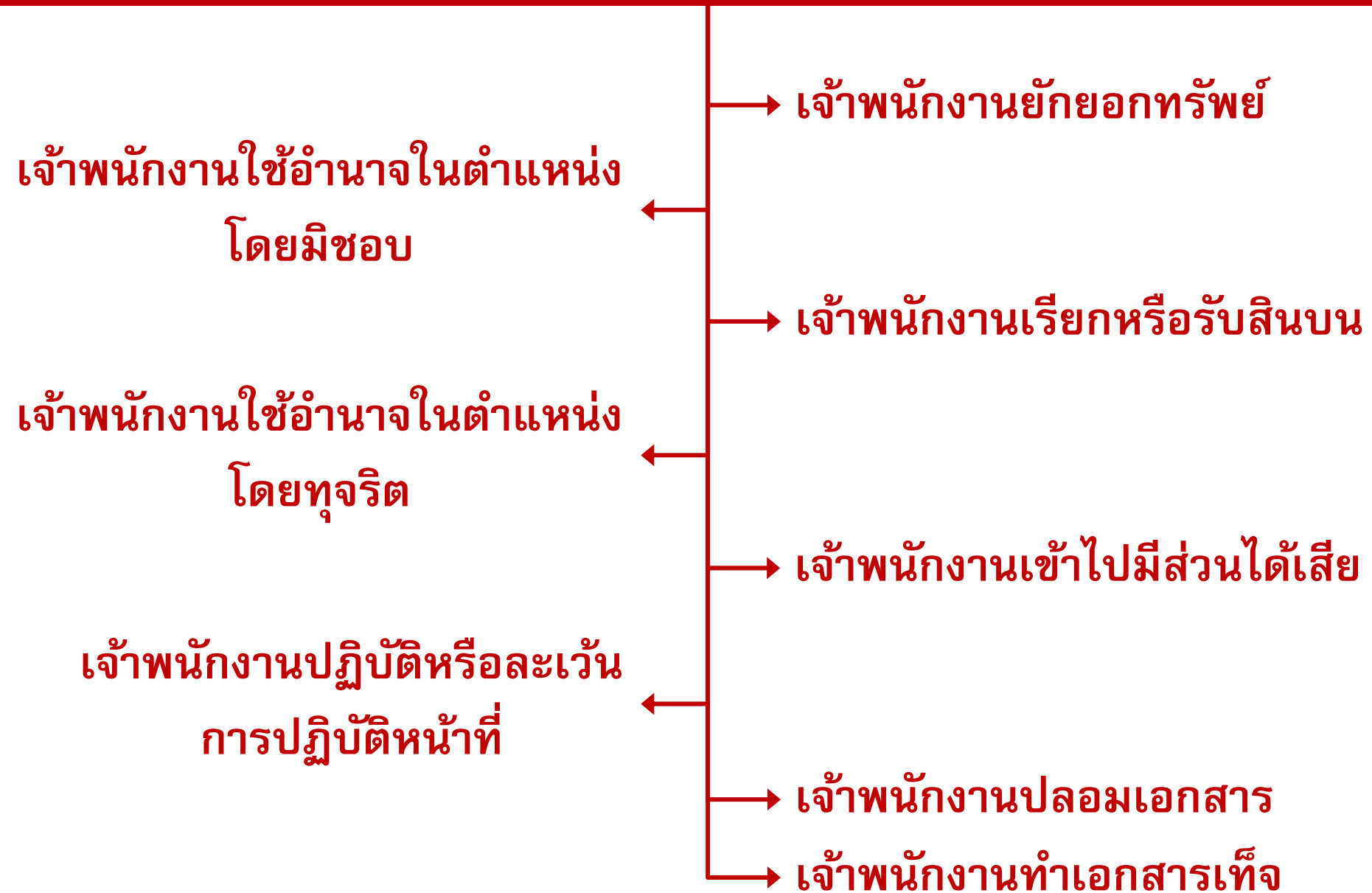
ข้าราชการการเมือง

- ❖ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ผู้ว่าฯ กทม. และตำแหน่งในฝ่ายบริหารอื่น เช่น เลขาธิการรัฐมนตรี

ข้อยกเว้น

- ตำแหน่งที่อยู่ในหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติโดยแท้ เช่น ประธานรัฐสภา สส. สว.

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

เจ้าพนักงานยกยอทรัพย์

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด เบียดบังทรัพย์นั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์นั้นเสีย **ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท**

เจ้าพนักงาน		เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจูงใจ
	การกระทำ	1. เบียดบังทรัพย์นั้น ส เป็นของตน หรือ ส เป็นของผู้อื่น 2. ยอมให้ผู้อื่นเอา ทรัพย์นั้นเสีย	โดยทุจริต
	พฤติการณ์ประกอบกรกระทำ	-	

มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษา
ทรัพย์ใด

เจ้าพนักงานยกยอทรัพย์

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน

- ❖ ต้องได้รับแต่งตั้งโดยชอบด้วยกฎหมาย หากผู้แต่งตั้งไม่มีอำนาจแต่งตั้ง ก็ไม่ใช่เจ้าพนักงาน

มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษา

- ❖ แม้ไม่ใช่หน้าที่ตามตำแหน่งโดยตรง (ได้รับคำสั่งมอบหมาย) ก็มีความผิดได้

ทรัพย์ใด

- ❖ ไม่จำเป็นต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการแล้ว
- ❖ เมื่อเป็นเงินของทางราชการแล้ว จะเป็นหน่วยงานไหน ไม่สำคัญ

เบียดบังทรัพย์นั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่น โดยทุจริต

- ❖ แม้เอามาคืนภายหลัง ก็ไม่ทำให้กลับกลายเป็นความผิด

โดยทุจริต

เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ
ด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“... เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้...”

- ❖ อาจเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ได้
- ❖ ไม่ประสงค์ต่อทรัพย์สินอย่างแท้จริง ไม่ถือว่าเจตนาเพื่อเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ เช่น
 - กระทำไปขณะมึนเมาและรู้จักคุ้นเคยกับผู้เสียหาย
 - เอาทรัพย์สินไปเพื่อป้องกันไม่ให้สามีนำไปเล่นการพนัน
 - เชื่อว่าตนมีสิทธิทำได้ ไม่มีเจตนาทุจริต (แต่ทวงหนี้แทนคนอื่น ทำนองรับจ้างทวงหนี้ ถือว่ามีเจตนาทุจริต)
 - แม้เป็นหนี้ตนเอง หากใช้วิธีรุนแรง (ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย) มีเจตนาทุจริตได้

โดยทุจริต

เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ
ด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ประโยชน์ ... สำหรับตนเอง

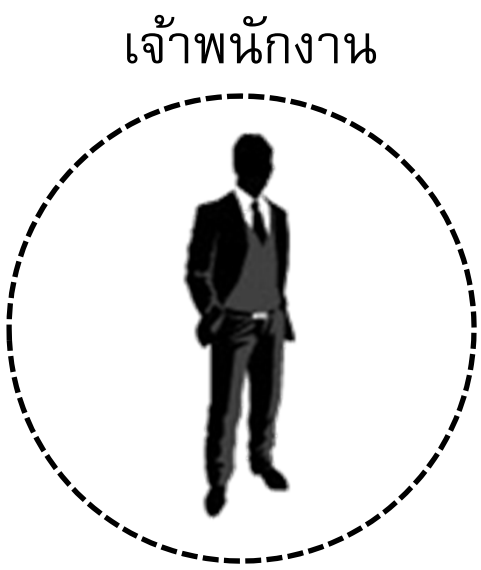
- ❖ ได้ประโยชน์จากการลักใช้
สัญญาณโทรศัพท์

ประโยชน์ ... สำหรับผู้อื่น

- ❖ ผู้รับเหมาได้ประโยชน์จากค่า
ก่อสร้างที่เกินไปจากความจริง

เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจู่ใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น **ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต**

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจูงใจ
การกระทำ	ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ 'ข่มขืนใจหรือจู่ใจ'	เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น
พฤติการณ์ประกอบกรกระทำ	-	

เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ

ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ

- ❖ หากใช้อำนาจนอกตำแหน่ง ไม่มีความผิด
- ❖ ไม่มีหลักฐานว่าเป็นเจ้ามือสลากกินรวบ แต่เรียกเงินเพื่อจะจับกุม เท่ากับ แกล้งกล่าวหาขึ้นเพื่อเรียกร้องเอาเงิน
- ❖ ถ้าไม่ให้เงินจะจับกุมหญิงค้าประเวณี ไม่ปรากฏว่ามีการค้าประเวณีกันจริง เท่ากับแกล้งกล่าวหาขึ้น
- ❖ รถคันไหนผิดจับ คันไหนไม่ผิดก็จับ เป็นทั้งใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ และใช้อำนาจโดยชอบแล้วเรียกทรัพย์สิน
- ❖ ความผิดสำเร็จทันทีเมื่อใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ

เจ้าพนักงานเรียกหรือรับสินบน

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ **ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต**

เจ้าพนักงาน

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ

สมาชิกสภาจังหวัด

หรือสมาชิกสภาเทศบาล

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจูงใจ
การกระทำ	เรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ	เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่
พฤติการณ์ประกอบกรกระทำ	-	

เจ้าพนักงานเรียกหรือรับสินบน

กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง

- ❖ ใช้อำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วเรียกเงินเพื่อปล่อยตัวไป หรือพบผู้กระทำความผิดแล้วเรียกเงินเพื่อไม่จับกุม
- ❖ กระทำการนอกตำแหน่งหรือนอกเหนือหน้าที่ตามตำแหน่ง ไม่มีความผิด เช่น สหกรณ์อำเภอเป็นกรรมการออกข้อสอบ มิใช่กระทำการในตำแหน่ง
- ❖ หมดหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว เท่ากับการกระทำนอกหน้าที่

เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน

- ❖ เพียงแค่เรียกก็ผิดสำเร็จแล้ว จะได้รับทรัพย์สินตามที่เรียกหรือไม่ ไม่สำคัญ

เจ้าพนักงานเรียกหรือรับสินบน (ต่อ)

เพื่อกระทำการอย่างใดในตำแหน่ง

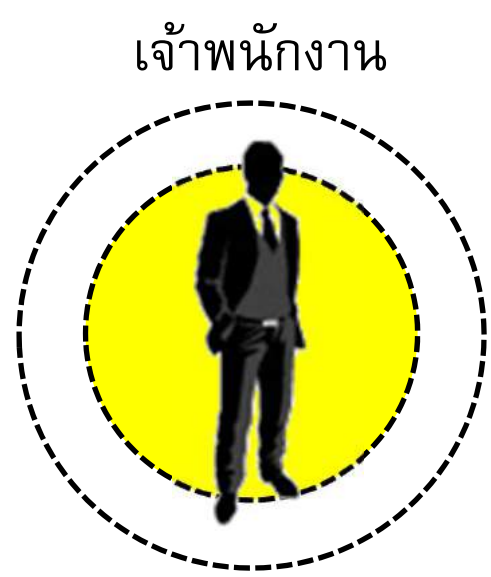
- ❖ เรียกเงินเพื่อช่วยติดตามคนร้าย (เพื่อกระทำการในตำแหน่งหน้าที่)

เพื่อไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง

- ❖ เรียกเงินเพื่อไม่จับกุม หรือจับกุมแล้วเรียกเงินเพื่อแลกกับการปล่อยตัว (ละเว้นกระทำการในตำแหน่งหน้าที่)

เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์นั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษา
ทรัพย์ใด ๆ

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจงใจ
การกระทำ	ใช้อำนาจในตำแหน่ง	โดยทุจริต
พฤติการณ์ประกอบกรกระทำ	อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์นั้น	

เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต

**เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษา
ทรัพย์สินใด ๆ**

- ❖ หากเป็นเจ้าพนักงาน แต่ไม่มีหน้าที่ดังกล่าว เท่ากับขาดคุณสมบัติเฉพาะตัวไป ไม่ผิดฐานเป็นตุลาการ แต่ผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน

ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต

- ❖ เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งแสวงหาประโยชน์จากตัวทรัพย์สินนั้น โดยมีได้เอาตัวทรัพย์สินไป
- ❖ หากเอาตัวทรัพย์สินไป ไม่ผิดมาตรานี้ แต่ผิดฐานเจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์สิน (เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต เป็นเรื่องผู้กระทำความผิดมิได้เอาทรัพย์สินไป หากแต่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นหาประโยชน์อื่นนอกเหนือจากตัวทรัพย์สินนั้น

เจ้าพนักงานเข้าไปมีส่วนได้เสีย

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น **ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท**

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจูงใจ
การกระทำ	ใช้มีส่วนได้เสีย	เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น
พฤติการณ์ประกอบกรกระทำ	-	

เจ้าพนักงานเข้าไปมีส่วนได้เสีย

เข้ามีส่วนได้เสีย

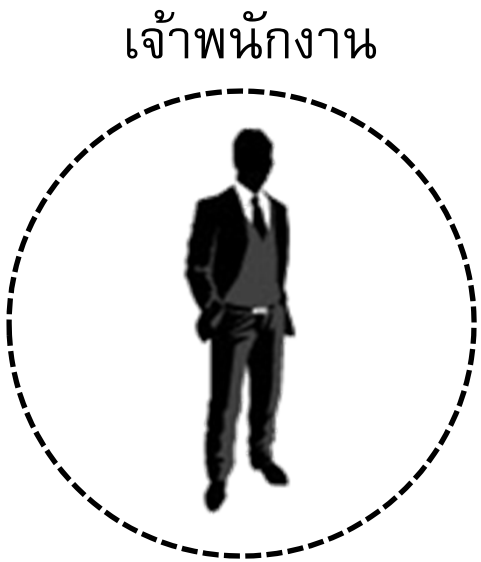
- ❖ เจ้าพนักงานมีหน้าที่จ้างเหมาคนขนดินลูกรัง แต่จ้างเหมาแพงกว่าที่ควรจะเป็น จากนั้นเก็บเอาส่วนที่เหลือไว้เอง หรือ
- ❖ เจ้าพนักงานเข้ารับเหมางานเสียเอง ทั้งที่เป็นกรรมการตรวจการจ้าง

เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

- ❖ เป็นหุ้นส่วนคนหนึ่งในห้างหุ้นส่วนจำกัด แต่ไม่ได้ประโยชน์อะไรจากการที่ห้างฯ เข้าทำสัญญากับเทศบาล มีแต่เทศบาลได้ประโยชน์ ไม่มีความผิด

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจงใจ
การกระทำ	1. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ 2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่	เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด โดยทุจริต
พฤติการณ์ประกอบกรกระทำ	-	

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

เป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

- ❖ ต้องเป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ โดยตรง เช่น ตำรวจมีหน้าที่จับผู้กระทำความผิด
- ❖ ได้รับมอบหมายให้ดูแลการกู้ยืมเงินของนักเรียน ไม่มีหน้าที่โดยตรงที่ต้องเก็บรักษาสมุดบัญชีเงินฝากของนักเรียนไว้ การที่นำสมุดบัญชีฯ ไปเบิกถอนเงินไปใช้ส่วนตัว ไม่ผิดมาตรานี้

ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

- ❖ ตำรวจจับกุมตัวผู้ต้องหาแล้ว ไม่แจ้งข้อหา ไม่ทำบันทึกจับกุมและไม่ส่งมอบตัวให้พนักงานสอบสวน และนำไปควบคุมตัวโดยพลการ
- ❖ คดีมีมูลพอฟ้องได้ แต่สั่งไม่ฟ้อง

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

- ❖ ละเว้นไม่จับกุมผู้กระทำความผิด ละเว้นไม่รับแจ้งความ ละเว้นไม่ยึดหนังสือเดินทางและควบคุมตัวผู้ต้องสงสัย

ข้อสังเกต: กรณีเป็นทั้งปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

- เจ้าพนักงานประวิงการส่งประกันตัวผู้ต้องหา
- ผู้บังคับบัญชานำสาเหตุส่วนตัวมาใช้เป็นดุลพินิจในการแต่งตั้ง
- หากไม่เกี่ยวกับหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ไม่ผิด เช่น ตำรวจไปกระทำชั่วสาวหรือไปทำร้ายร่างกายผู้อื่น (แต่หากทำร้ายเพื่อต้องการให้รับสารภาพ ถือว่าเกี่ยวข้องกับหน้าที่ราชการ เป็นความผิด)

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

ข้อสังเกต: หากการกระทำไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ไม่ถือเป็น ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เช่น

- ตำรวจไปยึดรถยนต์มาโดยไม่มีกฎหมายรองรับ ไม่เกี่ยวกับหน้าที่ของ ตำรวจ
- แพทย์ไปเบิกความต่อศาล ไม่ใช่หน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
- เจ้าพนักงานที่ดินไม่มีหน้าที่แนะนำหรือรับติดต่อทนายความให้กับผู้ที่มี ติดต่อทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

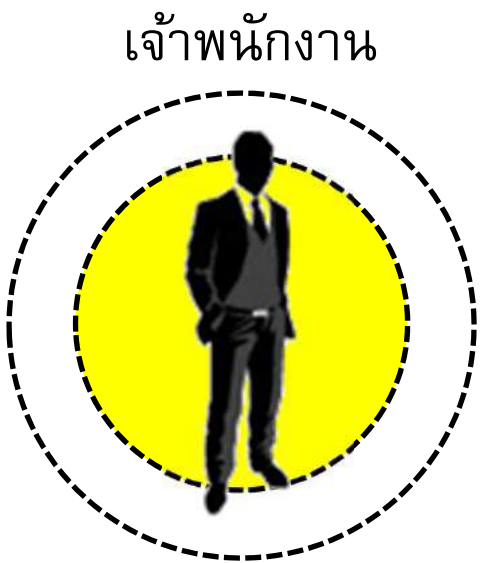
- ❖ ต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
- ❖ ตำรวจไม่จับกุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์รุนแรง ไม่มีเจตนาพิเศษให้เกิดความเสียหายกับใคร
- ❖ บกพร่องต่อหน้าที่ไม่ตรวจสอบให้ละเอียด ถือว่าไม่มีเจตนาพิเศษ

ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

- ❖ ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ออกไปตรวจสอบการก่อสร้าง เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทำหลักฐานเท็จด้วยเจตนาพิเศษที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ อบต. และเป็นการกระทำโดยทุจริต ทำให้ อบต. ต้องจ่ายเงินค่าจ้างเกินไป

เจ้าพนักงานปลอมเอกสาร

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสารหรือ
ดูแลรักษาเอกสาร กระทำการปลอมเอกสารโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจงใจ
การกระทำ	กระทำการปลอมเอกสาร โดยอาศัยโอกาสที่ตนมี หน้าที่นั้น	-
พฤติการณ์ ประกอบการกระทำ	-	

มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลง
ในเอกสารหรือดูแลรักษาเอกสาร

เจ้าพนักงานปลอมเอกสาร

เป็นเจ้าพนักงาน

- ❖ เป็นลูกจ้างไม่ได้ หากลูกจ้างร่วมกระทำความผิดกับเจ้าพนักงาน ผิดผู้สนับสนุน

มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสารหรือ

ดูแลรักษาเอกสาร

- ❖ อาจเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่สังกัดอยู่ แต่ต้องกระทำในขณะที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่

เจ้าพนักงานปลอมเอกสาร (ต่อ)

กระทำการปลอมเอกสาร

- ❖ ปลอมขึ้นทั้งฉบับ
- ❖ เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในเอกสารที่แท้จริง
- ❖ แต่เอกสารอยู่ในขั้นตอนการพิจารณา เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบแก้ไขได้

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติการตามหน้าที่

- 1) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้นหรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ
- 2) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง
- 3) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น หรือ
- 4) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ

เจตนา

- ❖ รับรองเพื่อให้ทางราชการได้ประโยชน์ ไม่มีเจตนาฯ
- ❖ สถานที่ทำบันทึก แม้จะผิดไปจากความจริง ไม่ถือว่าไม่มีเจตนาฯ

เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่

- ❖ อาจมีหน้าที่โดยตรงตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
- ❖ หน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายและถือปฏิบัติกันมา
- ❖ หากไม่มีหน้าที่ ไม่ผิด

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ (1)

เจ้าพนักงาน

มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร
หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจูงใจ
การกระทำ	กระทำการรับรองไปน หลักฐานว่า ตนได้กระทำ การอย่างได้ชั้นหรือว่า การอย่างใดได้กระทำต่อ หน้าต่อนั้นเป็นความเท็จ ในการปฏิบัติการตาม หน้าที่	-
พฤติการณ์ ประกอบการกระทำ	-	

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ (1)

รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น

- ❖ รับรองเท็จว่ามีคนตาย
- ❖ รับรองเท็จว่าได้ออกไปตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง

การอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ

- ❖ รู้ว่ามีการแจ้งย้ายที่อยู่เป็นเท็จ ยังไปรับรองให้

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ (2)

เจ้าพนักงาน

มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร
หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจูงใจ
การกระทำ	กระทำการรับรองไปน หลักฐานว่า ได้มีการแจ้ง ซึ่งข้อความอันมิได้มีการ แจ้งในการปฏิบัติการตาม หน้าที่	-
พฤติการณ์ ประกอบการกระทำ	-	

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ (2)

**รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้
มีการแจ้ง**

❖ ลงชื่อรับรองว่า มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ (3)

เจ้าพนักงาน

มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร
หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจูงใจ
การกระทำ	กระทำการละเว้นไม่จด ข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ ต้องรับจด หรือจด เปลี่ยนแปลงข้อความเช่น ว่านั้นในการปฏิบัติการ ตามหน้าที่	-
พฤติการณ์ ประกอบการกระทำ	-	

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ (3)

**ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจด
เปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น**

❖ ครูใหญ่ออกใบรับรองสุทธิโดยเปลี่ยนข้อความไม่ตรงตามความจริง

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ (4)

เจ้าพนักงาน

มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร
หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร

	เจตนาธรรมดา	มูลเหตุจูงใจ
การกระทำ	กระทำการรับรองเป็น หลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอัน เอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ ความจริงอันเป็นความ เท็จในการปฏิบัติการตาม หน้าที่	-
พฤติการณ์ ประกอบการกระทำ	-	

เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ (4)

**รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่ง
พิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ**

- ❖ ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ออกไปตรวจสอบการก่อสร้าง แต่ทำบันทึกการจ้างเสนอต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง

การกันบุคคลเป็นพยาน

บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหา รายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหา รายอื่น หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่นนั้น และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรจะกันผู้นั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542
(แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550 และ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. 2554)

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี
พ.ศ. 2554

พยาน บุคคลผู้ซึ่งยังมิได้ถูกแจ้งข้อกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา
รายใดที่ได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล อันเป็น
สาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัย
ชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ได้กันไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีตามกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต

พยาน

กล่าวหาร้องเรียน

ขั้นแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวม
พยานหลักฐาน

ขั้นไต่สวนข้อเท็จจริง

แจ้งข้อกล่าวหา

ผู้ถูกกล่าวหา

บุคคลผู้ซึ่งยังมิได้
ถูกแจ้งข้อกล่าวหา

บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาที่อาจถูกกั้นไว้เป็นพยาน

- 1) เป็นผู้ที่รู้เห็นเหตุการณ์และมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในการกระทำผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือระหว่างการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานก่อนการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง
- 2) เป็นผู้ที่ได้ให้ถ้อยคำอันเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญจนสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่นที่เป็นตัวการสำคัญนั้น
- 3) เป็นผู้ที่เต็มใจที่จะให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลตาม 2) และรับรองว่าจะไปเบิกความเป็นพยานในชั้นศาลตามที่ให้การหรือให้ถ้อยคำไว้

ขั้นตอนที่ทำได้

แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวม

พยานหลักฐาน

ได้สวนข้อเท็จจริง

(คณะกรรมการ ป.ป.ช.)

ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวม

พยานหลักฐานเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(คณะกรรมการ ป.ป.จ.)

snap2objects

สำนักงาน ป.ป.ช.

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด

เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

(กฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการชื้อ) พ.ศ. 2542

“ฮั้ว” คืออะไร

ภาษากฎหมาย เรียกว่า “การสมยอมการเสนอราคา”

“การสมยอมการเสนอราคา” (ฮั้ว) หมายความว่า
การที่ผู้เสนอราคาตั้งแต่สองคนขึ้นไป ตกลงกระทำการ
ร่วมกันในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- กำหนดราคาอันเป็นการเอาเปรียบแก่หน่วยงานของรัฐ หรือ
- หลีกเลี่ยงการแข่งขันกันอย่างแท้จริงและเป็นธรรมอันเป็นการเอื้อประโยชน์แก่ผู้เสนอราคารายหนึ่งหรือหลายรายให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา หรือ
- เพื่อผลประโยชน์อย่างใด ระหว่างผู้เสนอราคาด้วยกัน

นิยามที่สำคัญ

“การเสนอราคา”

หมายความว่า การยื่นข้อเสนอเพื่อเป็นผู้มีสิทธิ
ทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐอันเกี่ยวกับการซื้อ
การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่าย
ทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน การได้รับสิทธิใด ๆ

นิยามที่สำคัญ

“หน่วยงานของรัฐ”

หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการ
ส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ
หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นใด
ที่ดำเนินกิจการของรัฐตามกฎหมาย และได้รับ
เงินอุดหนุน หรือเงิน หรือทรัพย์สินลงทุนจากรัฐ

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

- (1) นายกรัฐมนตรี
- (2) รัฐมนตรี
- (3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (4) สมาชิกวุฒิสภา
- (5) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก
(1) และ (2) ตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการการเมือง

(6) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(7) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

การบังคับใช้

➡ บังคับใช้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

➡ บังคับใช้กับภาคธุรกิจ
ที่เป็นคู่สัญญากับรัฐ

➡ บังคับใช้กับประชาชนทั่วไป
ที่มีส่วนร่วมกระทำผิด

ถ้าทำผิด “กฎหมายว่าด้วยการฮั้ว” มีบทลงโทษอย่างไร

- ✓ ความผิดบุคคลทั่วไป
(มาตรา 4 – มาตรา 9)
- ✓ ความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐ
(มาตรา 10 – มาตรา 13)

มีทั้งโทษ จำคุก และ ปรับ

ความผิดของบุคคลทั่วไป (มาตรา 4 – มาตรา 9)

มาตรา 4 (สมยอมราคา)

ผู้ใดตกลงร่วมกันในการเสนอราคา เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ โดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือโดยการกีดกันมิให้มีการเสนอสินค้าหรือบริการอื่นต่อหน่วยงานของรัฐ หรือโดยการเอาเปรียบแก่หน่วยงานของรัฐ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบ

ธุรกิจปกติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี
และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุด
ในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำ
สัญญา กับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ผู้ใดเป็นธุระในการชักชวนให้ผู้อื่นร่วมตกลงกันในการกระทำ
ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้นั้นต้องระวางโทษตาม
วรรคหนึ่ง

ผู้ใดตกลงร่วมกัน
ในการเสนอราคา

เพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้ใด
เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา

โดย

หลีกเลี่ยงการแข่งขันราคา
อย่างเป็นธรรม

กีดกันไม่ให้เสนอสินค้า
หรือบริการ

เอาเปรียบหน่วยงานของรัฐ
ซึ่งมิใช่การประกอบธุรกิจปกติ

ผู้ใดเป็นธุระ
ในการชักชวน
ให้ผู้อื่นร่วมตกลง

เพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้ใด
เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา

โดย

หลีกเลี่ยงการแข่งขันราคา
อย่างเป็นธรรม

กีดกันไม่ให้เสนอสินค้า
หรือบริการ

เอาเปรียบหน่วยงานของรัฐ
ซึ่งมิใช่การประกอบธุรกิจปกติ

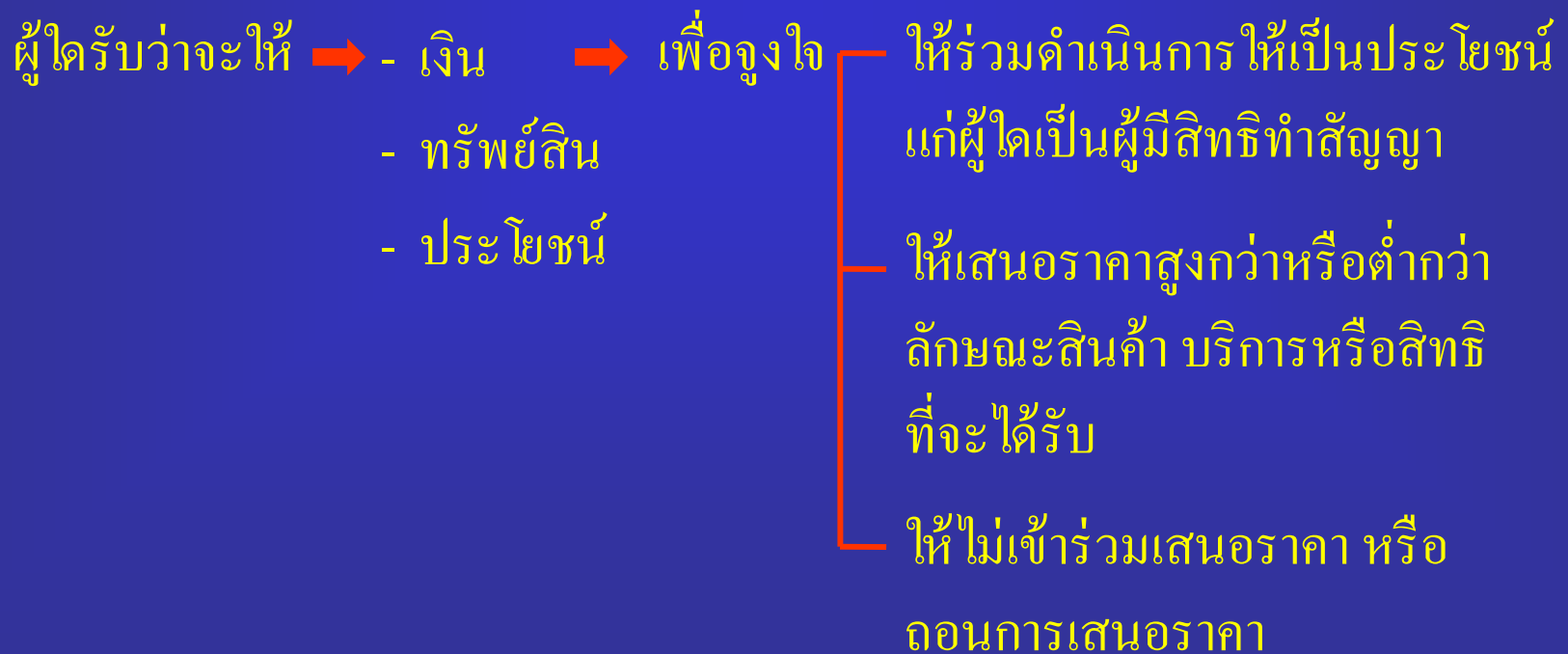
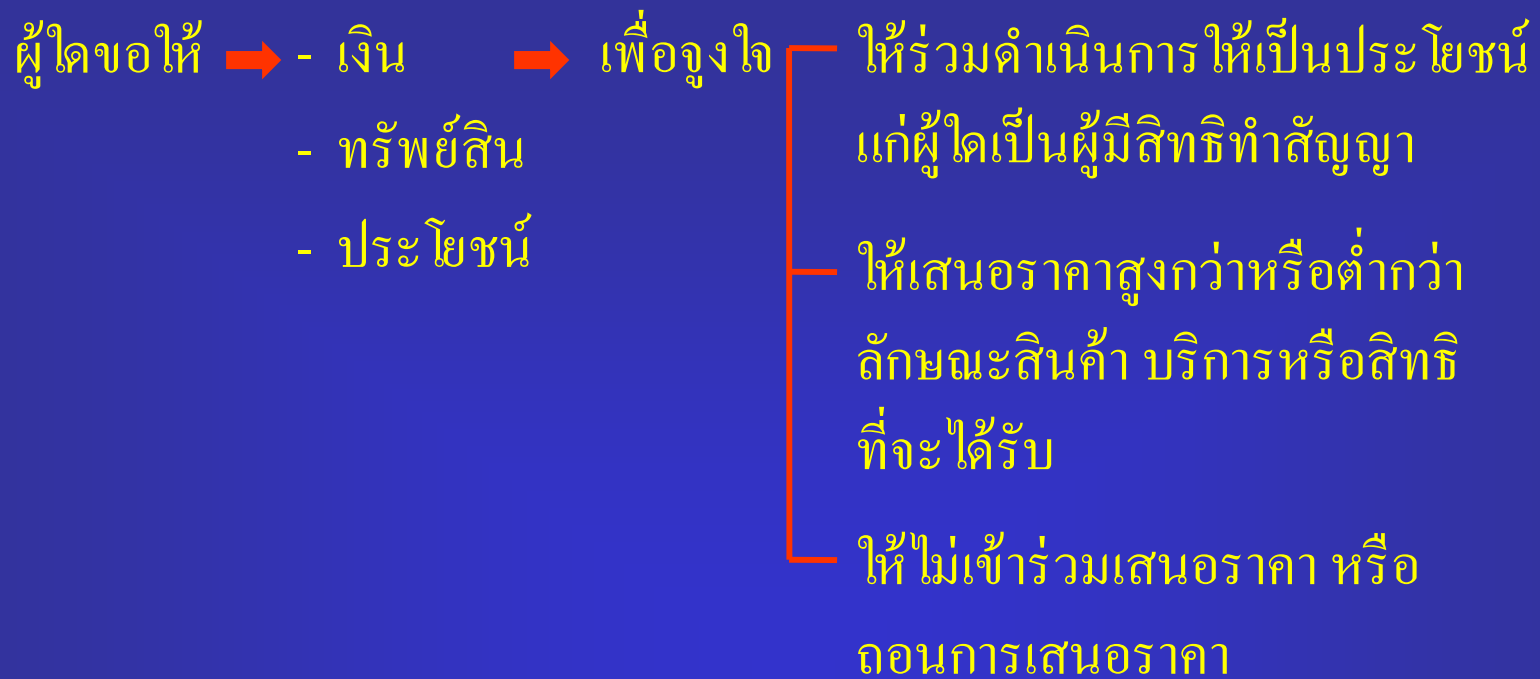
มาตรา 5

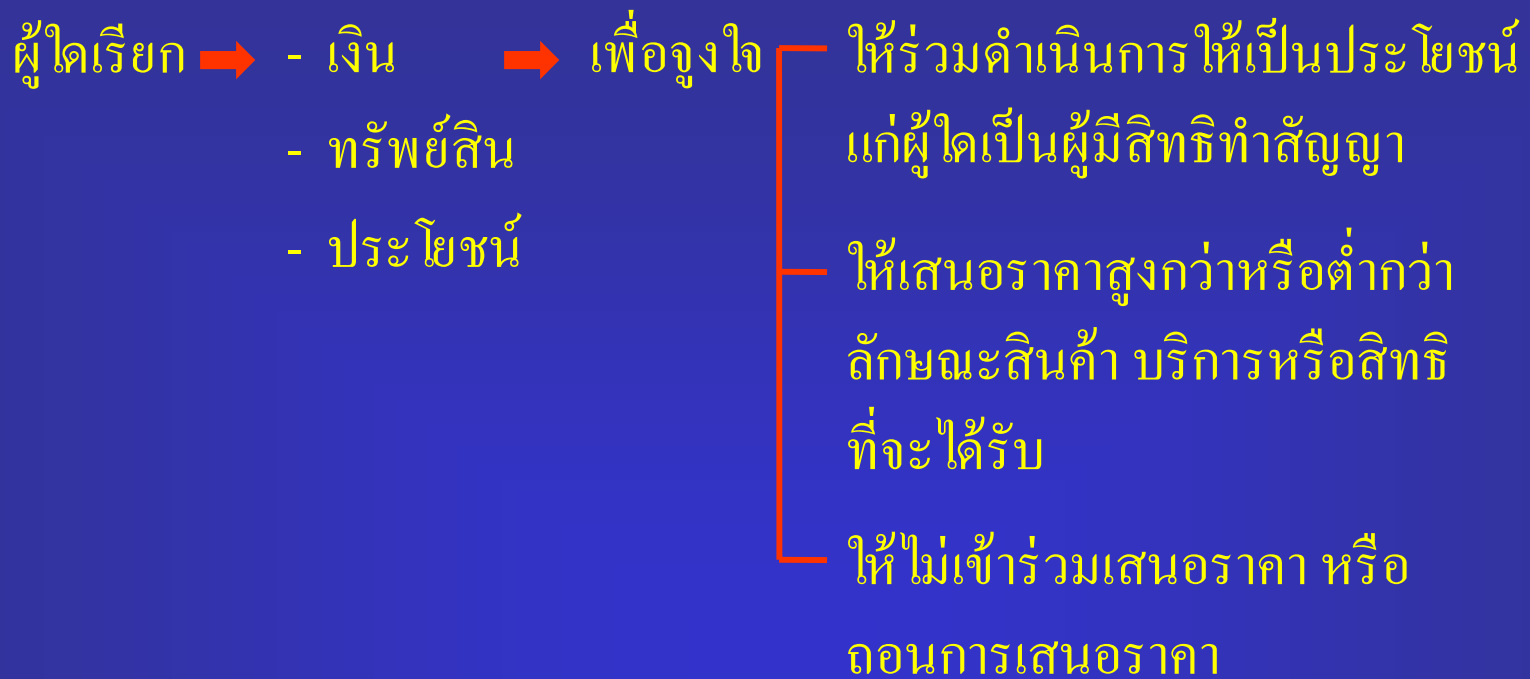
(การจัดซื้อจัดจ้าง)

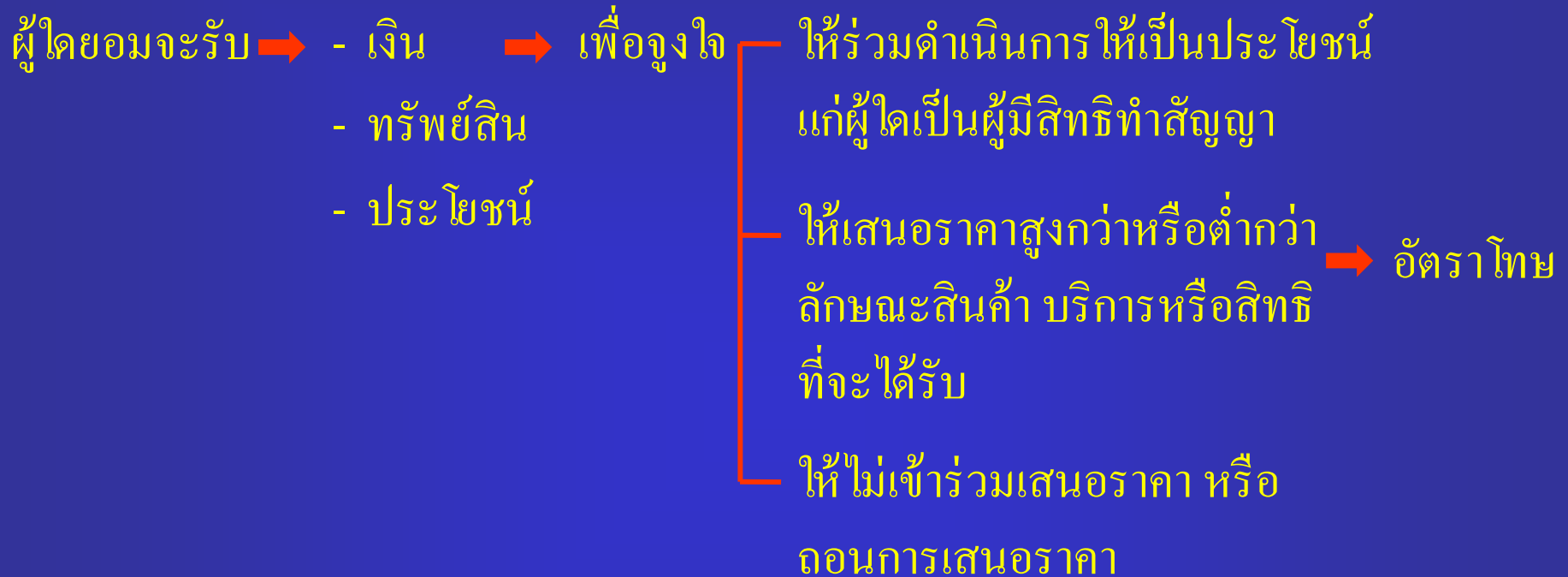
ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้อื่นเพื่อประโยชน์ในการเสนอราคา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะจูงใจ ให้ผู้นั้นร่วมดำเนินการใด ๆ อันเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ หรือเพื่อจูงใจให้ผู้นั้น ทำการเสนอราคาสูงหรือต่ำจนเห็นได้ชัดว่า ไม่เป็นไปตามลักษณะ สินค้า บริการ หรือสิทธิที่จะได้รับ หรือเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่เข้าร่วม

ในการเสนอราคาหรือถอนการเสนอราคา ต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่หนึ่งปี ถึงห้าปีและปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มี
การเสนอราคาสูงสุดในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของ
จำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใด
จะสูงกว่า

ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใด เพื่อกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็น
ผู้ร่วมกระทำความผิดด้วย

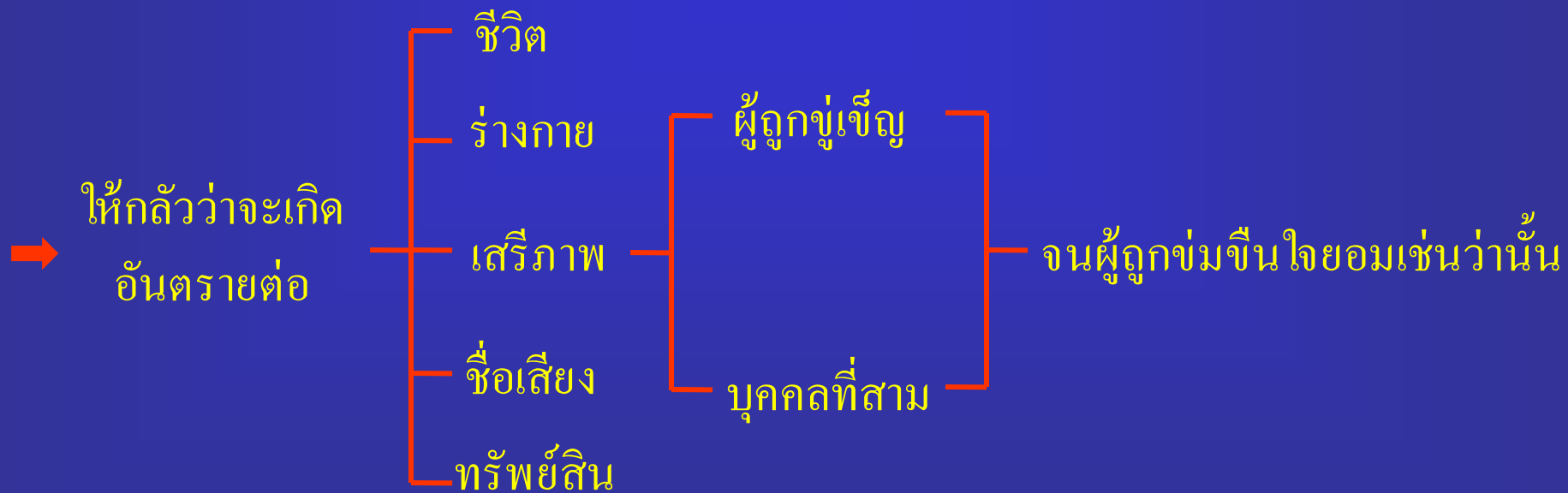
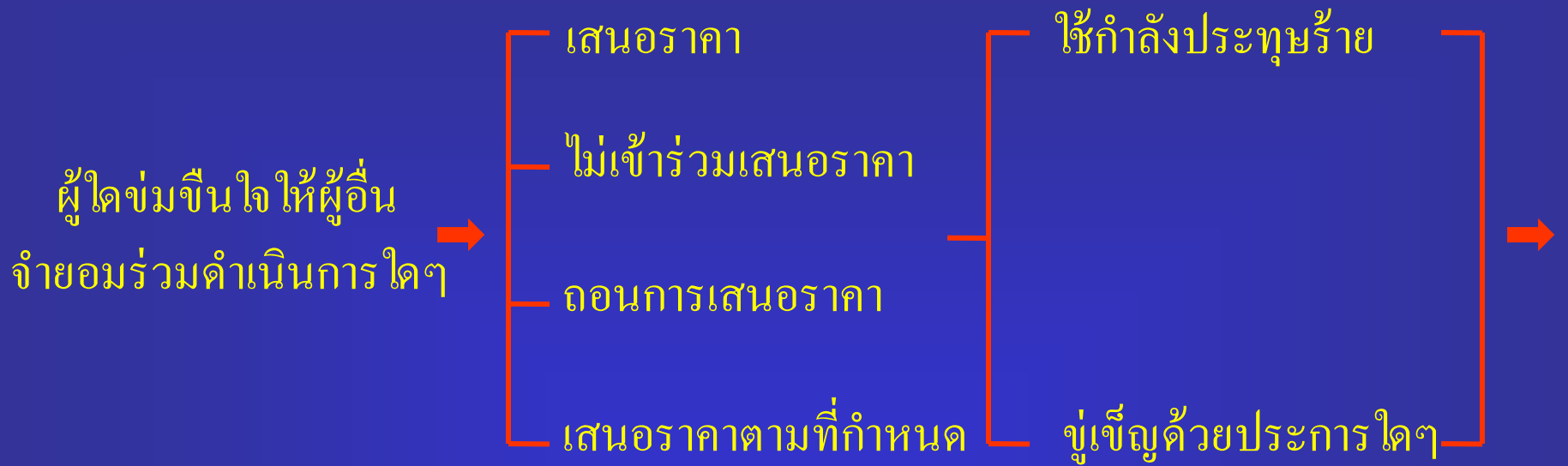

มาตรา 6

(ข่มขืนใจผู้อื่นให้จำยอม)

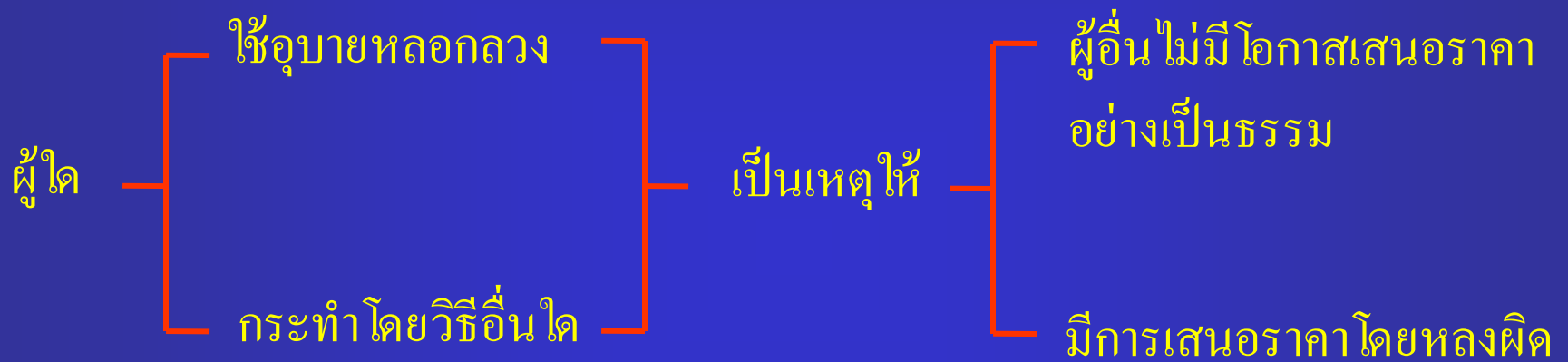
ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้จำยอมร่วมดำเนินการใด ๆ ในการ
เสนอราคาหรือไม่เข้าร่วมในการเสนอราคา หรือถอนการเสนอราคา
หรือต้องทำการเสนอราคาตามที่กำหนด โดยใช้กำลังประทุษร้าย
หรือขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ ให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย
เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สาม
จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี
ถึงสิบปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคา
สูงสุดในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงิน
ที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา 7

(ใช้อุบายหลอกลวง, กระทำโดยวิธีอื่นใด)

ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง หรือกระทำการ โดยวิธีอื่นใด เป็นเหตุให้ผู้อื่น ไม่มีโอกาสเข้าทำการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม หรือให้มีการเสนอราคาโดยหลงผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการ เสนอราคาสูงสุดระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของ จำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่ จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา 8 (เสนอราคาต่ำ หรือให้ผลประโยชน์สูงกว่าปกติ เป็นเหตุให้ปฏิบัติตามสัญญาไม่ได้)

ผู้ใดโดยทุจริตทำการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ โดยรู้ว่า ราคาที่เสนอนั้น ต่ำมากเกินไปจนเห็นได้ชัดว่า ไม่เป็นไปตาม ลักษณะสินค้าหรือบริการ หรือเสนอผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ หน่วยงาน ของรัฐสูงกว่าความเป็นจริงตามสิทธิที่จะได้รับ โดยมี วัตถุประสงค์เป็นการกีดกันการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และการ กระทำเช่นนั้น เป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับร้อยละห้าสิบของ จำนวนเงินที่มีการเสนอราคา หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับ หน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามสัญญาได้ตาม
วรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
ในการดำเนินการ ให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ของสัญญาดังกล่าว
ผู้กระทำผิดต้องชด ใช้ค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้นด้วย

ในการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อ
หน่วยงานของรัฐ ถ้ามีการร้องขอ ให้ศาลพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายที่
รัฐต้องรับภาระเพิ่มขึ้นให้แก่หน่วยงานของรัฐตามวรรคสองด้วย

ผู้ใด โดยทุจริต
ทำการเสนอราคา
ต่อหน่วยงานของรัฐ

รู้ว่าราคาที่เสนอนั้น
ต่ำมากเกินไปปกติ
จนเห็นได้ชัดว่า
ไม่เป็นไปตามลักษณะ
สินค้าหรือบริการ

เสนอผลประโยชน์
ตอบแทนให้แก่
หน่วยงานของรัฐ
สูง กว่าความเป็นจริง
ตามสิทธิที่จะได้รับ

มีวัตถุประสงค์กีดกันการแข่งขันราคา
เป็นเหตุให้ไม่สามารถ ปฏิบัติงานให้
ถูกต้องตามสัญญาได้

* (และหากเป็นเหตุให้หน่วยงาน
ของรัฐต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
ผู้กระทำความผิดต้องชดใช้ ค่าใช้จ่ายให้แก่
หน่วยงานของรัฐนั้นด้วย)

มาตรา 9 (นิติบุคคลกระทำความผิด ผู้จัดการ, ผู้บริหารเป็นตัวการร่วม)

ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลใด ให้ถือว่าหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงาน ในกิจการของนิติบุคคลนั้น หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลในเรื่องนั้น เป็นตัวการร่วมในการกระทำความผิดด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิดนั้น

เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็น
ในการกระทำความผิด ไม่มีความผิด

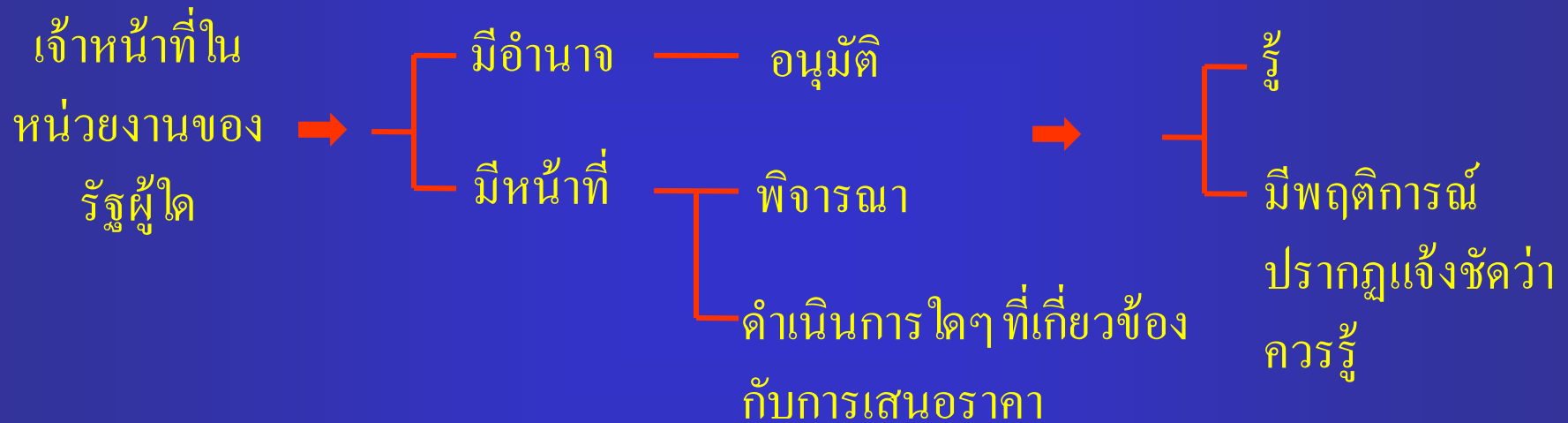
ความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
(มาตรา 10 – มาตรา 13)

มาตรา 10 (รู้หรือควรรู้ว่ามี การกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. นี้
ละเว้นไม่ยกเลิกการเสนอราคา)

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใด ซึ่งมีอำนาจหรือหน้าที่
ในการอนุมัติ การพิจารณาหรือการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับการเสนอราคาครั้งใด รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่า
ควรรู้ว่าการเสนอราคาในครั้งนั้นมีการกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้ ละเว้นไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิก
การดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอราคาในครั้งนั้น มีความผิด
ฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

อัตราโทษ

จำคุก 1 ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 200,000 บาท

➔ การเสนอราคาในครั้งนั้น ➔ ละเว้นไม่ดำเนินการ ➔ มีความผิดฐานกระทำ
มีการกระทำความผิดตาม ➔ เพื่อให้มีการยกเลิก ➔ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
พ.ร.บ. นี้ การเสนอราคา

มาตรา 11 (ทุจริตในการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข)

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใด หรือผู้ได้รับมอบหมายจาก หน่วยงานของรัฐผู้ใด โดยทุจริตทำการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข หรือกำหนดผลประโยชน์ตอบแทน อันเป็น มาตรฐานในการเสนอราคาโดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขัน ในการ เสนอราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อช่วยเหลือให้ผู้เสนอการารายใด ได้มีสิทธิเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ โดยไม่เป็นธรรม หรือ เพื่อกีดกันผู้เสนอราคาใดมิให้มีโอกาสเข้าแข่งขันในการเสนอราคา อย่างเป็นธรรม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุก ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

- เจ้าหน้าที่ใน
หน่วยงานของรัฐ
- ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
จากหน่วยงานของรัฐ

โดยทุจริตทำการ

อันเป็นมาตรฐาน
ในการเสนอราคา

- โดยมีมุ่งหมายไม่ให้เกิดการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม
- เพื่อช่วยเหลือผู้เสนอราคาให้มีสิทธิทำสัญญาโดยไม่เป็นธรรม
- เพื่อกีดกันผู้เสนอราคาไม่ให้มีโอกาสเข้าแข่งขันในการเสนอราคา
อย่างเป็นธรรม

มาตรา 12 (เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐกระทำผิดตาม พ.ร.บ. นี้
มีความผิดฐานกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่)

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใดกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใด ๆ โดยมุ่งหมายมิให้
มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่
ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใด ให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับ
หน่วยงานของรัฐ มีความผิดฐานกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต
และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

เจ้าหน้าที่ใน
หน่วยงานของรัฐ

กระทำความผิด
ตาม พ.ร.บ. นี้

กระทำการใด ๆ
มุ่งหมาย มิให้มี
การแข่งขันราคา
อย่างเป็นธรรม

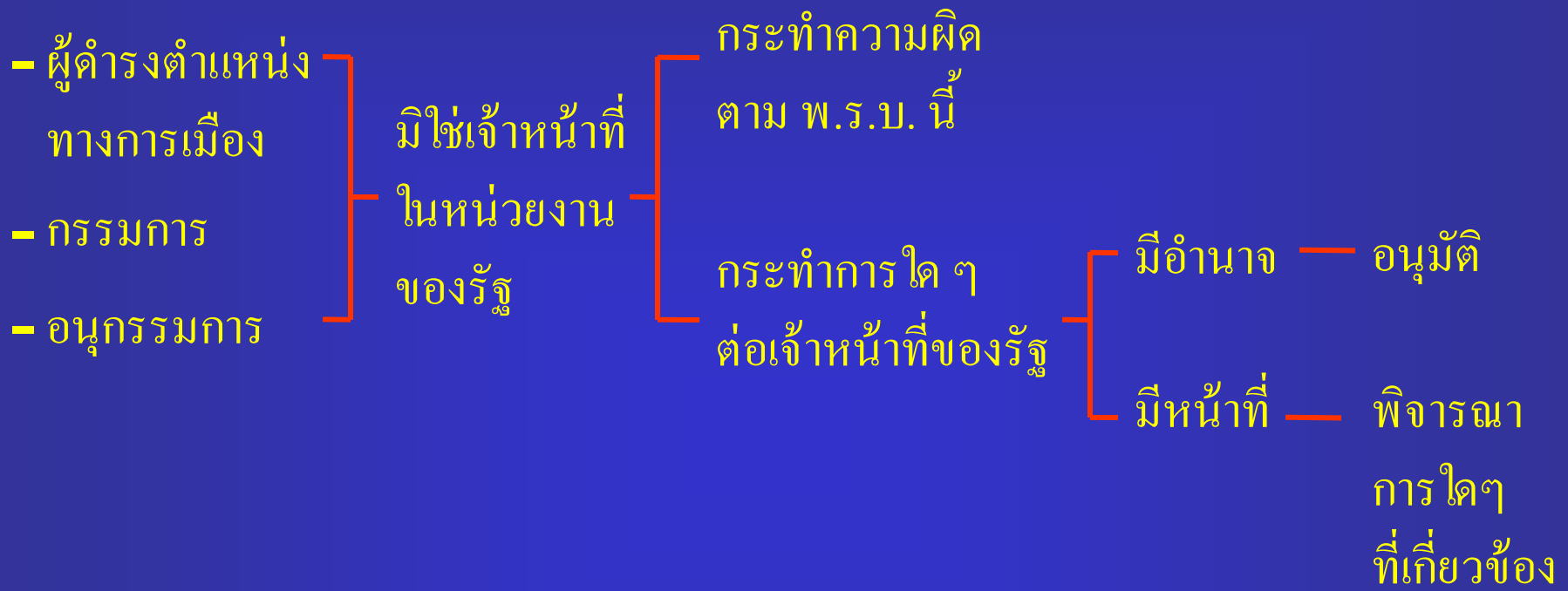

เอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำ
การเสนอราคารายใด
ให้เป็นผู้มีสิทธิทำ
สัญญากับหน่วยงาน
ของรัฐ

ความผิดฐาน
กระทำความผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่

มาตรา 13 (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กระทำความผิดต่อ
เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ)

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือกรรมการหรืออนุกรรมการใน
หน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีใช้เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใด
กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใด ๆ ต่อ
เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหรือหน้าที่ในการอนุมัติ
การพิจารณา หรือการดำเนินการ ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคา
เพื่อจองใจหรือทำให้จำยอมต้องยอมรับการเสนอราคาที่มีการกระทำ
ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐาน
กระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี
หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

→ จูงใจ ยอมรับการเสนอราคาที่มี
การกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. นี้

→ ผิดฐานกระทำความผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่

มาตรา 14 (คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา
ต่อหน่วยงานของรัฐ)

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ
กระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐตาม
พระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการ
กล่าวหาหรือเรียนว่าการดำเนินการซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า
การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทานหรือการได้รับสิทธิใด ๆ ของ
หน่วยงานของรัฐครั้งใดมีการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว และถ้าเห็นว่า
มีมูลให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกับผู้นั้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(2) ในกรณีที่บุคคลอื่นนอกจากบุคคลตาม (1) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกล่าวโทษบุคคลนั้นต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ในการดำเนินการของพนักงานสอบสวนให้ถือรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก

(3) ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็น การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตาม (1) และบุคคลอื่นที่ลักษณะคดีมีความเกี่ยวเนื่องเป็นความผิด เดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลที่ เกี่ยวข้องทั้งหมดในคราวเดียวกัน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดำเนินการสอบสวนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และเมื่อ ดำเนินการเสร็จให้ส่งรายงานเอกสารและความเห็นไปยังสำนักงาน อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการให้มีการฟ้องคดีในศาลซึ่งมีเขตอำนาจ พิจารณาพิพากษาคดีสำหรับผู้ที่กระทำความผิดนั้น

โดยให้ถือว่ารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการกระทำความผิดดังกล่าวสมควรให้ดำเนินการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อเป็นผู้ดำเนินคดีต่อไป

การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายหรือหน่วยงานของรัฐที่เสียหายจากการกระทำความผิดในการเสนอราคา ในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 15 (ในการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้)

(1) แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

(2) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การรวบรวมพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

(3) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปใน
เคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของ
บุคคลใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือใน
ระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด
เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่
ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ในเวลาดังกล่าว
ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(4) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อให้มีการจับ
และควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า
เป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่า
ข้อกล่าวหาเป็นมูล เพื่อส่งตัวไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการ
ต่อไป

(5) ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนดำเนินการตาม
หมายของศาลที่ออกตาม (3) หรือ (4)

(6) กำหนดระเบียบโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการสืบสวน
และสอบสวนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และการประสานงานใน
การดำเนินคดีระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานสอบสวน และพนักงาน
อัยการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการและ
กรรมการ ป.ป.ช. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และมีอำนาจ
หน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา และเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ
แต่งตั้งอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้อนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานการสอบสวนให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีต่อไป การดำเนินการเกี่ยวกับการสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ถือว่าบทบัญญัติที่กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

welcome

ข้อสําคัญ เป็นธรรม
มืออาชีพ

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

โดย นายมีชัย ไอน์

เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินชำนาญการพิเศษ

ขอบเขต

จำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการ

ความหมาย

อำนาจหน้าที่

การไต่สวน

จำนวน ที่ตั้ง และ เขตศาล
ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

เขตศาลาอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ กลาง

พิจารณาพิพากษาคดี

กรุงเทพมหานคร

สมุทรปราการ

สมุทรสาคร

นครปฐม

นนทบุรี

ปทุมธานี

เขตศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๑

พิจารณาพิพากษาคดี

ชัชนาท

พระนครศรีอยุธยา

ลพบุรี

สระบุรี

สิงห์บุรี

อ่างทอง

เขตศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๒

พิจารณาพิพากษาคดี

จันทบุรี

ฉะเชิงเทรา

ชลบุรี

ตราด

นครนายก

ปราจีนบุรี

ระยอง

สระแก้ว

เขตศาลอาญาคดีทุจريتและประพฤติมิชอบ

ภาค ๓

พิจารณาพิพากษาคดี

ช่วยภูมิ

นครราชสีมา

บุรีรัมย์

ยโสธร

ศรีสะเกษ

สุรินทร์

อำนาจเจริญ

อุบลราชธานี

เขตศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๔

พิจารณาพิพากษาคดี

- ภาพสินธุ์
- ขอนแก่น
- นครพนม
- บึงกาฬ
- มหาสารคาม
- มุกดาหาร
- ร้อยเอ็ด
- เลย
- สกลนคร

เขตศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๕

- พิจารณาพิพากษาคดี
- เชียงราย
- เชียงใหม่
- น่าน
- พะเยา
- เพชร
- แม่ฮ่องสอน
- ลำปาง
- ลำพูน

เขตศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๖

- พิจารณาพิพากษาคดี
- กำแพงเพชร อุทัยธานี
- ตาก
- นครสวรรค์
- พิจิตร
- พิษณุโลก
- เพชรบูรณ์
- สุโขทัย
- อุตรดิตถ์

เขตศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๗

- พิจารณาพิพากษาคดี
- กาญจนบุรี
- ประจวบคีรีขันธ์
- เพชรบุรี
- ราชบุรี
- สมุทรสงคราม
- สุพรรณบุรี

เขตศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๘

- พิจารณาพิพากษาคดี
- กระบี่
- ชุมพร
- นครศรีธรรมราช
- พังงา
- ภูเก็ต
- ระนอง
- สุราษฎร์ธานี

เขตศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๕

- พิจารณาพิพากษาคดี
- ตรึง
- นราธิวาส
- ปัตตานี
- พัทลุง
- ยะลา
- สงขลา
- สตูล

ที่ตั้ง ศาลอาญาคดีทุจริตฯ

- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ กลาง ตั้งที่ เขตดุสิต กรุงเทพฯ
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๑ ตั้งที่ ณ จังหวัดสระบุรี
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๒ ตั้งที่ ณ จังหวัดระยอง
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๓ ตั้งที่ ณ จังหวัดสุรินทร์
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๔ ตั้งที่ ณ จังหวัดขอนแก่น
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๕ ตั้งที่ ณ จังหวัดเชียงใหม่
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๖ ตั้งที่ ณ จังหวัดพิษณุโลก
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๗ ตั้งที่ ณ จังหวัดสมุทรสงคราม
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๘ ตั้งที่ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๙ ตั้งที่ ณ จังหวัดสงขลา

วันเปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ศาลอาญาคดีทุจริตฯ กลาง เปิดทำการเมื่อ ๑๖ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๕๕๙

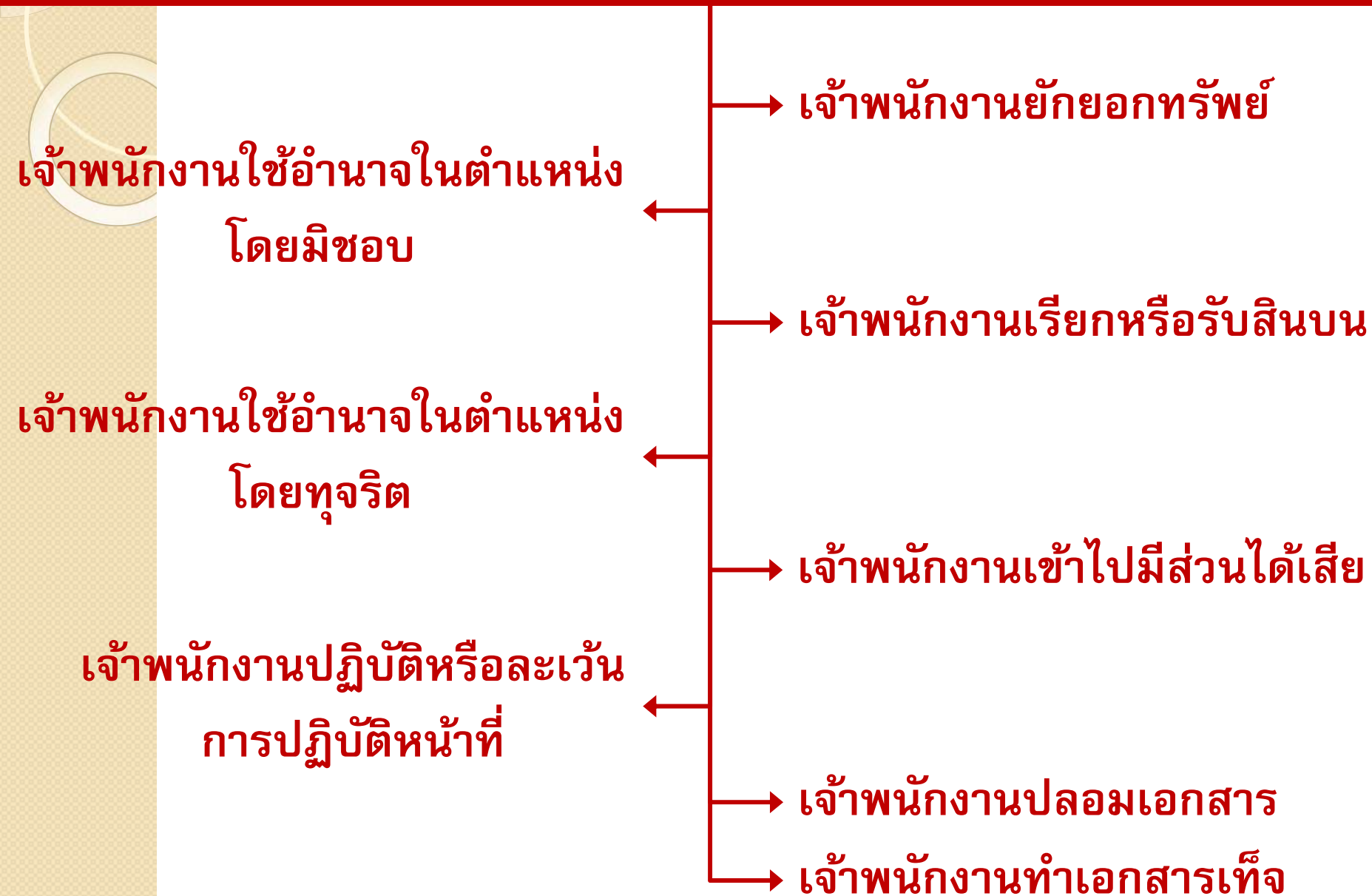
ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๑ ภาค ๓ ภาค ๔ ภาค ๕ ภาค ๖
ภาค ๘ ภาค ๙ เปิดทำการตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.
๒๕๖๐

ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค ๒ ภาค ๗ เปิดทำการตั้งแต่วันที่
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ หมายความว่า

- ๑ คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในความผิด ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตาม ป.อาญา ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ความผิดอื่น อันเนื่องมาจากการประพฤติมิชอบ

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ หมายความว่า

๒ คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคล ที่
กระทำความผิดฐานฟอกเงิน ที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดตาม ๑
กระทำความผิดตาม

กม.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

กม.ว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

กม.อื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
หรือประพฤติมิชอบ

คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ หมายความว่า

๓ คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษบุคคล ในความผิดเกี่ยวกับ

การเรียก

รับ

ยอมจะรับ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

ให้

ขอให้

รับว่าจะให้

การใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

ใช้อิทธิพลเพื่อบังคับ ช่มชู้ใจ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ

กระทำการ ไม่กระทำการ ประวิงการกระทำใด ตาม ป.อาญา/กม.อื่น

คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ หมายความว่า

๔ คดีอาญาที่ฟ้องขอให้ลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐ/บุคคล ตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

๕ คดีอาญาที่ฟ้องขอให้ลงโทษบุคคลที่ร่วมกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่รัฐ หรือ บุคคลตาม ๑-๔ ไม่ว่าในฐานะ

ตัวการ

ผู้ใช้

ผู้สนับสนุน

ผู้สมคบ

คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ หมายความว่า

๖ คดีเกี่ยวกับ

การจงใจไม่ยื่นบัญชีและเอกสารประกอบ

จงใจยื่นบัญชีและเอกสารประกอบ ด้วย

ข้อความอันเป็นเท็จ

ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ หมายความว่า

๗ คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะเหตุ

ร่ำรวยผิดปกติ

ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

๘ กรณีที่มีการขอให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างหนึ่งอย่างใดก่อนยื่นฟ้อง หรือยื่นคำร้องขอ ตาม ๑ - ๗

คดีที่ศาลอาญาคดีทุจริตฯไม่รับ

- ๑ คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- ๒ คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่หรือพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจ หรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ และกิจการอื่นของรัฐ (พ.ร.บ. ป.ป.ช. ม. 4)

- “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า

ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ ระดับกระทรวง ทบวง หรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับ ข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของ รัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะ เป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่น ของรัฐ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดและผู้ดำรง ตำแหน่งอื่นตามที่มีกฎหมายอื่นบัญญัติ

การทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า

ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือ
หน้าที่

ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่
อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มี
ตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น

ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่
ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับ
ตนเองหรือผู้อื่น

ประพฤติมิชอบ หมายความว่า

การกระทำที่ไม่ใช่ทุจริตต่อหน้าที่ แต่เป็นการปฏิบัติ/ละเว้นการปฏิบัติ
อย่างใดโดยอาศัยเหตุที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืน

กฎหมาย

ระเบียบ

ข้อบังคับ

คำสั่ง

มติของคณะรัฐมนตรี

ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแล

การรับ

การเก็บรักษา

การใช้เงิน

ทรัพย์สินของแผ่นดิน

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า

ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่
ของรัฐร้ายวยผิดปกติ การกระทำความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา
หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริต
ต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า

ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ว่า ได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การถอดถอน
จากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตก
เป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินการทางวินัย ตามที่บัญญัติ
ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้
หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการ
กระทำความผิดด้วย

“ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ” หมายความว่า

“ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ” หมายความว่า

การที่ทรัพย์สินหรือหนี้สินในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่ง

มีการเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีที่ได้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง

ในลักษณะที่ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือหนี้สินลดลง ผิดปกติ

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า

- (๑) การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือ
- (๒) การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือ
- (๓) การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือ
- (๔) การได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควรสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

บทกำหนดโทษ

- รับผิดทาง อาญา
- รับผิดทาง แพ่ง(ริบทรัพย์/ยึดทรัพย์)
- รับผิดทางวินัย

สรุปสาระสำคัญ

- ขยายอำนาจให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินคดีอาญา เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ และเอกชน
- ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นำระยะเวลาการหลบหนี รวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ
- มีอำนาจไต่สวนความผิดที่อยู่ในอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย
- เพิ่มโทษประหารชีวิต

ต้นสังกัดต้องลงโทษทางวินัย

- ประธานกรรมการส่งรายงานพร้อมความเห็นให้ต้นสังกัด
- ต้นสังกัดพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ป.ป.ช.มีมติ
- ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก
- ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช.เป็นสำนวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย

มีมูลความผิดทางอาญา

- ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 - ส่งอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
 - ส่งอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม (ศาลอาญาคดีทุจริตฯ/ศาลจังหวัด) ที่มีเขตอำนาจ

ความเข้มข้นของการต่อต้านการทุจริต

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558
- มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม 2558

สรุปสาระสำคัญ

- ขยายอำนาจให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินคดีอาญา
เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กร
ระหว่างประเทศ และเอกชน
- ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีระหว่างถูกดำเนินคดี
หรือระหว่างการพิจารณาของศาล มีให้นับระยะเวลาการ
หลบหนี รวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ
- มีอำนาจไต่สวนความผิดที่อยู่ในอำนาจคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย
- เพิ่มโทษประหารชีวิต

มาตรา 123/2

- ผู้ใด เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ เรียก รับ หรือ ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด สำหรับตนเอง หรือ ผู้อื่น โดยมีชอบ เพื่อกะทำการหรือไม่กระทำการ อย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่
- โทษ จำคุก 5-20 ปี หรือตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 100,**000** – 400,000 บาท หรือ ประหารชีวิต

มาตรา 123/3

- ผู้ใด เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์ระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่ กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะ รับไว้ก่อน ที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น
- โทษ จำคุก 5-20 ปี หรือตลอดชีวิต และปรับ 100,000-400,000

มาตรา 123/4 (เอกชน)

- ผู้ใด เรียก รับ ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนที่จะ จูงใจ หรือ ได้จูงใจ จนท.ของรัฐ/รัฐต่างประเทศ/องค์กรระหว่าง ประเทศ โดยทุจริต/ ผิดกฎหมาย /โดยอิทธิพลของตนเอง
- ให้กระทำการหรือไม่กระทำการ ในหน้าที่อันเป็นคุณ หรือ เป็นโทษแก่บุคคลใด
- โทษ จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 123/5 (เอกชน)

- ผู้ใด ให้ ขอให้ รับว่าจะให้ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่ จนท.รัฐ/รัฐต่างประเทศ/องค์กรระหว่างประเทศ
- เพื่อ ลุงใจ ให้กระทำการไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่
- โทษ จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 123/5 วรรค 2 (เอกชน)

- รวมถึง บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้ มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตาม มาตรานี้
- โทษ ปรับตั้งแต่ 1 เท่า แต่ไม่เกิน 2 เท่า ของค่าเสียหายหรือประโยชน์ที่ได้รับ

มาตรา 123/5 วรรค 3 (เอกชน)

- บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล ให้
หมายความถึง ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ
หรือ บุคคลใด ซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติ
บุคคลนั้น ไม่ว่าจะมีความอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่
ก็ตาม

การริบทรัพย์ (ม.123/6)

- ความผิดตาม พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สิน
- 1 ทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด
- 2 ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิดหรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศ ให้ผู้อื่นกระทำความผิด
- 3 ทรัพย์สินฯ ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วยประการใดๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (1) (2)
- 4 ประโยชน์อันเกิดจาก (1)(2)หรือ(3)

บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น

ม.123/7

- ทรัพย์สินที่บุคคลได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ แก่ จนท.รัฐ/รัฐ ต่างประเทศ/องค์กรระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่
- ทรัพย์สินที่ จนท.รัฐ ได้มาจากกระทำความผิด ต่อตำแหน่ง หน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
- ทรัพย์สินที่ จนท.รัฐต่างประเทศ/องค์กรระหว่างประเทศ ได้มา จากการกระทำความผิด ตามมาตรา 123/2 หรือมาตรา 123/3 หรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายอื่น

มาตรา 123/7 การริบทรัพย์สิน

ต่อ

- ทรัพย์สินที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อบุญใจบุคคล ให้กระทำความผิด หรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด
- ทรัพย์สินที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วย ประการใดๆซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)
- ประโยชน์อื่นใดอันเกิดจาก (1)(2)(3)(4)(5)

การกำหนดมูลค่าทรัพย์สินที่รับและการ ชำระ

- ศาล อาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นโดยคำนึงถึงราคาท้องตลาดของสิ่งนั้นในวันที่ศาลมีคำพิพากษาและสั่งให้ผู้ที่ศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ยึดชำระเงิน หรือ สั่งให้ยึดทรัพย์สินอื่นของผู้กระทำความผิดตามมูลค่าภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด
- ศาล จะกำหนดให้ชำระเงินทั้งหมดในคราวเดียว หรือให้ผ่อนชำระก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นธรรม แก่กรณี
- หากผิดนัด คิดอัตราดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนด
- ให้ เลขาธิการมีอำนาจเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินหรือศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

ภารกิจหลัก

1. รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
3. ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการและการเมือง
4. ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย
5. เสนอบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

อำนาจหน้าที่

- ด้านป้องกัน
- ด้านปราบปราม
- ด้านตรวจสอบ
- ด้านวิชาการ
- ด้านการต่างประเทศ

ผลประโยชน์ทับซ้อน ภาษาไทยใช้อยู่ ๓ อย่าง

๑. ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ
 ผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. ผลประโยชน์ทับซ้อน
๓. ผลประโยชน์ขัดกัน

คู่สมรส หมายความว่ารวมถึง

- ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยา โดยมีได้จดทะเบียนสมรสกับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ญาติ หมายความว่า

- ผู้บุพการี ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- ผู้สืบสันดาน ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- คู่สมรสของบุตร ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน ของเจ้าหน้าทีของรัฐ
- บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม ของเจ้าหน้าทีของรัฐ

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีความเกี่ยวพันโดยทางนิตินัยหรือพฤตินัย

โดยทุจิริต หมายความว่า

- เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

นิยามศัพท์และแนวคิดสำคัญ

ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest)

“ผลประโยชน์” คือ สิ่งใดๆ ที่มีผลต่อบุคคล/กลุ่ม ไม่ว่าในทางบวกหรือลบ “ผลประโยชน์ส่วนตน” ไม่ได้ครอบคลุมเพียงผลประโยชน์ด้านการงานหรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ แต่รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อน ญาติ คู่แข่ง ศัตรู เมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คนเหล่านี้ได้หรือเสียประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่ามีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์ส่วนตน มี ๒ ประเภท คือ ที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (non-pecuniary)

๑. ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือปกป้องการสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจากหน่วยงาน รวมถึงการได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน ส่วนลดของขวัญ หรือของที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่นๆ

๒. ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม ลัทธิ แนวคิด มักอยู่ในรูปความลำเอียง/อคติ/เลือกที่รักมักที่ชัง และมีข้อสังเกตว่าแม้แต่ความเชื่อ/ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัดอยู่ในประเภทนี้

หน้าที่สาธารณะ (public duty)

หน้าที่สาธารณะของผู้ที่ทำงานให้ภาครัฐคือ การให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ประโยชน์สาธารณะ (public interest) คนเหล่านี้ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงคนอื่น ๆ ที่ทำงานให้ภาครัฐ เช่น ที่ปรึกษา อาสาสมัคร

ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interests)

หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์สุขแก่บุคคล
ทั้งหลายในสังคม ผลประโยชน์สาธารณะ ยังหมาย
รวมถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict Of Interests)

เป็นสถานการณ์ที่บุคคลในฐานะพนักงานหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวง
ประโยชน์แก่ตนเอง กลุ่มหรือพวกพ้อง ซึ่งเป็นการละเมิด
ทางจริยธรรม และส่งผลกระทบหรือความเสียหายต่อ
ประโยชน์สาธารณะ

ความหมายของ (Conflict Of Interests กับ Corruption)

- Conflict of Interestsเป็นรูปแบบหนึ่งของ Corruptionแต่ระดับหรือขนาด และขอบเขต ต่างกัน
- Conflict of Interestsนำไปสู่ Corruption ที่รุนแรงขึ้น
- Conflict of Interestsเกี่ยวกับการใช้อำนาจที่เป็นทางการ เชื่อมโยงกับกฎหมาย ระเบียบการปฏิบัติ และส่วนที่ไม่เป็นทางการ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ขยายไปถึงเรื่องครอบครัว ต้องพิจารณาความสัมพันธ์ เช่น คู่สมรส และคนในเครือญาติ

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน

- การใช้ตำแหน่งไปดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองโดยตรง
- ใช้ตำแหน่งไปช่วยเหลือญาติสนิทมิตรสหาย
- การรับผลประโยชน์โดยตรง
- การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน
- การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
- การนำข้อมูลอันเป็นความลับของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- การทำงานอีกแห่งหนึ่ง ที่ขัดแย้งกับแห่งเดิม
- ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
- การปิดบังความผิด

การรับประโยชน์ต่างๆ

- การรับของขวัญจากบริษัทต่างๆ
- บริษัทสนับสนุนค่าเดินทางไปดูงานต่างประเทศ
- หน่วยราชการรับเงินบริจาคจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน
- ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นใดจากการจัดซื้อจัดจ้าง
- การที่คณะกรรมการกู้เงินจากสถาบันการเงินในการกำกับดูแล
- การที่คณะกรรมการฟากญาติพี่น้องหรือคนที่คุ้นเคยเข้าทำงานในรัฐวิสาหกิจที่ตนกำกับดูแลอยู่

ประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

- การใช้สถานที่ ยานพาหนะ หรือทรัพย์สิน โดยไม่คิดค่าเช่าหรือค่าบริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้ใช้บริการ โดยไม่คิดค่าบริการ หรือคิดค่าบริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้ส่วนลดในสินค้า หรือทรัพย์สินที่จำหน่าย โดยการให้ส่วนลดมากกว่าที่ให้กับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้เดินทาง หรือขนส่งบุคคล หรือสิ่งของ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การจัดเลี้ยง การจัดมหรสพ หรือการบันเทิงอื่น ให้ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดกับ บุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า

กิจกรรมที่มีความเสี่ยง

- การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
- การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
- การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม
- การนำรถราชการ ไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันด้วย
- การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
- การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- การรับประโยชน์จากระบบการลอบบัญชีให้แก่เจ้าหน้าที่หรือญาติเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับการ ตรวจสอบ ประเมินราคา และการจัดซื้อจัดจ้าง

- การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้อง ได้เปรียบหรือชนะในการประมูล
- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้าง
เหมา รวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่น การปิดประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้าหรือพ้นกำหนดการยื่นใบเสนอราคา เป็นต้น

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. หลักเกณฑ์การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๐๓)

- ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย
ธรรมจรรยาได้ดังต่อไปนี้

(๑) จากญาติ ซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตาม
ฐานะรูป

(๒) จากบุคคลอื่นราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่
ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นที่มีมูลค่าเกินกว่า ๓,๐๐๐
บาท โดยมีความจำเป็นต้องรับเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ ต้องแจ้ง
ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน โดยทันทีที่สามารถทำได้

หากมีความจำเป็นต้องรับเพราะเพื่อรักษาไมตรี... จะอย่างไร

- แจ้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ วินิจฉัย
- มีเหตุผล รับได้ -รับไว้
- ไม่มีเหตุควรรับ -ส่งคืน ส่งคืนไม่ได้ มอบให้ส่วนราชการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของ หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

- ข้อ ๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการเรียไรซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐจะต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้
 - (๑) ใช้หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ให้ปรากฏในการดำเนินการเรียไรไม่ว่าจะเป็นการ โฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ หรือสื่ออย่างอื่นหรือด้วยวิธีการอื่นใด
 - (๒) ใช้ ส่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ได้บังคับบัญชา หรือบุคคลใดช่วยทำการเรียไรให้หรือกระทำในลักษณะให้ผู้ผู้นั้นอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียไรไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

“ความขัดแย้ง ระหว่าง บทบาท” (Conflict of roles)

- หมายความว่า บุคคลดำรงตำแหน่งที่มีบทบาทสองบทบาท ขัดแย้งกัน เช่น นายสมชายเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน โดยที่บุตรสาวของสมชายเป็นผู้สมัครสอบคนหนึ่งด้วย ซึ่งในกรณีนี้ถือว่าเกิด “การดำรงตำแหน่งอันหมิ่นเหม่ต่อการเกิด ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน” แต่ในกรณีนี้ถือว่ายังมิได้นำไปสู่ การกระทำความผิดแต่ประการใด
- (เช่น การสอบคัดเลือกบุคคลยังมิได้เกิดขึ้นจริง หรือมีการสอบ เกิดขึ้นแล้วแต่นายสมชายสามารถวางตัวเป็นกลาง มิได้ช่วยเหลือ บุตรสาวของตนแต่ประการใด เป็นต้น) กระนั้นก็ตาม การดำรง ตำแหน่งอันหมิ่นเหม่ต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ดังกล่าว ถือเป็นสถานการณ์ล่อแหลม ที่อาจจูงใจ/ชักนำไปสู่เกิด การกระทำ

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

“ความขัดแย้ง ระหว่าง บทบาท” (Conflict of roles)

- เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน จะต้องถอนตัวออกอย่างสมบูรณ์จากการเป็น ผู้มีส่วนในการตัดสินใจ งดแสดงความคิดเห็น ละเว้นจากการให้คำปรึกษา และ งดออกเสียง (Recusal) เช่น ในกรณีที่สมาชิกเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคลากร เข้าทำงาน โดยมีบุตรสาวของตนสมัครเข้าร่วมสอบคัดเลือกด้วยนั้น ซึ่งในสถานการณ์เช่นนี้ สมาชิกจะต้องลาออกจากการเป็นกรรมการสอบคัดเลือก เพื่อเป็นการถอนตัว ออกจากการเกี่ยวข้องกับสถานการณ์อันหมิ่นเหม่ต่อผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างสูง

เคลื่อนย้ายผลประโยชน์ส่วนตัวที่ทับซ้อนอยู่ให้ออกไป (Removal) เพื่อให้ตนเองสามารถปฏิบัติภารกิจได้ โดยปราศจากอคติ วิธีการดังกล่าวนี้เป็นการปิดช่องทางมิให้เอื้ออำนวยต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน จึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น จากกรณีตัวอย่างในข้อสอง สมาชิก สามารถแก้ปัญหาลดผลประโยชน์ทับซ้อนได้ โดยการขอร้องให้บุตรสาวของตนถอนตัว ออกจากการสอบ เพื่อให้สมาชิกสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการสอบคัดเลือก

มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามรัฐธรรมนูญ

- มาตรการคัดสรรคนดีเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง
- การกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง
- การเพิ่มระบบและองค์การตรวจสอบการใช้อำนาจ
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต

การกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง

- การมีประมวลจริยธรรมและการห้ามผลประโยชน์ทับซ้อน
- การแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
- การใช้หลักโปร่งใสในการใช้อำนาจ

จรรยาบรรณ หมายถึง

ประมวลความประพฤติ
ที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น
เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของ
สมาชิก
อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้.

ความโปร่งใส (**Transparency**)

หมายถึง การกระทำการใด ๆ ของภาครัฐทั้งในระดับบุคคล และองค์กรที่ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ คาดเดาได้ และเข้าใจ ได้ ครอบคลุมถึงทุกการกระทำที่เป็นผลจากการตัดสินใจของผู้บริหาร การดำเนินงานทางธุรกิจและงานสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ

เช่น การมีระบบงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน (ซึ่งจะดูได้จาก กฎระเบียบ หรือประกาศ) การมีหลักเกณฑ์ประเมินหรือการให้คุณให้โทษที่ชัดเจน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องอย่างตรงไปตรงมา ความโปร่งใสจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบความถูกต้อง และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต

แนวทางการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

ธรรมาภิบาล จะมีคำว่า integrity ค่านิยมของ ข้าราชการ I am ready

I = Integrity มีศักดิ์ศรี (ยึดมั่นในความถูกต้อง สุจริต เทียงธรรม)

A = Activeness ขยันตั้งใจทำงาน (บริการ/แก้ไขปัญหา ปชช)

M = Morality มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม

R = Relevance รู้ทันโลก ปรับตัวทันโลก ตรงกับสังคม

E = Efficiency มุ่งเน้นประสิทธิภาพ (คุณภาพ ดัชนี ประเมินผล)

A = Accountability รับผิดชอบต่อผลงาน ประชาชน

D = Democracy มีใจ/การกระทำเป็น ประชาธิปไตย (มีส่วนร่วม
โปร่งใส)

Y = Yield มีผลงาน มุ่งเน้นผลงาน เพื่อประโยชน์สุข ของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

สถานที่ติดต่อ

สำนักงาน ป.ป.ช. เลขที่ 361 ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 สายด่วน ป.ป.ช. 1205

www.nacc.go.th

The End

ขอบคุณอยู่ไหน

จ้ะ
ขอบคุณ